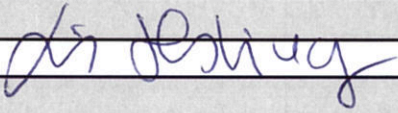
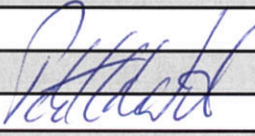

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
30. juni 2016
Livsforsikringsselskabets navn
PFA Soraarnej
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Vedlagt
Navn
Angivelse af navn
Lis Hasling
Dato og underskrift
30. juni 2016
Navn
Angivelse af navn
Peter Holm Nielsen
Dato og underskrift
30. juni 2016
Navn
Angivelse af navn
Dato og underskrift

Teknisk grundlag for PFA Soraarnej

1 GRUNDLAGET FOR BEREGNING AF FORSIKRINGSPRÆMIERNE OG LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSENE

1.1	BEREGNINGSGRUNDLAGET UNI98G 2 %	8
1.1.1	RISIKOELEMENTER	8
1.1.1.1	Aldersberegning	8
1.1.1.2	Normal dødelighed	8
1.1.1.3	Uni98	8
1.1.1.4	Normal invaliditet	9
1.1.1.5	UniA98	9
1.1.1.6	Kollektive ægtefællepensioner	9
1.1.1.7	Kollektive børnerenter	10
1.1.2	RENTE	10
1.1.2.1	Teknisk rente	10
1.1.2.3	Sikkerhedstillæg	10
1.1.2.4	Opgørelsesrente	10
1.1.3	NETTOGRUNDLAG	10
1.1.3.1	Nettopassiv	10
1.1.3.2	Præmiebetalingsrente	10
1.1.3.3	Kontinuert nettopræmie	10
1.1.3.4	Nettoindskud	11
1.1.3.5	Nettoreserve	11
1.1.3.6	Generelle begrænsninger	11
1.1.4	BRUTTOGRUNDLAG	11
1.1.4.1	Præmie og indskud	11
1.1.4.2	Bruttopræmie	11
1.1.4.3	Bruttoindskud	12
1.1.4.4	Fripolice	12
1.1.4.5	Tilbagekøb.	12
1.1.4.6	Tilbagekøbsværdi	13
1.1.4.7	Administrationsreserve	14
1.1.5	NETTOPASSIVER FOR ETLIVSFORSIKRINGER	14
1.1.5.1	Nettopassiv for etlivsforsikringer uden invaliditetsydelse	14
1.1.5.2	Nettopassiv for etlivsforsikringer med invaliditetsydelse	14
1.1.5.3	Sammenhængen mellem 1.1.5.1. og 1.1.5.2.	15
1.1.5.4	Generelle begrænsninger	15
1.1.6	NETTOPASSIVER FOR TOLIVSFORSIKRINGER	16
1.1.6.1	Nettopassiv for tolivsforsikringer uden invaliditetsydelse	16
1.1.6.2	Nettopassiv for tolivsforsikringer med invaliditetsydelse	16
1.1.6.3	Sammenhængen mellem 1.1.6.1. og 1.1.6.2.	18
1.1.6.4	Generelle begrænsninger	18
1.1.7	BETALINGSRENTE	19
1.1.7.1	Præmiebetalingsrente for etlivsforsikringer uden præmiefritagelse ved invaliditet	19

1.1.7.2	Præmiebetalingsrente for etlivsforsikringer med præmiefritagelse ved invaliditet	19
1.1.7.3	Præmiebetalingsrente for tolivsforsikringer uden præmiefritagelse ved invaliditet	19
1.1.7.4	Præmiebetalingsrente for tolivsforsikringer med præmiefritagelse ved x_1 's invaliditet	19
1.1.7.5	Supplerende præmiefritagelse	20
1.1.7.6	Præmiebetalingsrente for forsikring uden personrisiko	20
1.1.8	BESTEMMELSER VEDRØRENDE KOLLEKTIVE FORSIKRINGER	20
1.1.8.1	Kollektiv ordning	20
1.1.8.2	Bestemmelser vedrørende størrelsen af de enkelte kollektive ydelser og aldersgrænser for disse	20
1.1.8.3	Beregningsregler vedrørende de enkelte kollektive ydelser	22
1.1.9	TILLADTE GRUNDFORMER	25
1.1.9.1	Invalidesum	47
1.1.10	FORSIKRINGER MED FORHØJET DØDSRISIKO OG/ELLER FORHØJET INVALIDITETSRISIKO	48
1.1.10.1	Forhøjet dødsrisiko	48
1.1.10.2	Forhøjet invaliditetsrisiko	48
1.1.11	TILLADTE FORSIKRINGSFORMER	49
1.1.11.1	Forsikringsydelser	49
1.1.11.2	Maksimum for risiko	49
1.1.11.3	Minimum for risiko	49
1.1.12	BEMÆRKNINGER TIL GRUNDLAGET	50
1.1.13	FORMLER	54
1.1.13.1	Integrationsformler	54
1.1.13.2	Nøjagtighed og afrundning	55
1.1.13.3	Etlivsstørrelser	56
1.1.13.4	Tolivsstørrelser	57
1.1.13.5	Kollektive elementer	58
1.1.13.6	Annuiteter	61
1.2	BEREGNINGSGRUNDLAGET U09G 2 %	61
1.2.1	RISIKOELEMENTER	61
1.2.1.1	Aldersberegning	61
1.2.1.2	Normal dødelighed	62
1.2.1.3	Normal invaliditet	62
1.2.1.4	Kollektive ægtefællepensioner	62
1.2.1.5	Kollektive børnerenter	62
1.2.2	RENTE	62
1.2.2.1	Teknisk rente	62
1.2.2.3	Sikkerhedstillæg	62
1.2.2.4	Opgørelsesrente	62
1.2.3	NETTOGRUNDLAG	62
1.2.4	BRUTTOGRUNDLAG	62
1.2.5	NETTOPASSIVER FOR ETLIVSFORSIKRINGER	62
1.2.6	NETTOPASSIVER FOR TOLIVSFORSIKRINGER	63
1.2.7	PRÆMIEBETALINGSRENTE	63
1.2.8	BESTEMMELSER VEDRØRENDE KOLLEKTIVE FORSIKRINGER	63
1.2.9	TILLADTE GRUNDFORMER	63
1.2.10	FORSIKRINGER MED FORHØJET DØDSRISIKO OG/ELLER FORHØJET INVALIDITETSRISIKO	63
1.2.11	TILLADTE FORSIKRINGSFORMER	63
1.2.12	BEMÆRKNINGER TIL GRUNDLAGET	63

1.2.13	FORMLER	63
1.3	BEREGNINGSGRUNDLAGET U10G 1 %	63
1.3.1	RISIKOELEMENTER	64
1.3.1.1	Aldersberegning	64
1.3.1.2	Normal dødelighed	64
1.3.1.3	Normal invaliditet	64
1.3.1.4	Kollektive ægtefællepensioner	64
1.3.1.5	Kollektive børnerenter	65
1.3.2	RENTE	65
1.3.2.1	Teknisk rente	65
1.3.2.2	Sikkerhedstillæg	65
1.3.2.3	Opgørelsesrente	65
1.3.3	NETTOGRUNDLAG	65
1.3.3.1	Nettopassiv	65
1.3.3.2	Præmiebetalingsrente	65
1.3.3.3	Kontinuert nettopræmie	66
1.3.3.4	Nettoindskud	66
1.3.3.5	Nettoreserve	66
1.3.3.6	Generelle begrænsninger	66
1.3.3.7	Garanterede udbetalinger	66
1.3.4	BRUTTOGRUNDLAG	66
1.3.5	NETTOPASSIVER FOR ETLIVSFORSIKRINGER	66
1.3.6	NETTOPASSIVER FOR TOLIVSFORSIKRINGER	66
1.3.7	PRÆMIEBETALINGSRENTE	67
1.3.8	BESTEMMELSER VEDRØRENDE KOLLEKTIVE FORSIKRINGER	67
1.3.9	TILLADTE GRUNDFORMER	67
1.3.10	FORSIKRINGER MED FORHØJET DØDSRISIKO OG/ELLER FORHØJET INVALIDITETSRISIKO	67
1.3.10.1	Forhøjet dødsrisiko	67
1.3.10.2	Forhøjet invaliditetsrisiko	68
1.3.11	TILLADTE FORSIKRINGSFORMER	68
1.3.12	BEMÆRKNINGER TIL GRUNDLAGET	68
1.3.13	FORMLER	68
1.4	LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSEN	69
1.4.1	GARANTEREDE YDELSER	69
1.4.2	BONUSPOTENTIALE PÅ FREMTIDIGE PRÆMIER	69
1.4.3	BONUSPOTENTIALE PÅ FRIPOLICEYDELSER	70
1.4.4	REGULERING AF LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSENE	71
1.4.4.1	Forventet fremtidige administrationsresultat	71
1.4.4.2	Reduktion af hensættelserne for til aktuelle invalidepensionister	71
1.4.5	LIVSFORSIKRINGSHENSÆTTELSENE	71
1.4.6	GRUNDLAGSELEMENTER I MARKEDSVÆRDIGRUNDLAGET	71
1.4.6.1	Forsikringsrisiko	71
1.4.6.2	Administrationsomkostninger	71
1.4.6.3	Diskonteringsrente	72
1.4.6.4	Adfærdsvariable	72
1.4.6.5	Risikotillæg	72
1.4.7	IBNR, RBNS OG ERSTATNINGSHENSÆTTELSE	72
1.4.7.1	IBNR ved død	72
1.4.7.2	IBNR ved invaliditet	72

1.4.7.3	RBNS	72
1.4.7.4	Erstatningshensættelse	73
1.5	REGULERING AF ANVENDELSEN AF BEREGNINGSGRUNDLAGENE	73
1.5.1	GARANTI PÅ GAMLE GRUNDLAG VED ÆNDRING	73
2	<u>DE FORSIKRINGSFORMER, SOM SELSKABET AGTER AT ANVENDE</u>	74
3	<u>REGLER FOR BEREGNING OG FORDELING AF OVERSKUD TIL FORSIKRINGSTAGERNE OG ANDRE BERETTIGEDE EFTER FORSIKRINGSAFTALERNE</u>	74
3.1	REGULATIV FOR BEREGNING OG FORDELING AF REALISERET RESULTAT TIL FORSIKRINGSAFTALERNE FOR FORSIKRINGER TEGNET PÅ BEREGNINGSGRUNDLAGET UNI98G OG U10G	74
3.1.1	OPBYGNING AF STYRKELSE JF. § 17 I "REGULATIV FOR BEREGNING OG FORDELING AF REALISERET RESULTAT TIL FORSIKRINGSAFTALERNE FOR FORSIKRINGER TEGNET PÅ BEREGNINGSGRUNDLAGENE UNI98G % OG U10G"	76
3.1.1.1	Beskrivelse af reglerne	76
3.2	DEPOTRENTER	79
3.3	2. ORDENS GRUNDLAG	79
3.3.1	2. ORDENS GRUNDLAGET VED DØD	79
3.3.2	2. ORDENS GRUNDLAGET VED INVALIDITET	80
3.3.3	2. ORDEN PÅ KOLLEKTIV G(x)	80
3.4	TEKNISK PRÆMIE	81
3.5	OMKOSTNINGER	83
3.6	KONCERNINTERNE POLICEFLYTNINGER	84
3.7	FREMFØRING AF UNDERSKUD	85
3.8	REGLER FOR EGENKAPITALFORRETNING MV.	87
3.9	REGULATIV FOR KRIGSRISIKO	88
4	<u>SELSKABETS PRINCIPPER FOR GENFORSIKRING</u>	89
4.1	KONTRAKTERNES HOVEDPRINCIP	89
5	<u>REGLER FOR OPLYSNINGER, SOM DE FORSIKRINGSSØGENDE SKAL AFGIVE TIL BEDØMMELSE AF RISIKOFORHOLDENE</u>	89
5.1	GENERELLE REGLER	89
5.1.1	RISIKOBELØB	89
5.1.2	OBLIGATORISK FORSIKRINGSORDNING	90
5.1.3	INDELING	90
5.1.4	OVERFØRSLER	91
5.1.5	UDSÆTTELSE	91
5.1.6	UNDERSØGELSE FOR HIV-ANTISTOF	91
5.1.7	GENKØB	91
5.1.8	ÆNDRING AF FORSIKRINGSYDELSER I FORBINDELSE MED PENSIONERING.	91
5.1.9	NEDSÆTTELSE/BORTFALD AF INDIVIDUEL ÆGTEFÆLLE DÆKNING.	91

5.2	GRUPPE A	91
5.2.1	NYTEGNINGER	92
5.2.2	ÆNDRINGER	92
5.3	GRUPPE B	93
5.3.1	NYTEGNINGER.	93
5.3.2	ÆNDRINGER	93
5.4	GRUPPE C	93
5.5	GRUPPE E	93
5.5.1	NYTEGNINGER.	93
5.5.2	ÆNDRINGER	93
5.6	OVERTAGELSE AF HEL ORDNING FRA ET ANDET PENSIONSSKAB	94
5.7	SÆRLIGE REGLER FOR STORE RISIKOBELØB.	94
5.8	ERKLÆRINGER	96
6	<u>REGLER FOR BEREGNING AF TILBAGEKØBSVÆRDIER OG FRIPOLICER</u>	<u>97</u>
6.1	FRIPOLICEREGLER	97
6.1.1	FRIPOLICEREGLER	97
6.2	GENKØBSREGLER	97
6.2.1	GENKØBSFRADrag	97
6.2.1.1	Fradrag for transaktionsomkostninger	97
6.2.1.2	Fradrag for kursværn	97
6.2.1.3	Delvist tilbagekøb	98
6.2.1.4	Små fripolicer	98
6.2.1.5	Individualisering af kollektive ordninger	98
6.2.1.6	Tilbagekøb af en Aggu-Konto, hvor forsikrede er invalid	98
7	<u>REGLER, HVOREFTER PENSIONSORDNINGER MED LØBENDE UDBETALINGER TEGNET ELLER AFTALT SOM OBLIGATORISKE ORDNINGER I ET FORSIKRINGSSKAB ELLER EN PENSIONSKASSE KAN OVERFØRES FRA ELLER TIL SELSKABET I FORBINDELSE MED OVERGANG TIL ANDEN ANSÆTTELSE ELLER I FORBINDELSE MED VIRKSOMHEDSOVERDRAGELSE ELLER VIRKSOMHEDSOMDANNELSE.</u>	<u>99</u>
7.1	JOBSKIFTEAFTALEN	99
7.2	GENERELLE OVERFØRSELSREGLER	104
7.3	VIRKSOMHEDSOMDANNELSESAFTALEN	106

Teknisk grundlag for PFA Soraarnej

Denne håndbog indeholder det til enhver tid anmeldte tekniske grundlag for PFA Soraarnej.

Lovgrundlaget

Lovgrundlaget for indholdet i det tekniske grundlag fremgår af lov om finansiel virksomhed (FIL) § 20.

FIL § 20, stk 1:

Det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget m.v. tages i anvendelse. Det samme gælder enhver efterfølgende ændring i de nævnte forhold. Anmeldelserne skal indeholde angivelse af

1. de forsikringsformer, som selskabet agter at anvende,
2. grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbsværdier og fripolicer,
3. regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne,
4. selskabets principper for genforsikring, herunder beløbsgrænser,
5. regler for, hvornår såvel de forsikringssøgende som forsikringstagerne skal afgive helbredsoplysninger til bedømmelse af risikoforholdene,
6. grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed og
7. regler, hvorefter pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringsselskab eller en pensionskasse kan overføres fra eller til selskabet i forbindelse med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse.

Anmeldelsesbekendtgørelsen

Der er endvidere udstedt Bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed. Bekendtgørelse nr. 932 af 4. juli 2013.

1 Grundlaget for beregning af forsikringspræmierne og livsforsikringshensættelserne

1.1 Beregningsgrundlaget Uni98G 2 %

Grundlaget er et ugaranteret grundlag. Der er indført en generalklausul, der giver selskabet ret til at hæve intensiteter i grundlagselementerne 1.1.1.3, 1.1.1.5, 1.1.10.1, 1.1.10.2 og samt til at ændre risikoelementer 1.1.1.6 og 1.1.1.7 i såvel opadgående som nedadgående retning.

Selskabet kan på denne måde ændre på beregnede policemæssige ydelser.

Generalklausulen fremgår af forsikringsbetingelserne.

Ændring af grundlagselementer kræver en anmeldelse til det danske finanstilsyn.

En anmeldelse af en ændring af et grundlagselement skal indeholde en udførlig og statistisk begrundet dokumentation for rimeligheden af den påtænkte ændring.

Ved behandling af ansøgninger om udbetaling af invalidepension samt ret til præmiefritagelse vil selskabet gøre dette betinget af, at den forsikrede opfylder kriteriet for opnåelse af offentlig førtidspension/invalidepension i Danmark eller i Grønland

Ovenstående definition vil fremgå af forsikringsbetingelserne.

Beregningsgrundlaget vil fra 2. december 2009 ikke længere blive anvendt på dækninger, som

- første gang får en værdi 2.12.2009 eller senere, og som
- ville være tegnet som alderspension m. v. i henhold til PBL § 2, nr. 4, litra a, d, e, eller som ville være tegnet som ophørende alderspension i henhold til PBL § 2, nr. 4, litra b, hvis de var tegnet som fradragsberettigede dækninger i Danmark.

Disse dækninger vil anvende beregningsgrundlaget U09G 2%, som beskrevet i afsnit 1.2.

Beregningsgrundlaget uni98G anvendes fortsat for nye børnepensioner og invalidepensioner.

For den del af dækningerne 225 og 265, som er knyttet til livsvarige hhv. ophørende livrenter, anvendes dog altid samme grundlag, som anvendes på den livsvarige hhv. ophørende livrente.

1.1.1 Risikoelementer

x betegner fyldt alder for en person.

1.1.1.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder ved udløb eller pensioneringstidspunkt (subs. præmieophørsdato), med fradrag af forsikringens varighed (subs. restvarighed).

Såfremt alderen ikke kan bestemmes herved, anvendes fyldt alder på tegningsdatoen.

1.1.1.2 Normal dødelighed

Der benyttes dødelighedstavlen Uni98.

μ betegner dødsintensiteten.

1.1.1.3 Uni98

$$\mu_x = 0,000600 + 10^{5,6+0,040x-10}$$

1.1.1.4 Normal invaliditet

Der benyttes invaliditetstavlen UniA98.

μ^{ai} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

μ^{ad} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

μ^{id} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

1.1.1.5 UniA98

$$\mu_x^{ai} = 0,000400 + 10^{5,26+0,048x-10}$$

$$\mu_x^{ad} = \mu_x^{id} = \mu_x \quad (\text{Uni98})$$

1.1.1.6 Kollektive ægtefællepensioner

U betegner tilstanden: Forsikrede er ikke i et pensionsberettigende forhold.

G betegner tilstanden: Forsikrede er i et pensionsberettigende forhold med en pensionsberettiget person.

γ betegner intensiteten for overgang fra U til G.

σ betegner intensiteten for overgang fra G til U af anden årsag end den pensionsberettigede persons død.

Aldersfordelingen for den pensionsberettigede person ved overgang fra U til G er normalt fordelt, hvor:

λ betegner fordelings middelværdi.

s betegner fordelings spredning.

Risikoelementer for kollektiv ægtefællepension:

$$\gamma_x = 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-24)^2}{36(x-12)}} \quad \text{for } x > 15; \quad \gamma_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

$$\sigma_x = 0,02 \cdot 10^{\frac{-(x-12)^2}{2400}} \quad \text{for } x > 15; \quad \sigma_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

$$\lambda_x = 0,9x$$

$$s_x = \left(0,24 - \frac{1}{x-6} \right) x$$

1.1.1.7 Kollektive børnerenter

Risikoelementer for kollektive børnerenter:

"Forældreskabsintensitet":

$$c_x = 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-28)^2}{12 \cdot (x-12)}} \quad \text{for } x > 15; \quad c_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

1.1.2 Rente

1.1.2.1 Teknisk rente

Den tekniske rente i udgør 2% p.a.

1.1.2.3 Sikkerhedstillæg

Sikkerhedstillægget fastsættes som en reduktion af rentestyken på 0,0019627.

Sikkerhedstillægget kan anvendes til imødegåelse af såvel et risiko- som et omkostningsunderskud.

1.1.2.4 Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten svarende til den tekniske rente anvendes ved beregning af nettopassiver og præmiebetalingsrenter.

Opgørelsesrenten udgør 1,8%.

1.1.3 Nettogrundlag

1.1.3.1 Nettopassiv

Ved nettopassivet for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien af alle selskabets øjeblikkelige og fremtidige forpligtelser.

Nettopassivet for månedlige ydelser beregnes, som om ydelserne forfaldt kontinuert.

1.1.3.2 Præmiebetalingsrente

Ved præmiebetalingsrenten for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien pr. 1 krone præmiebetaling.

1.1.3.3 Kontinuert nettopræmie

Den kontinuerte nettopræmie $\bar{\pi}$ bestemmes som forholdet mellem nettopassivet og præmiebetalingsrenten, begge dele beregnet ved tegningen.

1.1.3.4 Nettoindskud

Nettoindskuddet I^N bestemmes som nettopassivet ved tegningen.

1.1.3.5 Nettoreserve

Nettoreserven beregnes som nettopassivet med fradrag af den kontinuerte nettopræmie multipliceret med præmiebetalingsrenten.

1.1.3.6 Generelle begrænsninger

En forsikring må ikke opbygges således, at dens nettoreserve på noget tidspunkt kan blive negativ.

En forsikring, der indeholder invaliditetsydelse, må ikke være således opbygget, at nettoreserven kan falde ved invaliditetens indtræden, eller således opbygget, at nettoreserven kan stige ved reaktivering.

En forsikring må ikke opbygges med mere end én teknisk rente i .

1.1.4 Bruttogrundlag

1.1.4.1 Præmie og indskud

Ved præmie forstås enhver fremtidig i policen forudsat indbetaling samt den del af første indbetaling, der svarer til de fremtidige i policen forudsatte indbetalinger.

Andre indbetalinger er indskud.

Når udløbsalderen for præmie er lavere end 60 år, er den korteste præmiebetalingsvarighed ved ny-tegning 5 år.

1.1.4.2 Bruttopræmie

Ratepræmien $\frac{p}{m}^{(m)}$, der forfalder $\frac{1}{m}$ - årlig forud, beregnes ved formlen:

$$\frac{p}{m}^{(m)} = \frac{\pi}{m * \alpha} \cdot \frac{a_{1|}^{(m)}}{a_{1|}^{(m)}} + \beta \quad (12)$$

hvor $a_{1|}^{(m)}$ er beregnet med den til i pct. svarende opgørelsesrente, og hvor α respektiv β er omkostningsparametre.

$$\alpha = 0,89$$

β består af et styktillæg, der afhænger af præmiens forfald, samt et stykratetillæg. Styktillæg og stykratetillæg udgør i 2016:

Stk(1)	=	1.440 kr.
Stk(2)	=	720 kr.
Stk(4)	=	348 kr.
Stk(12)	=	120 kr.
Stykrate	=	0 kr.

Stk(m) er fastsat, så det svarer til $2 \cdot 12/m \cdot$ det maksimale månedlige gebyr for fripolicer. Jf. 3.5.

1.1.4.3 Bruttoindskud

Bruttoindskuddet I^B beregnes ved

$$I^B = \frac{1}{\gamma} I^N + \delta$$

hvor γ respektive δ er omkostningsparametre.

$$\gamma = 0,93$$

Styktillægget δ (stykind) udgør i 2016 kr. 1.733 kr. ved nytegning af forsikringer uden præmiebetaling, hvor bruttoindskuddet – ekskl. evt. styktillæg – er mindre end 10.000 kr.

Styktillægget δ er 0 i andre tilfælde.

Styktillægget δ reguleres årligt pr. 1. januar i overensstemmelse med udviklingen i forbrugerprisindekset. Udviklingen i forbrugerprisindekset fastsættes som værdien af indekset for september det nærmest forudgående år divideret med værdien af indekset for september 1996. Det regulerede tillæg afrundes til nærmeste hele antal kr.

Der kan ske undtagelser som følge af overførselsregler anmeldt til Finanstilsynet.

1.1.4.4 Fripolice

Der henvises til afsnit 6.1

1.1.4.5 Tilbagekøb.

For etlivsforsikringer kan der gives tilsagn om tilbagekøb, dersom nettopassivet ved forsikredes død på tilbagekøbstidspunktet er større end nettoreserven.

For tolivsforsikringer kan der gives tilsagn om tilbagekøb, dersom det for begge forsikrede gælder, at nettopassivet ved forsikredes død er større end nettoreserven på tilbagekøbstidspunktet.

Hvis nettopassivet ved forsikredes død er mindre end nettoreserven, kan der gives tilsagn om tilbagekøb af så stor en del af forsikringen, som modsvares af nettopassiv ved forsikredes død. Såfremt der sker tilbagekøb efter denne bestemmelse, skal dødsfaldsrisikoen reduceres tilsvarende.

Der kan dog altid gives tilsagn om tilbagekøb, såfremt forsikringen efter omskrivning til fripolicy på tilbagekøbstidspunktet ikke omfatter nogen løbende ydelse over 10.200 kr. årligt eller sum over 102.000 kr. Anførte satser er for året 2016. Grundbeløbet reguleres efter personskattelovens § 20.

For forsikringer, der er baseret på aftale mellem arbejdsgiver, forsikringsselskab og arbejdstager, kan det aftales, at der gives tilsagn om tilbagekøb i forbindelse med fratræden fra den pågældende arbejdsgiver efter følgende regler:

- A. Tilbagekøb straks ved fratræden kan ske, hvis:
1. tilbagekøbsværdien tilfalder arbejdsgiveren i henhold til lov nr. 310 af 09.06.1971 med senere ændringer,
 2. forsikrede emigrerer (gælder ikke flytning imellem landsdele indenfor rigsfællesskabet),
 3. forsikrede får ansættelse som tjenestemand. Tilbagekøb kan ske i det omfang, tilbagekøbsværdien overføres til staten eller kommunen som betaling for tillæggelse af pensjonsalder,
- B. Tilbagekøb mellem 1 og 2 år efter fratræden kan ske, hvis forsikrede på tilbagekøbstidspunktet
1. ikke er pensioneret eller fyldt 67 år,
 2. ikke er tjenestemand eller tjenestemandspirant,
 3. ikke er og ikke skal optages i en pensionsforsikringsordning eller i en pensionskasse, samt
 4. ikke har ansættelse i en stilling, hvor arbejdsgiveren vil deltage i præmiebetalingen på den medbragte police.

Der kan gælde andre regler som følge af overførselsregler anmeldt til Finanstilsynet.

Tilsagn om tilbagekøb i andre tilfælde uden afgivelse af helbredsoplysninger kan ikke gives.

1.1.4.6 Tilbagekøbsværdi

Reglerne for beregning af tilbagekøbsværdien er beskrevet i afsnit 6.2

1.1.4.7 Administrationsreserve

Administrationsreserven udgør 1% af nettoreserven.

1.1.5 Nettopassiver for etlिवsforsikringer

1.1.5.1 Nettopassiv for etlिवsforsikringer uden invaliditetsydelse

I det generelle udtryk for nettopassivet for etlिवsforsikringer uden invaliditetsydelser indgår følgende betegnelser:

$S_{x+\theta}^d$ betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \theta$

S_{x+n} betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$.

$$K(x, n) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta + \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot S_{x+n}$$

1.1.5.2 Nettopassiv for etlिवsforsikringer med invaliditetsydelse

I det generelle udtryk for nettopassivet for etlिवsforsikringer med invaliditetsydelser indgår følgende betegnelser:

$S_{x+\theta}^{ad}$ betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \theta$ som aktiv.

$S_{x+\theta}^{ai}$ betegner nettopassivet ved forsikredes invaliditet i alder $x + \theta$.

S_{x+n}^a betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$ som aktiv.

$S_{x+\tau}^{id}(x + \theta)$ betegner nettopassivet ved forsikredes død i alder $x + \tau$ som invalid, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.

$S_{x+n}^i(x + \theta)$ betegner nettopassivet ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$ som invalid, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.

$Y_{x+\tau}^i(x + \theta)d\tau$ betegner invaliditetsydelse mellem alder $x + \tau$ og $x + \tau + d\tau$, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x + \theta$.

$S_{x+\theta}^{ii}$ betegner engangsydelse ved varig invaliditet i alder $x + \theta$.

For nettopassiver og ydelser gælder begrænsninger som nævnt i 1.1.5.4.

$$K \begin{pmatrix} a \\ x, n \end{pmatrix} = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} (\mu_{x+\theta}^{ad} \cdot S_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot S_{x+\theta}^{ai}) d\theta + \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} S_{x+n}^a$$

hvor

$$S_{x+\theta}^{ai} = S_{x+\theta}^{ii} + \int_{\theta}^n \frac{D_{x+\tau}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot \mu_{x+\tau}^{id} \cdot S_{x+\tau}^{id}(x+\theta) d\tau + \frac{D_{x+n}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot S_{x+n}^i(x+\theta) \\ + \int_{\theta}^n \frac{D_{x+\tau}^i}{D_{x+\theta}^i} \cdot Y_{x+\tau}^i(x+\theta) d\tau$$

og hvor $x+n \leq 67$

1.1.5.3 Sammenhængen mellem 1.1.5.1. og 1.1.5.2.

Såfremt

$$S_{x+\theta}^{ii} = 0$$

$$Y_{x+\tau}^i(x+\theta) = 0$$

$$S_{x+\tau}^d = S_{x+\tau}^{ad} = S_{x+\tau}^{id}(x+\theta) \quad \text{og}$$

$$S_{x+n} = S_{x+n}^a = S_{x+n}^i(x+\theta)$$

for $0 < \theta < \tau < n$

er 1.1.5.1. og 1.1.5.2. identiske.

1.1.5.4 Generelle begrænsninger

De i pkt. 1.1.5.1. og 1.1.5.2. anførte nettopassiver og ydelser skal alle være ikke-negative.

For de i pkt. 1.1.5.2. anførte nettopassiver og ydelser skal endvidere gælde:

$$S_{x+\tau}^{id}(x+\theta) \leq S_{x+\tau}^{ad} \quad \text{for } x+\theta \leq 60 \text{ og for hvert } \tau > \theta$$

$$S_{x+\tau}^{id}(x+\theta) = S_{x+\tau}^{ad} = S_{x+\tau}^d \quad \text{for } x+\theta > 60 \text{ og for hvert } \tau > \theta$$

$$S_{x+n}^i(x+\theta) = S_{x+n}^a = S_{x+n} \quad \text{for } x+\theta > 60 \text{ og for hvert } n > \theta$$

$$S_{x+\theta}^{ii} = 0 \quad \text{for } x+\theta > 60$$

Af betingelsen $x+n \leq 67$ i pkt. 1.1.5.2. følger endelig, at

$$Y_{x+\tau}^i(x+\theta)=0 \quad \text{for } x+\tau > 67$$

1.1.6 Nettopassiver for tolivsforsikringer

1.1.6.1 Nettopassiv for tolivsforsikringer uden invaliditetsydelse

I det generelle udtryk for nettopassivet for tolivsforsikringer uden invaliditetsydelser indgår følgende betegnelser:

$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d$ er nettopassivet ved x_1 's død i alder $x_1 + \theta$ betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt.

$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d$ er nettopassivet ved x_2 's død i alder $x_2 + \theta$, betinget af, at x_1 lever på dette tidspunkt.

T_{x_1+n, x_2+n} er nettopassivet ved x_1 's oplevelse af alder $x_1 + n$, betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt.

$$K(x_1, x_2, n) = \int_0^n \frac{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}}{D_{x_1, x_2}} \cdot (\mu_{x_1+\theta} \cdot T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d + \mu_{x_2+\theta} \cdot T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d) d\theta + \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot T_{x_1+n, x_2+n}$$

1.1.6.2 Nettopassiv for tolivsforsikringer med invaliditetsydelse

Tolivsforsikringer kan indeholde invaliditetsydelser af samme art som etlivsforsikringer, dog må der kun udløses ydelser ved en af de to forsikredes invaliditet. Den af de forsikrede, ved hvis invaliditet der kan udløses ydelser, betegnes i det følgende x_1 , mens den forsikrede, ved hvis invaliditet der ikke kan udløses ydelser, betegnes x_2 . Såvel x_1 som x_2 kan være mand eller kvinde.

I det generelle udtryk for nettopassivet for tolivsforsikringer med invaliditetsydelser indgår følgende betegnelser:

$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ad}$ er nettopassivet ved x_1 's død som aktiv i alder $x_1 + \theta$ betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt.

$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ai}$ er nettopassivet ved x_1 's invaliditet i alder $x_1 + \theta$ betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt.

$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^{d, a}$ er nettopassivet ved x_2 's død i alder $x_2 + \theta$, betinget af, at x_1 lever som aktiv på dette tidspunkt.

T_{x_1+n, x_2+n}^a er nettopassivet ved x_1 's oplevelse af alder $x_1 + n$ som aktiv, betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt.

$T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta)$ er nettopassivet ved x_1 's død som invalid i alder $x_1 + \tau$, betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x_1 + \theta$.

$T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^{d i}(x_1 + \theta)$ er nettopassivet ved x_2 's død i alder $x_2 + \tau$, betinget af, at x_1 lever som invalid på dette tidspunkt, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x_1 + \theta$.

$T_{x_1+n, x_2+n}^i(x_1 + \theta)$ er nettopassivet ved x_1 's oplevelse af alder $x_1 + n$ som invalid, betinget af, at x_2 lever på dette tidspunkt, givet at invaliditeten er indtrådt i alder $x_1 + \theta$.

$S_{x+\theta}^{ii}$ og $Y_{x_1+\tau}^i(x_1 + \theta)$ er defineret i pkt. 1.1.5.2.

For nettopassiver og ydelser gælder begrænsninger som nævnt i 1.1.6.4.

$$K \begin{pmatrix} a \\ x_1, x_2, n \end{pmatrix} = \int_0^n \frac{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^a}{D_{x_1, x_2}^a} \left(\mu_{x_1+\theta}^{ad} \cdot T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ad} + \mu_{x_1+\theta}^{ai} \cdot T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ai} \right. \\ \left. + \mu_{x_2+\theta} \cdot T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^{d i} \right) d\theta + \frac{D_{x_1+n, x_2+n}^a}{D_{x_1, x_2}^a} \cdot T_{x_1+n, x_2+n}^a$$

hvor

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ai} = S_{x_1+\theta}^{ii} + \int_{\theta}^n \frac{D_{x_1+\tau, x_2+\tau}^i}{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^i} \left(\mu_{x_1+\tau}^{id} \cdot T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta) \right. \\ \left. + \mu_{x_2+\tau} \cdot T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^{d i}(x_1 + \theta) \right) d\tau \\ + \frac{D_{x_1+n, x_2+n}^i}{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^i} \cdot T_{x_1+n, x_2+n}^i(x_1 + \theta) \\ + \int_{\theta}^n \frac{D_{x_1+\tau, x_2+\tau}^i}{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^i} \cdot Y_{x_1+\tau}^i(x_1 + \theta) d\tau$$

og hvor

$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^{ad}$ og $T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta)$ bestemmes ved pkt. 1.1.5.1.,

$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d$ bestemmes ved pkt. 1.1.5.2. og

$T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^d(x_1 + \theta)$ bestemmes ved pkt. 1.1.5.2.,

og hvor $x_1 + n \leq 67$

1.1.6.3 Sammenhængen mellem 1.1.6.1. og 1.1.6.2.

Såfremt

$$S_{x_1+\theta}^{ii} = 0$$

$$Y_{x_1+\tau}^i(x_1 + \theta) = 0$$

$$T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^d = T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{ad} = T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta)$$

$$T_{x_1+n, x_2+n}^d = T_{x_1+n, x_2+n}^a = T_{x_1+n, x_2+n}^i(x_1 + \theta)$$

$$T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^d = T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^{d, a} = T_{x_2+\tau, x_1+\tau}^{d, i}(x_1 + \theta)$$

for $0 < \theta < \tau < n$,

er 1.1.6.1. og 1.1.6.2. identiske.

1.1.6.4 Generelle begrænsninger

De i pkt. 1.1.6.1. og 1.1.6.2. anførte nettopassiver og ydelser skal alle være ikke-negative.

For de i pkt. 1.1.6.2. anførte nettopassiver og ydelser skal endvidere gælde:

$$T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta) \leq T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{ad} \text{ for } x_1 + \theta \leq 60 \text{ og for ethvert } \tau > \theta$$

$$T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{id}(x_1 + \theta) = T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^{ad} = T_{x_1+\tau, x_2+\tau}^d \text{ for } x_1 + \theta > 60 \text{ og for ethvert } \tau > \theta$$

$$T_{x_1+n, x_2+n}^i(x_1 + \theta) = T_{x_1+n, x_2+n}^a = T_{x_1+n, x_2+n}^d \text{ for } x_1 + \theta > 60 \text{ og for ethvert } n > \theta$$

$$S_{x_1+\theta}^{ii} = 0 \text{ for } x_1 + \theta > 60$$

Af betingelsen $x_1 + n \leq 67$ i pkt. 1.1.6.2. følger, at

$$Y_{x_1+\tau}^i(x_1+\theta) = 0, \text{ for } x_1 + \tau > 67$$

Endelig skal nettoppassiverne for den etlivsforsikring, der er tilbage i tilfælde af x_2 's død på et vilkårligt tidspunkt, opfylde de generelle begrænsninger i pkt. 1.1.5.4.

1.1.7 Betalingsrente

Etlivsforsikringer med invaliditetsydelse tegnes altid med ret til præmiefritagelse ved invaliditet, præmiebetalingsrente 1.1.7.2. Tolivsforsikringer med invaliditetsydelse tegnes altid med ret til præmiefritagelse ved x_1 's invaliditet, præmiebetalingsrente 1.1.7.4., jvf. pkt. 1.1.6.2.

Forsikringer uden invaliditetsydelse kan tegnes med eller uden ret til præmiefritagelse ved invaliditet, præmiebetalingsrente 1.1.7.2., henholdsvis 1.1.7.4. eller 1.1.7.1., henholdsvis 1.1.7.3. Det er dog ikke muligt i én og samme forsikring til én og samme grundform både at have ret og ikke have ret til præmiefritagelse ved invaliditet.

Etlivsforsikringer, hvor præmiebetalingstiden udløber efter forsikredes fyldte 68. år, men inden forsikredes fyldte 71. år, kan tegnes med ret til præmiefritagelse ved invaliditet. Forsikringen giver da kun ret til præmiefritagelse, dersom invaliditeten indtræder inden forsikredes fyldte 67. år.

1.1.7.1 Præmiebetalingsrente for etlivsforsikringer uden præmiefritagelse ved invaliditet

$$\bar{a}(x, r) = \int_0^r \frac{D_{x+\theta}}{D_x} d\theta = \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_{x+r}}{D_x}$$

$$x+r \leq 80$$

1.1.7.2 Præmiebetalingsrente for etlivsforsikringer med præmiefritagelse ved invaliditet

$$\bar{a}^a(x, r) = \int_0^r \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} d\theta = \frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{x+r}^a}{D_x^a}$$

$$x+r \leq 67$$

1.1.7.3 Præmiebetalingsrente for tolivsforsikringer uden præmiefritagelse ved invaliditet

$$\bar{a}(x_1, x_2, r) = \int_0^r \frac{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}}{D_{x_1, x_2}} d\theta = \frac{\bar{N}_{x_1, x_2} - \bar{N}_{x_1+r, x_2+r}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1+r \leq 80, \quad x_2+r \leq 80$$

1.1.7.4 Præmiebetalingsrente for tolivsforsikringer med præmiefritagelse ved x_1 's invaliditet

$$\bar{a} \left(\begin{matrix} a \\ x_1, \quad x_2, \quad r \end{matrix} \right) = \int_0^r \frac{D_{x_1+\theta, x_2+\theta}^a}{D_{x_1, x_2}^a} d\theta = \frac{\bar{N}_{x_1, x_2}^a - \bar{N}_{x_1+r, x_2+r}^a}{D_{x_1, x_2}^a}$$

$$x_1+r \leq 67, \quad x_2+r \leq 80$$

1.1.7.5 Supplerende præmiefritagelse

Såfremt forsikringen også omfatter halv præmiefritagelse ved invaliditet mellem 1/2 og 2/3, skal præmiebetalingsrenterne 1.1.7.2. og 1.1.7.4. formindskes med passiv ifølge grundform 429.

1.1.7.6 Præmiebetalingsrente for forsikring uden personrisiko

Nærværende præmiebetalingsrente kan benyttes i forbindelse med tegning af de i afsnit 1.1.9. beskrevne grundformer 136 og 186. Der gives ikke ret til præmiefritagelse ved invaliditet eller død.

$$\bar{a}(x, r) = \int_0^r v^n dn$$

1.1.8 Bestemmelser vedrørende kollektive forsikringer

Bestemmelsen, der omhandler ægteskab og ægtefæller, gælder tilsvarende for registreret partnerskab og registrerede partnere og endvidere for samlevere defineret som en person,

- med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab
- og som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle
- og som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebopæl.

1.1.8.1 Kollektiv ordning

Betingelserne for at etablere forsikringer med kollektive ydelser er, at de tegnes i henhold til en overenskomst, der ved overenskomstens oprettelse opfylder mindst et af følgende krav:

- a. Overenskomsten omfatter forsikringer for mindst 10 personer. I forsikringerne skal de kollektive ydelser være bestemt efter faste principper.
- b. Overenskomsten giver garanti for indmeldelse til forsikring af de i fremtiden ansatte personer i mindst 5 år. Ordningen skal mindst omfatte eller komme til at omfatte 3 personer. I forsikringerne skal de kollektive ydelser være bestemt efter faste principper.

Det er endvidere en betingelse, at det ikke drejer sig om en bestand, hvori de enkelte personer er indtrådt, eller hvoraf der udskydes enkelte forsikrede eller grupper efter regler, der sandsynliggør en udvælgelse til væsentlig ugunst for selskabets øvrige forsikrede. Det samme gælder regler for valgmulighed med hensyn til ægtefælle- og børnepension.

1.1.8.2 Bestemmelser vedrørende størrelsen af de enkelte kollektive ydelser og aldersgrænser for disse

Kollektiv ægtefællepension:

Den livsvarige kollektive ægtefællepension (grundformerne 810, 812 og 820) skal opfylde mindst et af følgende krav:

- a. Ikke overstige invalidepensionen.
- b. Ikke overstige den pensionsgivende gage.

Grænsen for den samlede kollektive ægtefællepension (livsvarig + ophørende) + 1/10 kollektiv ægtefællesum er den dobbelte af ovennævnte.

Den ophørende kollektive ægtefællepension skal ophøre senest ved forsørgedes fyldte 67. år.

Se endvidere nedenfor om reduktion af den livsvarige kollektive ægtefællepension efter udbetalingen af kollektiv livsforsikringssum til ugifte.

En ægtefælle er berettiget til ægtefællepension, hvis ægteskabet er indgået før forsikredes fyldte 67. år, og ægteskabet på dødsfaldstidspunktet har bestået i 3 måneder. 3-månedersfristen gælder dog ikke, hvis døden skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom.

En samlelever er berettiget til ægtefællepension, hvis samlivet - defineret som ovenfor i punkt 1.1.8- er indgået før forsikredes 67. år.

Kollektive børne- og waisenrenter (børnepension):

Den samlede børnerente (kollektiv + individuel) til det enkelte barn skal opfylde mindst et af følgende krav:

- a) Ikke overstige 25% af invalidepensionen
- b) Ikke overstige 25% af den pensionsgivende gage
- c) Ikke overstige det særlige børnetilskud, der fra det offentlige ydes til et forældreløst barn for tiden i henhold til §4, stk. 2 i lov af 03.06.1967 (med senere ændringer) om børnetilskud og andre familieydelse (lov nr. 236).

Grænsen for den samlede børnepension (kollektiv + individuel, børnerente + waisenrente) til det enkelte barn er det dobbelte af ovennævnte.

De kollektive børnerenter og waisenrenter skal ophøre senest ved barnets fyldte 24. år.

Kollektiv livsforsikring (ophørende eller livsbetinget) med udbetaling til ugifte:

Den kollektive livsforsikringssum til ugifte må ikke overstige 4 gange summen af årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension og den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år til sammen; hvis varigheden $t < 10$ år, er denne grænse dog $t/10$ gange 4 gange samme årsbeløb. Efter udbetalingen af den kollektive livsforsikringssum til ugifte reduceres årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension eller den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år med 25% af den

udbetalte livsforsikringssum. Dog reduceres årsbeløbet på både grundform 810 og 814 med 12½%, hvis forsikringen omfatter begge ydelser.

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring (ophørende og/eller livsbetinget) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet. Forsikredes alder på udløbstidspunktet for den kollektive livsforsikring skal være mellem 60 og 67 år.

Skalapension:

Skalapension kan kun tegnes som led i en kollektiv ordning.

Uanset de generelle begrænsninger i pkt. 1.1.5.4. kan stigningerne i invalidepensionen og/eller ægtefællepensionen fortsætte efter 60 års alderen, dog længst til 67 års alderen.

Den maksimale invalidepension må ikke overstige den livsvarige alderspension.

Den maksimale ægtefællepension skal opfylde betingelserne nævnt ovenfor under kollektiv ægtefællepension.

Tilskadekomstpension:

Tilskadekomstpension (forhøjet invalidepension og/eller forhøjet ægtefællepension) kan kun tegnes i forbindelse med invalidepension + livsvarig alderspension henholdsvis livsvarig kollektiv ægtefællepension. Den med tilskadekomstpension forøgede kollektive ægtefællepension må ikke overstige den ovenfor under kollektiv ægtefællepension nævnte grænse.

Efterpension:

Til kollektive ordninger, der omfatter egenpension (grundform 211 + grundform 415) og livsvarig ægtefællepension (grundform 810 eller skalaægtefællepension), kan knyttes en efteregenpension til ægtefælle og/eller børn.

Til kollektive ordninger, der omfatter ægtefællepension, kan knyttes en efterægtefællepension til børn.

Til kollektive ordninger, der omfatter egenpension, kan knyttes en efteregenpension til børn.

Alle efterpensioner løber i tre måneder.

1.1.8.3 Beregningsregler vedrørende de enkelte kollektive ydelser

Ægteskabshyppighed g_x og aldersfordeling $f(\eta | x)$ i kollektiv ægtefællepension:

De i nedenstående formler indgående betegnelser er defineret i pkt. 1.1.1.6. m.fl.

Den forsikrede person betegnes x , mens den til ægtefællepension berettigede person betegnes η

l^γ og l^σ er dekrementfunktioner, svarende til intensiteterne γ_x og σ_x mens l er dekrementfunktionen svarende til normaldødeligheden for η , jvf. pkt. 1.1.1.2. m.fl.

$\Phi(\eta | x)d\eta$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret, der overgår til tilstand G, starter i et pensionsberettigende forhold med en person med alder i intervallet fra η til $\eta+d\eta$.

Alderen η er normalt fordelt med middelværdi λ_x og spredning s_x .

$u_v(x)$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret befinder sig i tilstand U efter at have været i tilstand G netop v gange ($v=1,2,3\dots$).

$g_v(\eta | x)d\eta$ betegner sandsynligheden for, at en x -årig forsikret befinder sig i tilstand G for v -te gang ($v=1,2,3\dots$) og er i et pensionsberettigende forhold med en person med alder i intervallet fra η til $\eta+d\eta$.

$u_v(x)$ og $g_v(\eta | x)$ bestemmes rekursivt ved:

$$u_0(x) = \frac{l^{\gamma_x}}{l^{\gamma_x + a}} \quad \text{hvor } a=15$$

$$g_v(\eta | x) = \int_a^x u_{v-1}(\xi) \cdot \gamma_\xi \cdot \varphi(\xi + \eta - x | \xi) \cdot \frac{l^{\sigma_\xi}}{l^{\sigma_\xi + \eta - x}} \cdot \frac{l_\eta}{l^{\xi + \eta - x}} d\xi$$

$$u_v(x) = \int_{-\infty}^{\infty} d\eta \int_a^x g_v(\xi + \eta - x | \xi) \cdot (\sigma_\xi + \mu_{\xi + \eta - x}) \cdot \frac{l^{\gamma_\xi}}{l^{\gamma_\xi + \eta - x}} d\xi$$

Herefter bestemmes:

$$g_x = \sum_{v=1}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_v(\eta | x) d\eta$$

$$f(\eta | x) = \frac{1}{g_x} \cdot \sum_{v=1}^{\infty} g_v(\eta | x)$$

Kollektive børne- og waisenrenter afhængige af børneantallet:

Dersom en kollektiv børnepension ikke udbetales med samme beløb til hvert barn, beregnes nettopassivet, som om det højeste beløb, der kan komme til udbetaling pr. barn, blev udbetalt til samtlige børn.

Tilskadekomstpension:

Ved beregning af nettopassivet for tilskadekomstpension forudsættes det, at 5% af invaliditetstilfældene og 5% af dødsfaldene finder sted som følge af tilskadekomst i tjeneste.

Efterpension:

Efteregenpensionen til ægtefælle og/eller børn defineres som den maksimale forskel mellem egenpensionen og ægtefællepensionen. Nettopassivet beregnes som 2½% af nettopassivet for en livsvarig kollektiv ægtefællepension af samme størrelse som efteregenpensionen. Nettopassivet nedsættes ikke, selv om der ikke skal ydes efterpension til børn.

Efterægtefællepensionen til børn defineres som den maksimale forskel mellem ægtefællepension og waisenrente til ét barn. Nettopassivet beregnes som 10% af nettopassivet for en kollektiv waisenrente af samme størrelse som efterægtefællepensionen.

Efteregenpensionen til børn defineres som forskellen mellem egenpensionen og børnerenten til ét barn.

Nettopassivet beregnes som 5% af nettopassivet for en kollektiv børnerente af samme størrelse som efteregenpensionen til børn.

Særregel vedrørende beregning af tilbagekøbsværdi af kollektiv ægtefællepension og kollektiv livsforsikring for gifte:

Dersom forsikrede på tilbagekøbstidspunktet er fyldt 54 år, tages der ved beregning af tilbagekøbsværdien af kollektiv ægtefællepension, kollektiv ægtefællesum og kollektiv livsforsikring hensyn til forsikredes ægteskabelige stilling på tilbagekøbstidspunktet.

Udgangspunktet for tilbagekøbsberegningen er i disse tilfælde forsikringens fripolice, hvis størrelse for præmiebetalende forsikringer beregnes efter reglerne i pkt. 1.1.4.4. med anvendelse af de sædvanlige kollektivt beregnede nettopassiver. Tilbagekøbsværdien af fripolicens kollektive ægtefællepension, kollektive ægtefællesum og kollektive livsforsikring beregnes individuelt, idet det ved beregningen forudsættes, at forsikrede hverken kan blive skilt eller gift efter tilbagekøbstidspunktet.

Tilbagekøbsværdien af fripolicens kollektive ægtefællepension og kollektive ægtefællesum er derfor i disse tilfælde 0 (nul), dersom forsikrede er ugift på tilbagekøbstidspunktet, mens den for gifte forsikrede beregnes som tilbagekøbsværdien af en overlevelserente/overlevelsessum til forsikredes ægtefælle. Omvendt er tilbagekøbsværdien af fripolicens kollektive livsforsikring 0 (nul) for gifte forsikrede, mens den for ugifte forsikrede beregnes som tilbagekøbsværdien af en livsforsikring.

1.1.9 Tilladte grundformer

Grundformerne er alle opbygget ud fra de generelle nettopassiver i afsnittene 1.1.5. og 1.1.6.

Oversigt over grundformerne

Nettopassiver uden kollektive elementer og uden invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.1.

Sumforsikringer

- 110 Livsvarig livsforsikring
- 115 Ophørende livsforsikring
- 125 Livsbetinget livsforsikring
- 135 Smpel kapitalforsikring
- 136 Smpel kapitalforsikring med udbetaling ved død

Rateforsikringer

- 165 Ophørende livsforsikring i rater
- 175 Livsbetinget livsforsikring i rater
- 185 Smpel kapitalforsikring i rater
- 186 Smpel kapitalforsikring i rater med udbetaling ved død

Renteforsikringer

- 210 Livsvarig livrente
- 211 Opsat livrente
- 215 Ophørende livrente
- 216 Opsat, ophørende livrente
- 225 Supplerende ydelse
- 235 Arverente
- 240 Individuel børnerente
- 250 Individuel waisenrente
- 265 Opsat arverente med straks begyndende risiko
- 275 Kunstig arverente

Nettopassiver uden kollektive elementer, men med invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.2.

Sumforsikringer

- 315 Invalidesum

Rateforsikringer

- 365 Invalidedydelse i rater

Renteforsikringer

- 414 Livsvarig invaliderente med ophørende risiko
- 415 Ophørende invaliderente
- 419 Ophørende invaliderente med ophørende risiko
- 429 Supplerende ophørende invaliderente med ophørende risiko

Nettopassiver for to-livsforsikringer, beregnet ud fra pkt. 1.1.6.1.

Sumforsikringer

- 510 Livsvarig livsforsikring på kortest liv
- 515 Ophørende livsforsikring på kortest liv
- 525 Livsbetinget livsforsikring på to liv
- 530 Livsvarig overlevelsesforsikring
- 535 Ophørende overlevelsesforsikring

Renteforsikringer

- 610 Livsvarig overlevelsesrente
- 612 Livsvarig overlevelsesrente med ophørende risiko
- 615 Ophørende overlevelsesrente
- 617 Ophørende overlevelsesrente med ophørende risiko
- 620 Kunstig overlevelsesrente
- 630 Opsat, livsvarig overlevelsesrente med straks begyndende risiko
- 635 Opsat, ophørende overlevelsesrente med straks begyndende risiko
- 645 Arverente på kortest liv
- 655 Arverente på længst liv
- 660 Livsvarig livrente på kortest liv
- 661 Opsat, livsvarig livrente på kortest liv
- 665 Ophørende livrente på kortest liv
- 666 Opsat, ophørende livrente på kortest liv

Nettopassiver med kollektive elementer, men uden invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.1.

Sumforsikring

- 715 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte
- 725 Kollektiv livsbetinget forsikring til ugifte

Rateforsikringer

- 765 Kollektiv ophørende livsforsikring i rater til ugifte
- 775 Kollektiv livsbetinget livsforsikring i rater til ugifte

Renteforsikringer

- 810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension
- 811 Alderspensionstillæg til ugifte
- 814 Kollektiv ægtefællepension ophørende efter t år
- 815 Ophørende kollektiv ægtefællepension
- 820 Kollektiv kunstig ægtefællepension
- 840 Kollektiv børnerente
- 850 Kollektiv waisenrente

Nettopassiver med kollektive ydelser, og med invaliditetsydelser, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.2.

Renteforsikringer

- 945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

Nettopassiver uden kollektive elementer og uden invaliditetsydelser, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.1.

Sumforsikringer

110 Livsvarig livsforsikring

$$n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d = 1$$

$$K_{110}(x) = \frac{\bar{M}_x}{D_x}$$

115 Ophørende livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 1, S_{x+n} = 0$$

$$K_{115}(x,n) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$$x+n \leq 80$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt der er tale om en 1-årig udskydelse uden yderligere præmiebetaling, og såfremt 115 er i kombination med 125 af mindst samme størrelse.

125 Livsbetinget livsforsikring

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n} = 1$$

$$K_{125}(x,n) = \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

135 Simpel kapitalforsikring

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta}, S_{x+n} = 1$$

$$K_{135}(n) = v^n$$

136 Simpel kapitalforsikring med udbetaling ved død

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta}, S_{x+n} = 1$$

$$K_{136}(n) = v^n$$

Grundformen svarer til grundform 135, men skal opgøres og udbetales ved forsikredes død.

Rateforsikringer

165 Ophørende livsforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{g\lceil}, S_{x+n} = 0$$

$$K_{165}(x,n,g) = \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x} \cdot \bar{a}_{g\lceil}$$

$$x+n \leq 80$$

175 Livsbetinget livsforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n} = \bar{a}_{g\lceil}$$

$$K_{175}(x,n,g) = \frac{D_{x+n}}{D_x} \cdot \bar{a}_{g\lceil}$$

185 Simpel kapitalforsikring i rater

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta} \cdot \bar{a}_{g\lceil}, S_{x+n} = \bar{a}_{g\lceil}$$

$$K_{185}(n,g) = v^n \cdot \bar{a}_{g\lceil}$$

186 Simpel kapitalforsikring i rater med udbetaling ved død

$$S_{x+\theta}^d = v^{n-\theta} \cdot \bar{a}_g \rfloor, \quad S_{x+n} = \bar{a}_g \rfloor$$

$$K_{186}(n, g) = \bar{a}_g \rfloor \cdot v^n$$

Grundformen svarer til grundform 185, men skal opgøres og udbetales ved forsikredes død idet aftalte antal år.

Renteforsikringer

210 Livsvarig livrente

$$n = 0, \quad S_{x+0} = \bar{a}_x$$

$$K_{210}(x) = \bar{a}_x$$

211 Opsat livrente

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{x+n}$$

$$K_{211}(x, n) = \frac{\bar{N}_{x+n}}{D_x}$$

215 Ophørende livrente

$$n = 0, \quad S_{x+0} = \bar{a}_{x:m} \rfloor$$

$$K_{215}(x, m) = \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_{x+m}}{D_x}$$

216 Opsat, ophørende livrente

Livrenten udbetales i højst m år fra alder $x+n$ til alder $x+n+m$.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = \bar{a}_{x+n:m} \rfloor$$

$$K_{216}(x,n,m) = \frac{\bar{N}_{x+n} - \bar{N}_{x+n+m}}{D_x}$$

225 Supplerende ydelse

Ydelsen udbetales i g år fra x 's død - udbetalingen ophører dog senest $r+g$ år efter tegningen.

I pkt. 1.1.5.1. sættes $n=r+g$.

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} \bar{a}_{g|\cdot} & \text{for } \theta < r \\ \bar{a}_{(g-\theta+r)|\cdot} & \text{for } \theta \geq r, \end{cases}$$

$$S_{x+r+g} = 0$$

$$K_{225}(x,r,g) = \bar{a}_{g|\cdot} \cdot \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+r} + D_{x+r}}{D_x} - \frac{\bar{N}_{x+r} - \bar{N}_{x+r+g}}{D_x}$$

$$x+r+g \leq 80$$

Den supplerende ydelse ($K_{225}(x,r,g)$) kan kun tegnes i kombination med enten

- 1) opsat livrente ($K_{211}(x,r)$) af mindst samme størrelse, eller
- 2) opsat ophørende livrente ($K_{216}(x,r,g)$) af mindst samme størrelse.

235 Arverente

$$S_{x+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)|\cdot}, S_{x+n} = 0$$

$$K_{235}(x,n) = \bar{a}_{n|\cdot} - \bar{a}_{x:n|\cdot}$$

$$x+n \leq 80$$

240 Individuel børnerente

r betegner ophørsalderen for børnerenten, $r \leq 24$. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0, jvf. bestemmelserne for den tilsvarende kollektive ydelse, 840.

β = antal børn; $n_v = r - \text{det } v\text{'te barns alder, } v = 1, \dots, \beta$
 $n = \max(n_1, n_2, \dots, n_\beta)$

$$S_{x+\theta}^d = \sum_{\substack{v=1 \\ (n_v \geq \theta)}}^{\beta} \bar{a}_{(n_v - \theta)}, S_{x+n} = 0$$

$$K_{240}(x, n_1, n_2, \dots, n_{\beta}, r) = \sum_{v=1}^{\beta} (\bar{a}_{n_v} - \bar{a}_{x:n_v})$$

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for børnerentens størrelse.

250 Individuel waisenrente

r betegner ophørsalderen for waisenrenten, $r \leq 24$. Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død, jvf. bestemmelserne for den tilsvarende kollektive ydelse, 850.

β = antal børn; $n_v = r$ - det v 'te barns alder, $v = 1, \dots, \beta$
 $n = \max(n_1, n_2, \dots, n_{\beta})$

$$S_{x+\theta}^d = w \cdot \sum_{\substack{v=1 \\ (n_v \geq \theta)}}^{\beta} \bar{a}_{(n_v - \theta)}, S_{x+n} = 0$$

$$\begin{aligned} K_{250}(x, n_1, n_2, \dots, n_{\beta}, r) &= w \cdot \sum_{v=1}^{\beta} (\bar{a}_{n_v} - \bar{a}_{x:n_v}) \\ &= w \cdot K_{240}(x, n_1, n_2, \dots, n_{\beta}, r) \end{aligned}$$

$w = 0,06$.

Ved tegning af forsikring med individuel waisenrente skal mindst en af følgende betingelser være opfyldt:

- Forsikringen er tegnet i henhold til en overenskomst, hvor der ikke kan vælges mellem tegning med og uden waisenrenter.
- Forsikringen omfatter ved etableringen overlevelsesrente. Såfremt overlevelsesrenten ved senere omskrivning bortfalder, skal den individuelle waisenrente også bortfalde, medmindre ændringen skyldes død eller skilsmisse.

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for den samlede børnepension til det enkelte barn.

265 Opsat arverente med straks begyndende risiko

Arverenteudbetalingen begynder ved x 's død, dog tidligst r år efter tegningen. Udbetalingen ophører $r+g$ år efter tegningen.

I pkt. 1.1.5.1. sættes $n=r+g$.

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} v^{r-\theta} \cdot \bar{a}_{g|} & \text{for } \theta < r \\ \bar{a}_{(r+g-\theta)|} & \text{for } r \leq \theta < r+g, \end{cases}$$

$$S_{x+r+g} = 0$$

$$\begin{aligned} K_{265}(x,r,g) &= \bar{a}_{(r+g)|} - \bar{a}_{x:(r+g)|} - \bar{a}_{r|} + \bar{a}_{x:r|} \\ &= v^r \cdot \bar{a}_{g|} - \frac{\bar{N}_{x+r} - \bar{N}_{x+r+g}}{D_x} \end{aligned}$$

$$x + r + g \leq 80$$

275 Kunstig arverente

Arverenteudbetalingen begynder g år efter x 's død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen. Udbetalingen ophører $r+g$ år efter tegningen.

I pkt. 1.1.5.1. sættes $n=r+g$.

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} v^g \cdot \bar{a}_{(r-\theta)|} & \text{for } \theta < r \\ 0 & \text{for } r \leq \theta < r+g \end{cases}$$

$$S_{x+r+g} = 0$$

$$K_{275}(x,r,g) = v^g \cdot (\bar{a}_{r|} - \bar{a}_{x:r|})$$

$$x + r + g \leq 80$$

Den kunstige arverente ($K_{275}(x,r,g)$) kan kun tegnes i kombination med enten

- 1) ophørende livsforsikring i rater ($K_{165}(x,n,g)$) af mindst samme størrelse, eller
- 2) supplerende ydelse ($K_{225}(x,r,g)$) af mindst samme størrelse.

Nettopassiver uden kollektive elementer, men med invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.2.

Sumforsikring

315 Invalidesum

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = 1, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{315} \left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix} \right) = \frac{\bar{M}_x^{ai} - \bar{M}_{x+n}^{ai}}{D_x^a}$$

$$x + n \leq 60$$

Se pkt. 1.1.9.1 vedr beløbsgrænse.

Dersom forsikringen er tegnet ifølge overenskomst mellem på den ene side forsikringselskabet og på den anden side arbejdsgiveren og evt. arbejdstageren, kan invalidesummen dog altid udgøre op til 5 gange invaliderenten.

Er der - i samme selskab - tillige tegnet dækning efter grundform "365 Invalideydelse i rater", skal ovenstående beløbsgrænse reduceres med invalideydelse i rater multipliceret med $\bar{a}_{g \uparrow}$, inden den maksimale invalidesum beregnes.

Invalidesummen kan kun tegnes i kombination med anden grundform. Kombinationen må dog ikke alene indeholde grundformer med invaliditetsydelse (315, 365, 414, 415, 419 og 429).

Rateforsikringer

365 Invalideydelse i rater

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{g \uparrow}, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{365} \left(\begin{matrix} a \\ x, n, g \end{matrix} \right) = \frac{\bar{M}_x^{ai} - \bar{M}_{x+n}^{ai}}{D_x^a} \cdot \bar{a}_{g \uparrow}$$

$$x + n \leq 60$$

Invalideydelsen i rater multipliceret med $\bar{a}_{g \uparrow}$, må ikke overstige beløbsgrænsen for invalidesum, jvf. pkt. 1.1.9.1.

Dersom forsikringen er tegnet ifølge overenskomst mellem på den ene side forsikringselskabet og på den anden side arbejdsgiveren og evt. arbejdstageren, kan invalideydelsen i rater multipliceret med $\bar{a}_{g \uparrow}$, altid udgøre op til 5 gange invaliderenten.

Er der - i samme selskab - tillige tegnet dækning efter grundform "315 Invalidesum", skal ovenstående beløbsgrænse reduceres med invalidesummen, inden den maksimale rateydelse beregnes.

Invalideydelsen i rater kan kun tegnes i kombination med anden grundform. Kombinationen må dog ikke alene indeholde grundformer med invaliditetsydelse (315, 365, 414, 415, 419 og 429).

Renteforsikringer

414 Livsvarig invaliderente med ophørende risiko

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{414} \left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix} \right) = \frac{\bar{N}_x^{ai} - \bar{N}_{x+n}^{ai}}{D_x^a}$$

$$x + n \leq 60$$

Begrænsningen i pkt. 1.1.5.4. sidste linie gælder ikke for denne grundform.

415 Ophørende invaliderente

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta:(n-\theta)]}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{415} \left(\begin{matrix} a \\ x, n \end{matrix} \right) = \bar{a}_{x:n]} - \bar{a}_{x:n]}^a$$

$$x + n \leq 67$$

419 Ophørende invaliderente med ophørende risiko

Dersom forsikrede bliver invalid inden alder $x+n$, udbetales der en invaliderente fra invaliditetens indtræden og indtil alder $x+m$.

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = \bar{a}_{x+\theta:(m-\theta)]}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{419} \left(\begin{matrix} a \\ x, n, m \end{matrix} \right) = \bar{a}_{x:m]} - \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \bar{a}_{x+n:(m-n)]} - \bar{a}_{x:n]}^a$$

$$x + n \leq 60, \quad x + m \leq 67$$

429 Supplerende ophørende invaliderente med ophørende risiko

Dersom forsikrede bliver mellem 1/2 og 2/3 invalid inden alder $x+n$, udbetales den halve invaliderente, så længe denne tilstand varer, dog længst til alder $x+m$.

$$S_{x+\theta}^{ad} = 0, \quad S_{x+\theta}^{ai} = k \cdot \bar{a}_{x+\theta:(m-\theta)}^i, \quad S_{x+n}^a = 0$$

$$K_{429} \left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, m \right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot \mu_{x+\theta}^{ai} \cdot S_{x+\theta}^{ai} d\theta = k \cdot K_{419} \left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, m \right)$$

$$x + m \leq 67$$

Konstanten k fastsættes for et år ad gangen og anmeldes til Finanstilsynet.

Anvendelsen af grundform 429 forudsætter, at forsikringen ikke alene indeholder grundformer med invaliditetsydelse (315, 365, 414, 415, 419 og 429).

Nettopassiver for tolivsforsikringer, beregnet ud fra pkt. 1.1.6.1.

Sumforsikringer

510 Livsvarig livsforsikring på kortest liv

$$n \rightarrow \infty, \quad T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 1$$

$$K_{510}(x_1, x_2) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2}}{D_{x_1, x_2}}$$

515 Ophørende livsforsikring på kortest liv

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 1, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{515}(x_1, x_2, n) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2} - \bar{M}_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1+n \leq 80, \quad x_2+n \leq 80$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt der er tale om en 1-årig udskydelse uden yderligere præmiebetaling, og såfremt 515 er i kombination med 525 af mindst samme størrelse.

525 Livsbetinget livsforsikring på to liv

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, \quad T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 1$$

$$K_{525}(x_1, x_2, n) = \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}$$

530 Livsvarig overlevelsesforsikring

$$n \rightarrow \infty, T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0$$

$$K_{530}(x_1, x_2) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2}^1}{D_{x_1, x_2}}$$

535 Ophørende overlevelsesforsikring

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 1, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{535}(x_1, x_2, n) = \frac{\bar{M}_{x_1, x_2}^1 - \bar{M}_{x_1+n, x_2+n}^1}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1 \leq 67$$

Renteforsikringer

610 Livsvarig overlevelsesrente

$$n \rightarrow \infty, T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0$$

$$K_{610}(x_1, x_2) = \bar{a}_{x_2} - \bar{a}_{x_1, x_2}$$

612 Livsvarig overlevelsesrente med ophørende risiko

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{612}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_2} - \bar{a}_{x_1, x_2} - \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+n} - \bar{a}_{x_1+n, x_2+n})$$

$$x_1+n \leq 80$$

615 Ophørende overlevelsesrente

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta: (n-\theta)}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{615}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_2:n} - \bar{a}_{x_1, x_2:n}$$

$$x_1 \leq 67$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt 615 er i kombination med 210 eller 215 af mindst samme størrelse og varighed.

617 Ophørende overlevelsereente med ophørende risiko

Overlevelsereenten udbetales til x_2 fra x_1 's død, hvis denne indtræffer inden alder x_1+n - udbetalingen ophører ved x_2 's død, dog senest m år efter tegningen, hvor $m > n$.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{x_2+\theta:(m-\theta)}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{617}(x_1, x_2, m, n) = \bar{a}_{x_2:m} - \bar{a}_{x_1, x_2:m} - \frac{D_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+n:(m-n)} - \bar{a}_{x_1+n, x_2+n:(m-n)})$$

$$x_1+n \leq 80, x_1 \leq 67$$

Tegningsaldersbetingelsen kan fraviges, såfremt 617 er i kombination med 210 eller 215 af mindst samme størrelse og varighed.

620 Kunstig overlevelsereente

Udbetalingen begynder:

- 1) g år efter x_1 's død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen.
- 2) $r+g$ år efter tegningen, dersom x_1 's død indtræffer mellem r år og $r+g$ år efter tegningen.
- 3) straks ved x_1 's død, dersom denne indtræffer senere end $r+g$ år efter tegningen.

I alle tre tilfælde udbetales overlevelsereenten livsvarigt til x_2 .

$$n \rightarrow \infty$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \begin{cases} \frac{\bar{N}_{x_2+\theta+g}}{D_{x_2+\theta}} & \text{for } \theta < r \\ \frac{\bar{N}_{x_2+r+g}}{D_{x_2+\theta}} & \text{for } r \leq \theta < r+g, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0 \\ \frac{\bar{N}_{x_2+\theta}}{D_{x_2+\theta}} & \text{for } \theta \geq r+g \end{cases}$$

$$K_{620}(x_1, x_2, r, g) = \frac{D_{x_2+g}}{D_{x_2}} \cdot (\bar{a}_{x_2+g} - \bar{a}_{x_1, x_2+g; r}) - \frac{\bar{N}_{x_1+r+g, x_2+r+g}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1+r+g \leq 80, \quad x_1 \leq 67$$

Den kunstige overlevelsrente må kun tegnes som led i en kombination af grundformer mindst bestående af opsat livrente ($K_{211}(x_1, r)$) supplerende ydelse ($K_{225}(x_1, r, g)$) og kunstig overlevelsrente ($K_{620}(x_1, x_2, r, g)$). Den kunstige overlevelsrente må ikke overstige hverken den opsatte livrente eller supplerende ydelse.

630 Opsat, livsvarig overlevelsrente med straks begyndende risiko

Overlevelsrenten udbetales livsvarigt til x_2 fra x_1 's død - udbetalingen starter dog tidligst r år efter tegningen.

$$n \rightarrow \infty$$

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \begin{cases} \frac{\bar{N}_{x_2+r}}{D_{x_2+\theta}} & \text{for } \theta < r \\ \bar{a}_{x_2+\theta} & \text{for } \theta \geq r, \end{cases}$$

$$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0$$

$$K_{630}(x_1, x_2, r) = \frac{\bar{N}_{x_2+r}}{D_{x_2}} - \frac{\bar{N}_{x_1+r, x_2+r}}{D_{x_1, x_2}}$$

635 Opsat, ophørende overlevelsrente med straks begyndende risiko

Udbetaling af overlevelsrenten starter ved x_1 's død, dog tidligst r år efter tegningen - udbetalingen ophører ved x_2 's død, dog senest n år efter tegningen.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \begin{cases} \frac{\bar{N}_{x_2+r} - \bar{N}_{x_2+n}}{D_{x_2+\theta}} \text{ for } \theta < r \\ \bar{a}_{x_2+\theta:(n-\theta)} \text{ for } \theta \geq r, \end{cases}$$

$$T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{635}(x_1, x_2, n, r) = \frac{\bar{N}_{x_2+r} - \bar{N}_{x_2+n}}{D_{x_2}} - \frac{\bar{N}_{x_1+r, x_2+r} - \bar{N}_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}$$

$$x_1 \leq 67$$

Aldersbetingelsen kan fraviges, såfremt 635 er i kombination med 211 eller 216 af mindst samme størrelse og varighed.

645 Arverente på kortest liv

Arverenteudbetalingen begynder ved første dødsfald blandt de forsikrede - udbetalingen ophører n år efter tegningen.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)}, \quad T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{645}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_1} - \bar{a}_{x_1, x_2; n}$$

$$x_1+n \leq 80, \quad x_2+n \leq 80$$

655 Arverente på længst liv

Arverenteudbetalingen begynder, når både x_1 og x_2 er døde - udbetalingen ophører n år efter tegningen.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)} - \bar{a}_{x_2+\theta:(n-\theta)}, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = \bar{a}_{(n-\theta)} - \bar{a}_{x_1+\theta:(n-\theta)}$$

$$T_{x_1+n, x_2+n} = 0$$

$$K_{655}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_n - \bar{a}_{x_1; n} - \bar{a}_{x_2; n} + \bar{a}_{x_1, x_2; n}$$

$$x_1+n \leq 80, \quad x_2+n \leq 80$$

660 Livsvarig livrente på kortest liv

Livrenten udbetales, så længe både x_1 og x_2 er i live.

$$n=0, T_{x_1+0, x_2+0} = \bar{a}_{x_1, x_2}$$

$$K_{660}(x_1, x_2) = \bar{a}_{x_1, x_2}$$

661 Opsat, livsvarig livrente på kortest liv

Livrenteudbetalingen begynder om n år og varer, så længe både x_1 og x_2 er i live.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1+n, x_2+n}$$

$$K_{661}(x_1, x_2, n) = \frac{\bar{N}_{x_1+n, x_2+n}}{D_{x_1, x_2}}$$

665 Ophørende livrente på kortest liv

Livrenten udbetales, så længe både x_1 og x_2 er i live - udbetalingen ophører dog senest om m år.

$$n = 0, T_{x_1+0, x_2+0} = \bar{a}_{x_1, x_2; m}$$

$$K_{665}(x_1, x_2, n) = \bar{a}_{x_1, x_2; m}$$

666 Opsat, ophørende livrente på kortest liv

Livrenteudbetalingen begynder om n år og varer, så længe både x_1 og x_2 er i live, dog højst i m år.

$$T_{x_1+\theta, x_2+\theta}^d = 0, T_{x_2+\theta, x_1+\theta}^d = 0, T_{x_1+n, x_2+n} = \bar{a}_{x_1+n, x_2+n; m}$$

$$K_{666}(x_1, x_2, n, m) = \frac{\bar{N}_{x_1+n, x_2+n} - \bar{N}_{x_1+n+m, x_2+n+m}}{D_{x_1, x_2}}$$

Nettopassiver med kollektive elementer, men uden invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.1

Sumforsikringer

715 Kollektiv ophørende livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes død inden alder $x+n$, dersom forsikrede ved dødsfaldet befinder sig i tilstand U , jvf. pkt. 1.1.1.6. m.fl.

$$S_{x+\theta}^d = u, S_{x+n} = 0$$

$$u = 0,4$$

$$K_{715}(x, n, g) = u * \frac{M_x - M_{x+n}}{D_x}$$

$60 \leq x + n \leq 67$, jf. pkt. 1.1.8.2.

Dersom forsikringen omfatter alderspension og/eller kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte, skal udbetalingen for den kollektive ophørende livsforsikring (evt. i rater) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet og/eller udbetalingstidspunktet for den kollektive livsforsikring (evt. i rater).

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange summen af årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension og den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år tilsammen; hvis varigheden $t < 10$ år, er denne grænse dog $t/10$ gange 4 gange samme årsbeløb. Livsforsikringssummen opgøres som "konc. nr. 765 * $a_{g|}$ + konc. nr. 715".

Hvis forsikringen omfatter kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko og ikke kollektiv livsbetinget livsforsikring (evt. i rater) til ugifte, kan grænsen for summen for den kollektive ophørende livsforsikring til ugifte forøges med 4 gange årsbeløbet for den kollektive ægtefællepension med ophørende risiko.

Se pkt. 1.1.8.3. om særlig tilbagekøbsværdiberegning.

725 Kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte

Forsikringssummen udbetales ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$, dersom forsikrede på dette tidspunkt befinder sig i tilstand U , jf. koncessionens pkt. 1.1.1.6. m.fl.

$$S_{x+\theta}^d = 0, S_{x+n} = u$$

$$u = 0,4$$

$$K_{725}(x, n, g) = u * \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

$60 \leq x + n \leq 67$, jf. koncessionens pkt. 1.1.8.2.

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive ophørende livsforsikring (evt. i rater) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange summen af årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension og den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år tilsammen; hvis varighe-

den $t < 10$ år, er denne grænse dog $t/10$ gange 4 gange samme årsbeløb. Livsforsikringssummen opgøres som "konc. nr. 775 * $a_{g|}$ + konc. nr. 725".

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om reduktion af den livsvarige kollektive ægtefællepension efter udbetaling af den kollektive livsbetingede livsforsikringssum (evt. i rater) til ugifte og koncessionens pkt. 1.1.8.3. om særlig tilbagekøbsværdiberegning.

Rateforsikringer

765 Kollektiv ophørende livsforsikring i rater til ugifte

Udbetales i rater over g år ved forsikredes død inden alder $x+n$, dersom forsikrede ved dødsfaldet befinder sig i tilstand U , jf. pkt. 1.1.1.6 m.fl.

$$S_{x+\theta}^d = u * \bar{a}_{g|}, \quad S_{x+n} = 0$$

$$u = 0,4$$

$$K_{765}(x, n, g) = u * \bar{a}_{g|} * \frac{\bar{M}_x - \bar{M}_{x+n}}{D_x}$$

$60 \leq x+n \leq 67$, jf. koncessionens pkt. 1.1.8.2.

Dersom forsikringen omfatter alderspension og/eller kollektiv livsbetinget livsforsikring til ugifte, skal udløbstidspunktet for den kollektive ophørende livsforsikring (evt. i rater) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet og/eller udbetalingstidspunktet for den kollektive livsforsikring (evt. i rater).

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange summen af årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension og den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år tilsammen, hvis varigheden $t < 10$ år, er denne grænse dog $t/10$ gange 4 gange samme årsbeløb. Livsforsikringssummen opgøres som "konc. nr. 765 * $a_{g|}$ + konc. nr. 715".

Hvis forsikringen omfatter kollektiv ægtefællepension med ophørende risiko og ikke kollektiv livsbetinget livsforsikring (evt. i rater) til ugifte, kan grænsen for summen for den kollektive livsforsikring til ugifte forøges med 4 gange årsbeløbet for den kollektive ægtefællepension med ophørende risiko.

Se koncessionens pkt. 1.1.8.3. om særlig tilbagekøbsværdi.

775 Kollektiv livsbetinget livsforsikring i rater til ugifte

Udbetales i rater over g år ved forsikredes oplevelse af alder $x+n$, dersom forsikrede på dette tidspunkt befinder sig i tilstand U , jf. 1.1.1.6 m.fl.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = u * a_{g\lceil}$$

$$u = 0,4$$

$$K_{775}(x, n, g) = u * a_{g\lceil} * \frac{D_{x+n}}{D_x}$$

$60 \leq x + n \leq 67$, jf. koncessionens pkt. 1.1.8.2.

Dersom forsikringen omfatter alderspension, skal udløbstidspunktet for den kollektive ophørende livsforsikring (evt. i rater) være sammenfaldende med alderspensioneringstidspunktet.

Livsforsikringssummen må ikke overstige 4 gange summen af årsbeløbet for den livsvarige kollektive ægtefællepension og den kollektive ægtefællepension ophørende efter t år; hvis varigheden $t < 10$ år, er denne grænse dog $t/10$ gange 4 gange samme årsbeløb. Livsforsikringssummen opgøres som "konc. nr. 775 * $a_{g\lceil}$ + konc. nr. 725".

Se endvidere koncessionens pkt. 1.1.8.2. om reduktion af den livsvarige kollektive ægtefællepension efter udbetaling af den kollektive livsbetingede livsforsikringssum (evt. i rater) til ugifte og koncessionens pkt. 1.1.8.3. om særlig tilbagekøbsværdi.

Renteforsikringer

810 Livsvarig kollektiv ægtefællepension

$$\begin{aligned} n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d &= g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta | x + \theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^I d\eta \\ &= g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{\eta_{x+\theta}}^I \end{aligned}$$

$$K_{810}(x, u) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta$$

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normaldødelighed, jvf. pkt. 1.1.1.2.

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for pensionens størrelse, pkt. 1.1.8.2. om reduktion af den livsvarige kollektive ægtefællepension efter udbetaling af kollektiv livsbetinget livsforsikringssum og pkt. 1.1.8.3. om særlig tilbagekøbsberegning.

811 Alderspensionstillæg til ugifte

Pensionen udbetales til forsikrede fra pensioneringstidspunktet, såfremt forsikrede er ugift på dette tidspunkt og så længe forsikrede lever.

$$S_{x+\theta}^d = 0, \quad S_{x+n} = u * \bar{a}_{x+n\lceil}$$

$$u = 0,4$$

$$K_{811}(x, n) = u * \frac{\bar{N}_{x+n}}{D_x}$$

$$60 \leq x + n \leq 67$$

Alderspensionstillægget må kun tegnes i forbindelse med en kollektiv ægtefællepension og må ikke overstige 1/3 af ægtefællepensionen.

814 Kollektiv ægtefællepension ophørende efter t år

Ægtefællepensionen udbetales fra forsikredes død og så længe den efterladte lever – udbetalingen ophører dog senest t år efter forsikredes død.

$$n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \bar{a}_{\eta:t}^I d\eta$$

$$= g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{\eta_{x+\theta}:t}^I$$

$$K_{814}(x, t) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta$$

$$5 \leq t \leq 15$$

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normaldødelighed, jvf. pkt. 1.1.1.2. m.fl.

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for pensionens størrelse og pkt. 1.1.8.3. om særlige tilbagekøbsberegning.

815 Ophørende kollektiv ægtefællepension

Ægtefællepensionen udbetales fra forsikredes død og så længe den efterladte lever - udbetalingen ophører dog senest, når den efterladte opnår alder u.

$$n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^u f(\eta|x+\theta) \bar{a}_{\eta:(u-\eta)]}^I d\eta$$

$$= g_{x+\theta} \cdot \bar{a}_{\eta_{x+\theta}:(u-\eta_{x+\theta})]}^I$$

$$K_{815}(x, u) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot S_{x+\theta}^d d\theta$$

$u \leq 67$, jfr.pkt. 1.1.8.2.

Symboler med I er beregnet med forsørgedes normaldødelighed, jvf. pkt. 1.1.1.2. m.fl.

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for pensionens størrelse og pkt. 1.1.8.3. om særlige tilbagekøbsberegning.

820 Kollektiv kunstig ægtefællepension

Udbetalingen begynder:

- 1) g år efter x 's død, dersom denne indtræffer inden r år efter tegningen,
- 2) $r+g$ efter tegningen, dersom x 's død indtræffer mellem r år og $r+g$ år efter tegningen,
- 3) straks ved x 's død, dersom denne indtræffer senere end $r+g$ efter tegningen.

Udbetalingen ophører i alle tre tilfælde ved den efterlades død.

$$n \rightarrow \infty$$

$$S_{x+\theta}^d = \begin{cases} g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \frac{\bar{N}_{\eta+g}^I}{D_{\eta}^I} d\eta & \text{for } \theta < r \\ g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \frac{\bar{N}_{\eta+r+g-\theta}^I}{D_{\eta}^I} d\eta & \text{for } r \leq \theta < r+g \\ g_{x+\theta} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^I d\eta & \text{for } \theta \geq r+g \end{cases}$$

$$= g_{x+\theta: g|g+r} \bar{a}_{\eta_{x+\theta}}^I$$

$$K_{820}(x, r, g) = \int_0^r \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} d\theta \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \frac{\bar{N}_{\eta+g}^I}{D_{\eta}^I} d\eta$$

$$+ \int_r^{r+g} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} d\theta \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \frac{\bar{N}_{\eta+r+g-\theta}^I}{D_{\eta}^I} d\eta$$

$$+ \int_{r+g}^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} \cdot g_{x+\theta} d\theta \int_{-\infty}^{\infty} f(\eta|x+\theta) \cdot \bar{a}_{\eta}^I d\eta$$

Symboler markeret med I er beregnet med forsørgedes normal dødelighed.

Den kollektive kunstige ægtefællepension må kun tegnes som led i en kombination af grundformer mindst bestående af opsat livrente ($K_{211}(x, r, g)$), supplerende ydelse ($K_{225}(x, r, g)$) og kollektiv kunstig

ægtefællepension ($K_{820}(x,r,g)$). Den kollektive kunstige ægtefællepension må ikke overstige hverken den opsatte livrente eller den supplerende ydelse.

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for pensionens størrelse samt pkt. 1.1.8.3. om særlige tilbagekøbsberegning.

840 Kollektiv børnerente

r betegner ophørsalderen for børnerenten, $r \leq 24$, jvf. pkt. 1.1.8.2. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

$$n \rightarrow \infty$$

$$\begin{aligned} S_{x+\theta}^d &= \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau \\ &= {}_rS_{x+\theta} \end{aligned}$$

$$K_{840}(x,r) = \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} S_{x+\theta}^d d\theta$$

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for børnerentens størrelse.

850 Kollektiv waisenrente

r betegner ophørsalderen for waisenrenten, $r \leq 24$, jvf. pkt. 1.1.8.2. Waisenrenten ophører dog senest ved det enkelte barns død.

$$\begin{aligned} n \rightarrow \infty, S_{x+\theta}^d &= w \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau \\ &= w \cdot {}_rS_{x+\theta} \end{aligned}$$

$$w = 0,06.$$

$$\begin{aligned} K_{850}(x,r) &= \int_0^{\infty} \frac{D_{x+\theta}}{D_x} \cdot \mu_{x+\theta} S_{x+\theta}^d d\theta \\ &= w \cdot K_{840}(x,r) \end{aligned}$$

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for den samlede børnepension til det enkelte barn.

Nettopassiver med kollektive ydelser og invaliditetsydelse, beregnet ud fra pkt. 1.1.5.2.

Renteforsikringer

945 Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering

r betegner ophørsalderen for børnerenten, $r \leq 24$, jvf. pkt. 1.1.8.2. Børnerenten ophører dog senest ved det enkelte barns død. Børnedødeligheden forudsættes at være 0.

$x+n$ er forsørgerens alder ved alderspensioneringen, $x+n \leq 67$.

$$S_{x+\theta}^{ad} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_rS_{x+\theta}$$

$$S_{x+\theta}^{ai} = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_rS_{x+\theta}$$

$$S_{x+n}^a = \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$= {}_rS_{x+\theta}$$

$$K_{945} \left(\begin{matrix} a \\ x \end{matrix}, n, r \right) = \int_0^n \frac{D_{x+\theta}^a}{D_x^a} \cdot (\mu_{x+\theta}^{ad} + \mu_{x+\theta}^{ai}) d\theta \int_0^r c_{\tau-r+x+\theta} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

$$+ \frac{D_{x+n}^a}{D_x^a} \cdot \int_0^r c_{\tau-r+x+n} \cdot \bar{a}_{\tau} d\tau$$

Se endvidere pkt. 1.1.8.2. om grænsen for børnerentens størrelse.

1.1.9.1 Invalidesum

Beløbsgrænsen for invalidesum (konc. nr. 315) udgør i 2016 1.220.000 kr. og reguleres hvert år pr. den 1. januar i overensstemmelse med udviklingen i forbrugerindekset. Udviklingen i forbrugerindekset fastsættes som værdien af indekset for september det nærmest forudgående år divideret med værdien af indekset for september 1996. Den regulerede beløbsgrænse afrundes til nærmeste hele 5.000 kr.

1.1.10 Forsikringer med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko

For forsikrede med forhøjet dødsrisiko kan i stedet for den i pkt. 1.1.1.2. anførte dødsintensitet anvendes en af de i pkt. 1.1.10.1. anførte.

For forsikrede med forhøjet invaliditetsrisiko kan i stedet for den i pkt. 1.1.1.5. anførte intensitet for overgang fra aktiv til invalid anvendes en af de i pkt. 1.1.10.2. anførte.

Enhver af de i pkt. 1.1.1.2. og 1.1.10.1. anførte dødsintensiteter

($\mu_x = \mu_x^{ad} = \mu_x^{id}$) kan således kombineres med enhver af de i pkt. 1.1.1.5. og 1.1.10.2. anførte intensiteter for overgang fra aktiv til invalid. (μ_x^{ai}).

Den samlede præmie respektiv det samlede indskud for en forsikring, tegnet på en forsikret med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko, må dog aldrig blive mindre end det beløb, der fås ved for denne forsikrede at anvende de i pkt. 1.1.1.2. og pkt. 1.1.1.5 anførte intensiteter.

1.1.10.1 Forhøjet dødsrisiko

For forsikrede benyttes en af de i nedenfor anførte intensiteter.

Forhøjet dødsrisiko:

$$D2: \quad \mu_x = 0,002100 + 10^{5,804+0,038x-10}$$

$$D3: \quad \mu_x = 0,002500 + 10^{5,88+0,038x-10}$$

$$D4: \quad \mu_x = 0,003300 + 10^{5,956+0,038x-10}$$

$$D5: \quad \mu_x = 0,004900 + 10^{6,032+0,038x-10}$$

$$D6: \quad \mu_x = 0,008100 + 10^{6,108+0,038x-10}$$

$$D7: \quad \mu_x = 0,014500 + 10^{6,184+0,038x-10}$$

$$D8: \quad \mu_x = 0,027300 + 10^{6,26+0,038x-10}$$

Forsikringer, tegnet på tavle D7 eller tavle D8, må ikke have positiv risikosum efter det fyldte 70. år.

1.1.10.2 Forhøjet invaliditetsrisiko

For forsikrede benyttes en af de i nedenfor anførte intensiteter.

Forhøjet invaliditetsrisiko:

$$I2: \quad \mu_x^{ai} = 0,001200 + 10^{5,56103+0,048x-10}$$

$$13: \quad \mu_x^{ai} = 0,001800 + 10^{5,65794+0,048x-10}$$

$$14: \quad \mu_x^{ai} = 0,002800 + 10^{5,73712+0,048x-10}$$

$$15: \quad \mu_x^{ai} = 0,004600 + 10^{5,80407+0,048x-10}$$

$$16: \quad \mu_x^{ai} = 0,008000 + 10^{5,86206+0,048x-10}$$

$$17: \quad \mu_x^{ai} = 0,014600 + 10^{5,91321+0,048x-10}$$

$$18: \quad \mu_x^{ai} = 0,027600 + 10^{5,95897+0,048x-10}$$

$$\mu_x^{ad} = \mu_x^{id} = \mu_x$$

1.1.11 Tilladte forsikringsformer

Forsikringsydelse i en forsikring/bonustillæggsforsikring skal opfylde betingelserne i nedenstående pkt. 1.1.11.1. Forsikringsydelse i bonustillæggsforsikringer skal tillige opfylde betingelserne i pkt. 1.1.11.2.

Forsikringsydelse og præmiebetalingsrenter skal ved nyttegning kombineres således, at forsikringen opfylder betingelserne i pkt. 1.1.3.6., pkt. 1.1.4.1. sidste afsnit, pkt. 1.1.7. og nedenstående pkt. 1.1.11.3. Ved regulering skal betingelserne i pkt. 1.1.3.6., pkt. 1.1.7. og nedenstående pkt. 1.1.11.3. være opfyldt.

Alle beregninger såvel ved tegningen som ved senere regulering/ændring sker med anvendelse af de i afsnittene 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4 og 1.1.10 anførte beregningselementer.

1.1.11.1 Forsikringsydelse

De i en forsikring indgående forsikringsydelse skal være enten en af de tilladte grundformer, jvf. afsnit 1.1.9., eller en kombination af to eller flere af de tilladte grundformer med vilkårlige positive ydelse.

Forsikringsydelse skal i alle tilfælde opfylde såvel de under de enkelte grundformer anførte særbetingelse som de generelle begrænsninger i pkt. 1.1.5.4., 1.1.6.4., 1.1.8.1. og afsnit 1.1.10. m.fl.

Endelig kan en forsikring under de i afsnit 1.1.8 anførte særlige betingelse indeholde forsikringsydelse:

Skalapension, efterpension og tilskadepension.

1.1.11.2 Maksimum for risiko

Ingen forsikring må fremgå med en risikodækning, der inkl. evt. bonustildeling er større end den risikodækning, der gennem den pågældende forsikrings risikoydelse kan erhverves for den gældende præmie og nettoreserve beregnet på UNI98G 2%.

1.1.11.3 Minimum for risiko

Enhver forsikring skal indeholde en vis forsikringsrisiko.

1.1.11.3.1 Tilladt forsikring

Det er tilladt at tegne grundform 136 og/eller grundform 186 mod præmiebetaling med den i afsnit 1.1.7.6 nævnte præmiebetalingsrente eller mod indskud.

1.1.12 Bemærkninger til grundlaget

Ad 1.1.1.1 Aldersberegning

Aldersberegning for individuelle børnerenter:

For tilknyttede individuelle børne- og waisenrenter gælder følgende regel: Udløbsdatoen er den 1. i måneden efter det enkelte barns fyldte r te år. Forsørgerens tegningsalder er den, der benyttes for den øvrige del af forsikringen. Forsørgerens udløbsalder er tegningsalderen med tillæg af børne-/waisenrentens varighed. Bliver forsørgerens udløbsalder herved ikke hel, forhøjes den til næste hele alder.

ad 1.1.3.5 Nettoreserve

For forsikringsydelse beregnes nettoreserven med den til den tekniske rente svarende opgørelsesrente.

ad 1.1.4.1 Præmie og indskud

Fortolkning af stk. 3 ved tolvforsikringer:

Når udløbsalderen for præmie for den yngste forsikrede er lavere end 60 år, er den korteste præmiebetalingsvarighed ved nytegning 5 år.

ad 1.1.4.2 Bruttopræmie

Forklaring for omregningsformel:

Den kontinuerte nettopræmie betragtes i formelen som forfaldende månedligt forud. Dette er udgangspunktet for omregning til andre forfaldsmåder.

Det er en forudsætning for anvendelse af de konstante omregningsfaktorer, at der er stornoret ved død og invaliditet.

ad 1.1.7. Præmiebetalingsrenter

Formel for den specielle form i sidste stykke:

Formlen for den i sidste stykke omtalte særlige præmiebetalingsrente, hvor præmiebetalingen ophører i alder $x + r$:

$$\frac{\bar{N}_x^a - \bar{N}_{67}^a}{D_x^a} + \frac{D_{67}^a}{D_x^a} \cdot \frac{\bar{N}_{67} - \bar{N}_{x+r}}{D_{67}}$$

hvor $67 \leq x + r \leq 70$

Denne form forventes kun anvendt i særlige tilfælde.

ad 1.1.8. Bestemmelser vedrørende kollektive forsikringer

Ved beregning af kapitalværdier m.v. forudsættes det altid, at forsikrede og pensionsberettigede er af forskelligt køn.

ad 1.1.8.1. Kollektiv ordning

Valgmulighed med hensyn til ægtefælle- og børnepension:

Der kan aftales valgfrihed med hensyn til ægtefælle- og børnepension ved

- A. Optagelse i ordningen.
- B. Indgåelse af ægteskab, skilsmisse, ægtefælles død, børns fødsel eller død.
- C. En på forhånd aftalt alder eller på et aftalt tidspunkt indenfor 5 år efter optagelse i ordningen.

Omvalg under pkt. B og C kan ikke finde sted efter, at den forsikrede er fyldt 54 år, og skal være foretaget inden 6 måneder efter, at betingelse for omvalg er opfyldt.

Idet den laveste ydelse, som kan vælges, angives som procent af den højeste ydelse, som kan vælges, gælder følgende begrænsninger:

Antal forsikrede i ordningen	Aftalt alder under C højst 35 år	Aftalt alder under C over 35 år
- 9	100%	100%
10 - 199	66 2/3%	100%
200 - 499	50%	66 2/3%
500 -	25%	50%

Omvalg af ægtefællepension kan gøres betinget af ægtefællens godkendelse.

Ved omvalg finder de almindelige regler for afgivelse af helbredsoplysninger anvendelse.

Aftaler om valgfrihed skal indeholde en opsigelsesklausul, således at valgfriheden kan ophæves, når en videreførsel må antages at være til væsentlig ugunst for selskabets øvrige forsikrede.

ad 1.1.8.2. Bestemmelser vedrørende størrelsen af de enkelte kollektive ydelser og aldersgrænser for disse

Skalapension:

Forsikringsformer med skalapension kan kun tegnes i samme omfang som det praktiseredes i perioden 01.01.1966 - 30.06.1982.

Der kan altså ikke arbejdes med skalaer, der i forløb væsentligt adskiller sig fra forløb, der anvendtes i den nævnte periode.

ad 1.1.9. Tilladte grundformer

Ved grundformerne 165, 175, 185, 225, 265, 275, 365, 620, 820 skal g ved tegningen være et helt antal år.

Ændringer i begrænsninger for visse grundformer:

For forsikring, bestående af grundformerne 210, 235 og 630, må n i arverenteydelsen (235) fastsættes således,

$$\text{at } x_1 + n \leq 80 \text{ eller } x_2 + n \leq 80$$

For forsikring, bestående af grundformerne 211, 265 og 630, må $r + g$ i arverenteydelsen (265) fastsættes således, at $x_1 + r + g \leq 80$ eller $x_2 + r + g \leq 80$

Forudsætningen for disse ændringer er dog, at den pågældende forsikring tegnes mod indskud.

ad 1.1.10 Forsikringer med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko

Vedrørende brugen af invaliditetsklausuler:

I forbindelse med selskabernes afgivelse af tilbud/tegning af forsikring vedrørende dækning af invaliditetsrisiko er der adgang til at anvende klausuler.

Anvendelsen af invaliditetsklausuler er ikke begrænset til de tilfælde, hvor der er givet afslag på tegning af forsikring.

Invaliditetsklausulerne kan endvidere anvendes ved præmiefritagelse.

Anvendelse af invaliditetsklausuler indebærer, at præmien for forsikringen beregnes efter de tavler, som forsikrings søgende bedømmes til, hvis årsagen til klausulen ikke forelå.

Der er udarbejdet et sæt klausuler til brug ved selskabernes afgivelse af tilbud vedrørende dækning af invaliditetsrisiko, som er indarbejdet i Retningslinier Risikovurdering Personforsikring (Gul Bog).

ad 1.1.11.2. Maksimum for risiko

Baggrund for regel:

På grund af fleksibiliteten i de nye beregningsgrundlag vil det være muligt at konstruere forsikringsprodukter, der i hele forsikringstiden fremtræder med en risikodækning, der er betydeligt gunstigere end den risikodækning, der kan erhverves på Uni98G 2%.

Man vil f.eks. næsten vilkårligt kunne forøge risikodækningen, såfremt man løbende anvender bonusandelen helt eller delvist til køb af kortvarige risikodækninger eller præmiebetaling.

Reglen i 1.1.11.2. er ikke ment som en begrænsning på, hvilke teknikker der må anvendes. Reglen sætter kun en grænse for mulige resultater.

Reglen indebærer, at man ikke kan opnå højere risikodækning end den, der kan opnås, såfremt bonus anvendes til en ren risikoforsikring på tegningsgrundlaget, der dækker indtil forsikringens udløb resp. pensioneringstidspunktet.

Herved undgås, at der indføres tilsyneladende forskellige priser for rene risikoprodukter.

ad 1.1.11.3. Minimum for risiko

Baggrund for regel:

På grund af fleksibiliteten i de nye beregningsgrundlag vil det være muligt at konstruere forsikringsprodukter uden et reelt forsikringselement, analogt med en simpel kapitalforsikring mod indskud.

Vejledende regel:

Til bedømmelse af, om et givet forsikringsprodukt indeholder en vis forsikringsrisiko, anvendes følgende vejledende regel:

Ved nyttegning og ændring - bortset fra tegning af bonustillæggsforsikringer - skal forholdet mellem forsikringens maksimale numeriske risikosum og forsikringens nettopassiv, begge opgjort på nyttegnings-

/ændringstidspunktet, være mindst 0,2. Såfremt ovennævnte forhold før en ændring er mindre end 0,2, er det dog tilstrækkeligt, at forholdet ikke nedsættes ved ændringen.

Risikosummen ved en forsikret persons død på et givet tidspunkt er nettoreserven, bestemt umiddelbart efter dødsfaldet, med fradrag af nettoreserven, bestemt umiddelbart før dødsfaldet.

Risikosummen ved en forsikret persons invaliditet på et givet tidspunkt er nettoreserven, bestemt umiddelbart efter invaliditetens indtræden, med fradrag af nettoreserven, bestemt umiddelbart før invaliditetens indtræden.

Følger af den vejledende regel:

Reglen indebærer, at enhver forsikring, tegnet med ret til præmiefritagelse ved invaliditet, må siges at indeholde en vis forsikringsrisiko.

Reglen nødvendiggør visse overvejelser for eksempel ved tegning af en forsikring, hvor dødsfaldsydelsen er lig med reserven, og hvor der ikke ydes præmiefritagelse ved invaliditet.

Reglen indebærer også visse restriktioner for indskudsforsikringer, eksempelvis kan en livsforsikring med udbetaling ikke tegnes mod indskud, når varigheden er under 5 år.

Undtagelse fra den vejledende regel:

På personer med væsentligt forhøjet risiko kan der tegnes forsikring med mindre risiko end den, der følger af den vejledende regel.

1.1.13 Formler

1.1.13.1 Integrationsformler

Den efterfølgende formelbeskrivelse indeholder beregning af et antal integral-udtryk.

Beregningen er sket ved numerisk integration under anvendelse af én af følgende formler, som der er i det enkelte tilfælde vil være henvist til.

Laplace's formel med nedstigende differenser:

Der er medtaget 5. differens, hvorefter formlen har følgende udseende:

$$\int_a^b f(t)dt = \frac{1}{60480} \cdot [-863 \cdot f(b+5) + 5449 \cdot f(b+4) - 14762 \cdot f(b+3) + 22742 \cdot f(b+2) - 23719 \cdot f(b+1) + 41393 \cdot f(b)] + f(b-1) + f(b-2) + \dots + f(a+1) + f(a) + \frac{1}{60480} \cdot [-41393 \cdot f(a) + 23719 \cdot f(a+1) - 22742 \cdot f(a+2) + 14762 \cdot f(a+3) - 5449 \cdot f(a+4) + 863 \cdot f(a+5)]$$

Laplace's formel uden differenser:

Når der ikke medtages differenser, bliver formlen:

$$\int_a^b f(t)dt = \frac{1}{2} \cdot f(a) + \frac{1}{2} \cdot f(b) + \sum_{v=a+1}^{b-1} f(v)$$

For $b = a+1$ fås specielt

$$\int_a^b f(t)dt = \frac{1}{2} \cdot f(a) + \frac{1}{2} \cdot f(b)$$

Simpson's kvadraturformel:

Idet der regnes med intervalllængde $\frac{1}{2}$, fås:

$$\int_a^b f(t)dt = \frac{1}{6} \cdot \left[f(a) + 4 \cdot \sum_{v=a}^{b-1} f\left(v + \frac{1}{2}\right) + 2 \cdot \sum_{v=a+1}^{b-1} f(v) + f(b) \right]$$

For $b = a+1$ fås specielt

$$\int_a^b f(t)dt = \frac{1}{6} \cdot \left[f(a) + 4 \cdot f\left(a + \frac{1}{2}\right) + f(b) \right]$$

1.1.13.2 Nøjagtighed og afrunding

(Udgået)

1.1.13.3 Etlivsstørrelser

x betegner alder for en mand eller en kvinde.

Formler:

For en given rentefod i og et givet sæt af Makeham-konstanter A , $\log B - 10$ og $\log C$ er l_x (henholdsvis l_x^{ai}) og D_x beregnet ved

$$l_x = e^{-A(x-x_0) - \frac{B}{\ln c} \cdot (e^{x \cdot \ln c} - e^{x_0 \cdot \ln c})}$$

$$D_x = e^{-\delta x - A(x-x_0) - \frac{B}{\ln c} \cdot (e^{x \cdot \ln c} - e^{x_0 \cdot \ln c})}$$

hvor $\delta = \ln(1+i)$ og

$x_0 = 1$ (radiksalder)

og hvor $\ln x$ og e^x er biblioteksfunktioner med en nøjagtighed på 16 betydende cifre

De øvrige dekrement- og kommutationsstørrelser er beregnet ved:

$$l_x^a = l_x \cdot l_x^{ai}$$

$$D_x^a = D_x \cdot l_x^{ai}$$

$$\bar{N}_x = \int_x^{120} D_t dt,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\bar{N}_x^{(m)} = \frac{1}{m} \cdot \sum_{v=0}^{(120-x)m} D_{x+\frac{v}{m}}$$

$$\bar{N}_x^a = \int_x^{120} D_t^a dt,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\bar{N}_x^{ai} = \bar{N}_x \cdot l_x^{ai} - \bar{N}_x^a$$

$$\bar{M}_x = \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t dt,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\overline{M}_{x,y}^{ai} = \int_x^{120} D_t^a \cdot \mu_t^{ai} dt ,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

1.1.13.4 Tolvstørrelser

x betegner alder for forsikrede 1.

y betegner alder for forsikrede 2.

Formler:

Idet der er taget udgangspunkt i etlivstørrelserne, er følgende formler anvendt:

$$l_{x,y} = l_x \cdot l_y$$

$$l_{x,y}^a = l_x^a \cdot l_y$$

$$D_{x,y} = D_x \cdot l_y$$

$$D_{x,y}^a = D_x^a \cdot l_y$$

$$\overline{N}_{x,y} = \int_x^{120} D_{t,y+t-x} dt ,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\overline{N}_{x,y}^a = \int_x^{120} D_{t,y+t-x}^a dt ,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\overline{M}_{x,y}^{-1} = \int_x^{120} D_{t,y+t-x} \cdot \mu_t dt ,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\overline{M}_{x,y}^{-1} = \int_x^{120} D_{t,y+t-x} \cdot \mu_{y+t-x} dt ,$$

beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

$$\overline{M}_{x,y} = \overline{M}_{x,y}^{-1} + \overline{M}_{x,y}^{-1}$$

1.1.13.5 Kollektive elementer

x betegner alder for forsørgeren.

y betegner alder for det pensionsberettigede individ.

Ægtefællepension:

Nøjagtighed:

Beregning af dekrementfunktionerne l_x^{γ} , l_x^{σ} og l_y^I samt nettopassiv er sket i flydende tal med 16 betydende cifre (dobbeltprecision). Øvrige størrelser er beregnet i flydende tal med 7 betydende cifre (enkeltprecision).

Formler:

De kollektive risikoelementer g_x og $f(y|x)$:

Som aldersgrænse for x benyttes:

$$\begin{aligned} \text{nedre grænse} &= x_0 = 15 \\ \text{øvre grænse} &= 125 \end{aligned}$$

Som aldersgrænse for y benyttes:

$$\begin{aligned} \text{nedre grænse} &= \max [x-62, 1] \\ \text{øvre grænse} &= \min [x+62, 125] \end{aligned}$$

Dekrementfunktionerne l_x^{γ} , l_x^{σ} og l_y^I er beregnet ved

$$\begin{aligned} l_x^{\gamma} &= e^{-\int_{x_0}^x \gamma_{\theta} d\theta} \\ l_x^{\sigma} &= e^{-\int_{x_0}^x \sigma_{\theta} d\theta} \\ l_y^I &= e^{-\int_1^y \mu_{\theta}^{-I} d\theta} \end{aligned}$$

hvor beregningen af de indgående integraler er foretaget ved Simpson's kvadraturformel.

Tætheden for normalfordelingen $\phi(\eta|x)$ er beregnet ved

$$\phi(\eta|x) = \frac{0,3989423}{S_x} \cdot e^{-\frac{u^2}{2}},$$

$$\text{hvor } u = \frac{\eta - \lambda_x}{S_x}$$

De i formlerne for $g_v(\eta|x)$, $u_v(x)$ og g_x indgående integraler (jvf. afsnit 1.1.8.3.) er beregnet ved Laplace's formel uden differenser.

Idet rekursionen standses for $v = 3$, fremkommer følgende udtryk:

$$g_x = \sum_{v=1}^3 \int_{-\infty}^{\infty} g_v(\eta|x) d\eta$$

$$f(\eta|x) = \frac{1}{g_x} \cdot \sum_{v=1}^3 g_v(\eta|x)$$

Kollektive kapitalværdier:

De kollektive kapitalværdier $\bar{a}(y_x)$ er bestemt af formlen

$$\bar{a}(y_x) = \begin{cases} 0 & \text{for } y_1 < y_0 + 1 \\ \frac{1}{2} \cdot [f(y_0|x) \cdot \bar{a}'(y_0) + f(y_1|x) \cdot \bar{a}'(y_1)] & \text{for } y_1 = y_0 + 1 \\ \frac{1}{2} \cdot [f(y_0|x) \cdot \bar{a}'(y_0) + f(y_1|x) \cdot \bar{a}'(y_1)] \\ \quad + \sum_{y=y_0+1}^{y_1-1} f(y|x) \cdot \bar{a}'(y) & \text{for } y_1 > y_0 + 1 \end{cases}$$

med

$$y_0 = \max [x-62, 1]$$

$$y_1 = \begin{cases} \min [x + 62, 125] & \text{for livsvarig ægtefællepension} \\ \min [x + 62, 125, u] & \text{for ophørende ægtefællepension} \end{cases}$$

idet u er ophørsalder for ægtefællepensionen, og hvor $\bar{a}'(y)$ er renten til det pensionsberettigede individ, idet denne rente svarer til formen af ægtefællepension.

Gennemsnitsalder for den forsørgede:

Denne er beregnet ved

$$y_x = \sum_{y=y_0}^{y_1} y \cdot f(y|x)$$

hvor

$$y_0 = \max [x-62, 1]$$

$$y_1 = \min [x+62, 125]$$

Nettopassiver:

Nettopassivet, der kan udtrykkes ved formlen

$$\frac{1}{D_x} \cdot \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t \cdot g_t \cdot \bar{a}(y_t) dt$$

er beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

Børnerenter :

Formler:

Idet faderskabs-/moderskabsintensiteten c_x og annuiteten \bar{a}_t regnes for hele og halve aldre, beregnes

$$b(x, r) = \int_{x-r}^x c_t dt,$$

og

$${}_r s_x = \int_{x-r}^x c_t \cdot \bar{a}_{(r+t-x)} dt$$

ved Simpson's kvadraturformel.

Nettopassivet for børnerente ved død

$$\frac{1}{D_x} \cdot \int_x^{120} D_t \cdot \mu_t \cdot {}_r s_t dt$$

samt nettopassivet for børnerente ved død, invaliditet og udløb

$$\frac{1}{D_x^a} \cdot \left[\int_x^{x+n} D_t^a \cdot \mu_t^a \cdot {}_r s_t dt + D_{x+n}^a \cdot {}_r s_{x+n} \right]$$

er beregnet ved Laplace's formel med nedstigende differenser.

1.1.13.6 Annuiteter

Formler:

Disse formler er kun afhængige af renten i og er følgende:

$$v = \frac{1}{1+i}$$

$$a_{\overline{n}|} = \frac{1-v^n}{\delta},$$

hvor $\delta = \ln(1+i)$

$$a_{\overline{n}|}^{(m)} = \frac{1-v^n}{d},$$

hvor $m=1,2,3,4,12$ og

$$d = m \cdot (1-v^{\frac{1}{m}})$$

1.2 Beregningsgrundlaget U09G 2 %

U09 grundlaget anvendes for dækninger, som

- ville være tegnet som alderspension m. v. i henhold til PBL § 2, nr. 4, litra a, d, e, eller som
- ville være tegnet som ophørende alderspension i henhold til PBL § 2, nr. 4, litra b, hvis de var tegnet som fradragsberettigede dækninger i Danmark.

Grundlaget anvendes ikke på børnepensioner eller invalidepensioner.

For den del af dækningerne 225 og 265, som er knyttet til livsvarige hhv. ophørende livrenter, anvendes dog altid samme grundlag som anvendes på den livsvarige hhv. ophørende livrente.

Beregningsgrundlaget anvendes på dækninger, som første gang får en værdi 2.12.2009 eller senere.

1.2.1 Risikoelementer

x betegner fyldt alder for en mand.

y betegner fyldt alder for en kvinde.

1.2.1.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder ved udløb eller pensioneringstidspunkt (subs. præmieophørsdato), med fradrag af forsikringens varighed (subs. restvarighed).

Såfremt alderen ikke kan bestemmes herved, anvendes fyldt alder på tegningsdatoen.

1.2.1.2 Normal dødelighed

For mænd og kvinder benyttes dødelighedstavle U09.

μ betegner dødsintensiteten.

U09

$$\mu_x = 0,000100 + 10^{5,05+0,0452x-10}$$

1.2.1.3 Normal invaliditet

Der regnes ikke med muligheden for invaliditet på U09 – den eventuelle tilknyttede præmiefritagelse beregnes i henhold til beregningsgrundlaget uni98.

1.2.1.4 Kollektive ægtefællepensioner

Se afsnit 1.1.1.6.

1.2.1.5 Kollektive børnerenter

Se afsnit 1.1.1.7.

1.2.2 Rente

Se pkt. 1.1.2.

1.2.2.1 Teknisk rente

$i = 2\%$ p.a.

1.2.2.3 Sikkerhedstillæg

Sikkerhedstillægget udgør 0,0019627.

1.2.2.4 Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten udgør 1,8 %.

1.2.3 Nettogrundlag

Se pkt. 1.1.3.

1.2.4 Bruttogrundlag

Se pkt. 1.1.4.

1.2.5 Nettopassiver for etlivsforsikringer

Se pkt. 1.1.5.

1.2.6 Nettopassiver for tolivsforsikringer

Se pkt. 1.1.6.

1.2.7 Præmiebetalingsrente

Se pkt. 1.1.7.

1.2.8 Bestemmelser vedrørende kollektive forsikringer

Se pkt. 1.1.8.

1.2.9 Tilladte grundformer

Se pkt. 1.1.9.

1.2.10 Forsikringer med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko

Anvendes kun på forsikringer med normal dødelighed.

1.2.11 Tilladte forsikringsformer

Se pkt. 1.1.11.

1.2.12 Bemærkninger til grundlaget

Se afsnit 1.1.12.

1.2.13 Formler

Se afsnit 1.1.13.

1.3 Beregningsgrundlaget U10G 1 %

Beregningsgrundlaget U10G 1 % anvendes på alle nytegninger fra og med 2. april 2011.

Fra 1. juli 2011 anvendes beregningsgrundlaget på forhøjelser af bestående forsikringer.

Grundlaget er et ugaranteret grundlag. Der er indført en generalklausul, der giver selskabet ret til at hæve intensiteter i grundlagselementerne 1.3.1.2, 1.3.1.3, 1.3.10.1, 1.3.10.2 samt til at ændre risikoelementer 1.3.1.4 og 1.3.1.5 i såvel opadgående som nedadgående retning.

Selskabet kan på denne måde ændre på beregnede policemæssige ydelser.

Generalklausulen fremgår af forsikringsbetingelserne.

Ændring af grundlagselementer kræver en anmeldelse til det danske finanstilsyn.

En anmeldelse af en ændring af et grundlagselement skal indeholde en udførlig og statistisk begrundet dokumentation for rimeligheden af den påtænkte ændring.

Ved behandling af ansøgninger om udbetaling af invalidepension samt ret til præmiefritagelse vil selskabet gøre dette betinget af, at den forsikrede opfylder kriteriet for opnåelse af offentlig førtidspension/invalidepension i Danmark eller i Grønland
Ovenstående definition vil fremgå af forsikringsbetingelserne.

1.3.1 Risikoelementer

x betegner fyldt alder for en person.

1.3.1.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder ved udløb eller pensioneringstidspunkt (subsidiært præmieophørsdato), med fradrag af forsikringens varighed (subsidiært restvarighed).

Såfremt alderen ikke kan bestemmes herved, anvendes fyldt alder på tegningsdatoen.

1.3.1.2 Normal dødelighed

Der benyttes dødelighedstavlen U10.

μ betegner dødsintensiteten.

U10

$$\mu_x = 0,000100 + 10^{5,03+0,0445x-10}$$

1.3.1.3 Normal invaliditet

Der benyttes invaliditetstavlen U10.

μ^{ai} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

μ^{ad} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

μ^{id} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

U10

$$\mu_x^{ai} = 0,000400 + 10^{5,26+0,048x-10}$$

$$\mu_x^{ad} = \mu_x^{id} = \mu_x \quad (\text{U10})$$

1.3.1.4 Kollektive ægtefællepensioner

U betegner tilstanden: Forsikrede er ikke i et pensionsberettigende forhold.

G betegner tilstanden: Forsikrede er i et pensionsberettigende forhold med en pensionsberettiget person.

γ betegner intensiteten for overgang fra U til G.

σ betegner intensiteten for overgang fra G til U af anden årsag end den pensionsberettigede persons død.

Aldersfordelingen for den pensionsberettigede person ved overgang fra U til G er normalt fordelt, hvor:

λ betegner fordelings middelværdi.

s betegner fordelings spredning.

Risikoelementer for kollektiv ægtefællepension:

$$\gamma_x = 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-24)^2}{36(x-12)}} \quad \text{for } x > 15; \quad \gamma_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

$$\sigma_x = 0,02 \cdot 10^{\frac{-(x-12)^2}{2400}} \quad \text{for } x > 15; \quad \sigma_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

$$\lambda_x = 0,9x$$

$$s_x = \left(0,24 - \frac{1}{x-6} \right) x$$

1.3.1.5 Kollektive børnerenter

Risikoelementer for kollektive børnerenter:

"Forældreskabsintensitet":

$$c_x = 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-28)^2}{12 \cdot (x-12)}} \quad \text{for } x > 15; \quad c_x = 0 \quad \text{for } x \leq 15$$

1.3.2 Rente

1.3.2.1 Teknisk rente

$i = 1 \%$ p.a.

1.3.2.2 Sikkerhedstillæg

Sikkerhedstillægget udgør 0,0049628..

1.3.2.3 Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten udgør 0,5 %.

1.3.3 Nettogrundlag

1.3.3.1 Nettopassiv

Ved nettopassivet for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien af alle selskabets øjeblikkelige og fremtidige garanterede forpligtelser.

Nettopassivet for månedlige ydelser beregnes, som om ydelserne forfaldt kontinuert.

1.3.3.2 Præmiebetalingsrente

Ved præmiebetalingsrenten for en forsikring eller forsikringsdel forstås kapitalværdien pr. 1 krone præmiebetaling.

1.3.3.3 Kontinuert nettopræmie

Den kontinuerede nettopræmie $\bar{\pi}$ bestemmes som forholdet mellem nettopassivet og præmiebetalingsrenten, begge dele beregnet ved tegningen og efter arbejdsmarkedsbidrag.

1.3.3.4 Nettoindskud

Nettoindskuddet I^N bestemmes som nettopassivet ved tegningen.

1.3.3.5 Nettoreserve

Nettoreserven beregnes som nettopassivet for policer nytegnet efter 1. april 2011.

For policer nytegnet før 2. april 2011 beregnes nettoreserven som nettopassivet med fradrag af den kontinuerede nettopræmie multipliceret med præmiebetalingsrenten.

1.3.3.6 Generelle begrænsninger

En forsikring må ikke opbygges således, at dens nettoreserve på noget tidspunkt kan blive negativ.

En forsikring, der indeholder invaliditetsydelse, må ikke være således opbygget, at nettoreserven kan falde ved invaliditetens indtræden, eller således opbygget, at nettoreserven kan stige ved reaktivering.

1.3.3.7 Garanterede udbetalinger

For policer nytegnet efter 1. april 2011 beregnes der alene garanterede udbetalinger for de foretagne indbetalinger. De garanterede udbetalinger forøges i takt med, at indbetalinger indgår på policen.

Ved indskud stiger de garanterede udbetalinger med

$$(I^B - \delta) * \gamma / \text{kapitalværdi}$$

Ved præmiebetaling stiger de garanterede udbetalinger med

$$(\alpha * p - \sum_i^{(m)} [(Samlet_ydelse_i - garanteretydelse_i) * [S_i^{ad} * \mu_x^{ad} + S_i^{ai} * \mu_x^{ai}]] * \text{periodefaktor}) / \text{kapitalværdi}$$

Hvor

- der er anvendt notation for afsnit 1.1.4.2
- periodefaktor angiver andel af et kalenderår, som den beregnede stigning af de garanterede ydelser er beregnet over.

1.3.4 Bruttogrundlag

Se afsnit 1.1.4.

1.3.5 Nettopassiver for etlivsforsikringer

Se afsnit 1.1.5.

1.3.6 Nettopassiver for tolivsforsikringer

Se afsnit 1.1.6.

1.3.7 Præmiebetalingsrente

Se afsnit 1.1.7.

1.3.8 Bestemmelser vedrørende kollektive forsikringer

Se afsnit 1.1.8.

1.3.9 Tilladte grundformer

Se afsnit 1.1.9.

1.3.10 Forsikringer med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko

For forsikrede med forhøjet dødsrisiko kan i stedet for den i pkt. 1.3.1.2 anførte dødsintensitet anvendes en af de i pkt. 1.3.10.1 anførte.

For forsikrede med forhøjet invaliditetsrisiko kan i stedet for den i pkt. 1.3.1.3 anførte intensitet for overgang fra aktiv til invalid anvendes en af de i pkt. 1.3.10.2 anførte.

Enhver af de i pkt. 1.3.1.2 og 1.3.10.1 anførte dødsintensiteter

($\mu_x = \mu_x^{ad} = \mu_x^{id}$) kan således kombineres med enhver af de i pkt. 1.3.1.3 og 1.3.10.2 anførte intensiteter for overgang fra aktiv til invalid. (μ_x^{ai}).

Den samlede præmie respektiv det samlede indskud for en forsikring, tegnet på en forsikret med forhøjet dødsrisiko og/eller forhøjet invaliditetsrisiko, må dog aldrig blive mindre end det beløb, der fås ved for denne forsikrede at anvende de i pkt. 1.3.1.2 og pkt. 1.3.1.3 anførte intensiteter.

1.3.10.1 Forhøjet dødsrisiko

For forsikrede benyttes en af de i nedenfor anførte intensiteter.

Forhøjet dødsrisiko:

$$D2: \quad \mu_x = 0,002100 + 10^{5,804+0,038x-10}$$

$$D3: \quad \mu_x = 0,002500 + 10^{5,88+0,038x-10}$$

$$D4: \quad \mu_x = 0,003300 + 10^{5,956+0,038x-10}$$

$$D5: \quad \mu_x = 0,004900 + 10^{6,032+0,038x-10}$$

$$D6: \quad \mu_x = 0,008100 + 10^{6,108+0,038x-10}$$

$$D7: \quad \mu_x = 0,014500 + 10^{6,184+0,038x-10}$$

$$D8: \quad \mu_x = 0,027300 + 10^{6,26+0,038x-10}$$

Forsikringer, tegnet på tavle D7 eller tavle D8, må ikke have positiv risikosum efter det fyldte 70. år.

1.3.10.2 Forhøjet invaliditetsrisiko

For forsikrede benyttes en af de i nedenfor anførte intensiteter.

Forhøjet invaliditetsrisiko:

$$I2: \quad \mu_x^{ai} = 0,001200 + 10^{5,56103+0,048x-10}$$

$$I3: \quad \mu_x^{ai} = 0,001800 + 10^{5,65794+0,048x-10}$$

$$I4: \quad \mu_x^{ai} = 0,002800 + 10^{5,73712+0,048x-10}$$

$$I5: \quad \mu_x^{ai} = 0,004600 + 10^{5,80407+0,048x-10}$$

$$I6: \quad \mu_x^{ai} = 0,008000 + 10^{5,86206+0,048x-10}$$

$$I7: \quad \mu_x^{ai} = 0,014600 + 10^{5,91321+0,048x-10}$$

$$I8: \quad \mu_x^{ai} = 0,027600 + 10^{5,95897+0,048x-10}$$

$$\mu_x^{ad} = \mu_x^{id} = \mu_x$$

1.3.11 Tilladte forsikringsformer

Se afsnit 1.1.11.

1.3.12 Bemærkninger til grundlaget

Se afsnit 1.1.12.

1.3.13 Formler

Se afsnit 1.1.13.

1.4 Livsforsikringshensættelsen

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i regnskabsbekendtgørelsens § 66.

For hver forsikring foretages særskilt beregning af garanterede ydelser (GY), bonuspotentiale på fremtidige præmier (BP) og bonuspotentiale på fripolicydelser (BFY), jf. definitionerne nedenfor. Efterfølgende summeres resultaterne for alle forsikringer, og livsforsikringshensættelsen beregnes.

1.4.1 Garanterede ydelser

Garanterede ydelser bestemmes i henhold til § 66, stk. 1 som:

$$GY = \sum_{x \in \text{Kunder}} (Y_x^G \cdot K_x^M + Adm_x^{\text{frem}} - P_x \cdot A_x^M) + IBNR + RBNS - ERH$$

Hvor

- Y_x^G er de garanterede ydelser for forsikringstager x ; summeret for de grundlagsrenter, som findes på pågældende forsikring.
- K_x^M er nutidsværdi af en kroners ydelse for forsikringstager x , hvor nutidsværdien er beregnet på markedsvilkår.
- Adm_x^{frem} er markedsværdien af den forventede fremtidige udgift til administration af forsikringstager x .
- P_x er den aftalte præmie eksklusiv arbejdsmarkedsbidrag for forsikringstager x ; summeret for de grundlagsrenter, som findes på pågældende forsikring.
- A_x^M er nutidsværdi pr. enhed aftalt præmie for forsikringstager x ; beregnet på markedsvilkår.
- $IBNR$ er hensættelse til indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader (jf. § 66, stk. 6) og udgør summen af $IBNR$ ved død og $IBNR$ ved invaliditet.
- $RBNS$ er hensættelse til anmeldte men endnu ikke opgjorte skader.
- ERH er erstatningshensættelsen.

1.4.2 Bonuspotentiale på fremtidige præmier

Bonuspotentiale på fremtidig præmie for bonusberettigede forsikringer bestemmes jf. § 66, stk. 2 og 7 som:

$$BP = \sum_{x \in \text{Kunder}} \max(P_x \cdot A_x^M - Y_x^{P,G} \cdot K_x^M - Adm_x^{\text{frem},P}; 0)$$

Hvor

- $Y_x^{P,G}$ er den del af de garanterede ydelser, som er købt for præmie for forsikringstager x; summeret for de grundlagsrenter, som findes på pågældende forsikring.
- $Adm_x^{\text{frem},P}$ er hensættelse til den forventede fremtidige ekstra administration som præmiebærende forsikring (i forhold til præmiefri forsikring).

Bonuspotentiale på fremtidig præmie må på kønsspecifikt grundlag ikke være negativt for den enkelte forsikring, jf. § 66, stk. 7.

Muligheden for at regne med negativt bonuspotentiale for enkeltforsikringer tegnet på unisexgrundlag er ikke anvendt, selv om beregningerne af livsforsikringshensættelse til markedsværdi for disse forsikringer er foretaget på kønsspecifikt grundlag (jf. § 66, stk. 7, 2. pkt.).

1.4.3 Bonuspotentiale på fripolicydelser

Bonuspotentiale på fripolicydelser for bonusberettigede forsikringer bestemmes jf. § 66, stk. 3 og 8 som:

$$BFY = \sum_{x \in \text{Kunder}} \max\left(0; V_x^R - \max\left(FPY_x^G \cdot K_x^M + Adm_x^{\text{frem},FP}; Y_x^G \cdot K_x^M + Adm_x^{\text{frem}} - P_x \cdot A_x^M\right)\right)$$

Hvor

- FPY_x^G er de garanterede ydelser efter omskrivning til forsikring uden præmiebetaling (fripolice); summeret for de grundlagsrenter, som findes på pågældende forsikring.

Ved omskrivning til fripolicy er det i alle tilfælde forudsat, at alle ydelser nedsættes proportionalt, uanset at ydelserne ved et faktisk ophør af præmiebetalingen med efterfølgende omskrivning til fripolicy eventuelt vil blive fastsat efter andre principper.

- $Adm_x^{\text{frem},FP}$ er hensættelse til den forventede fremtidige administration som præmiefri forsikring.
- V_x^R er værdien af den retrospektive hensættelse for hver forsikring.

Bonuspotentiale på fripolicydelser må på kønsspecifikt grundlag ikke være negativt for den enkelte forsikring, jf. § 66, stk. 8.

Muligheden for at regne med negativt bonuspotentiale for enkeltforsikringer tegnet på unisexgrundlag er ikke anvendt, selvom beregningerne af livsforsikringshensættelse til markedsværdi for disse forsikringer er foretaget på kønsspecifikt grundlag (jf. § 66, stk. 8, 2. pkt.).

1.4.4 Regulering af livsforsikringshensættelserne

1.4.4.1 Forventet fremtidige administrationsresultat

Værdien af de retrospektive hensættelser skal fradrages nutidsværdien af det forventede fremtidige administrationsresultat målt som forskellen mellem selskabets 2.ordens omkostningssatser og antagelserne i markedsværdigrundlaget under hensyntagen til sandsynligheden for at forsikringen omskrives til fripolicy eller genkøbes.

Det er selskabets forventning at omkostningerne til administration af bestanden svarer til de opkrævede administrationsbidrag. Derfor er nutidsværdien sat til 0.

1.2.4.2 Reduktion af hensættelserne for til aktuelle invalidepensionister

For aktuelle invalidepensionister beregnes værdien af den retrospektive hensættelse med afsæt i intensiteter for invalidedødelighed og reaktivering som beskrevet i afsnit 1.4.6.1 samt med diskonteringsrenten i afsnit 1.4.6.3.

1.4.5 Livsforsikringshensættelserne

De samlede livsforsikringshensættelser opgøres som summen af

- Garanterede ydelser (GY), regnskabspost 8.1
- Bonuspotentiale på fremtidige præmier (BP), regnskabspost 8.2
- Bonuspotentiale på fripolicyudgifter (BFY), regnskabspost 8.3

1.4.6 Grundlagselementer i markedsværdigrundlaget

1.4.6.1 Forsikringsrisiko

Der henvises til afsnit 1.4.6.1 i "Teknisk grundlag: Markedsværdigrundlag (Soraarnej)".

1.4.6.2 Administrationsomkostninger

Adm_x^{frem} beregnes som summen af $Adm_x^{frem,P}$ og $Adm_x^{frem,FP}$.

$Adm_x^{frem,P}$ er hensættelse til den forventede fremtidige administration som præmiebærende forsikring (i forhold til præmiefri forsikring). $Adm_x^{frem,P}$ beregnes som 5% af nutidsværdien af bruttopræmien.

$Adm_x^{frem,FP}$ er hensættelse til den forventede fremtidige administration som præmiefri forsikring.

$Adm_x^{frem,FP}$ beregnes som fripolicyudgiften multipliceret med forskellen mellem nutidsværdien af en kroners ydelse med reduktion i diskonteringsrenten henholdsvis uden reduktion i diskonteringsrenten

på 5 basispunkter. Hertil lægges et styktillæg på 180 kr. per år, hvis depotet er større end 15.000 kr.

1.4.6.3 Diskonteringsrente

PFA Soraarnej benytter rentekurven baseret på danske swaprenter estimeret af Finansilsynet.

1.4.6.4 Adfærdsvariable

Der henvises til afsnit 1.4.6.4 i "Teknisk grundlag: Markedsværdigrundlag (Soraarnej)".

1.4.6.5 Risikotillæg

Der henvises til afsnit 1.4.6.5 i "Teknisk grundlag: Markedsværdigrundlag (Soraarnej)".

1.4.7 IBNR, RBNS og erstatningshensættelser

1.4.7.1 IBNR ved død

IBNR ved død er opgjort til 1½ måneders risikopræmie ved død for eventuelle policer.

1.4.7.2 IBNR ved invaliditet

IBNR ved invaliditet udgøres af 5½ måneds risikopræmie ved invaliditet for eventuelle policer.

1.4.7.3 RBNS

RBNS er hensættelse til anmeldte men endnu ikke ekspederede – og måske heller ikke afgjorte – skader. Hensættelsen er opgjort ved, at der på alle policer i selskabet undersøges, om der er anmeldt dødsfald eller søgt om udbetaling ved invaliditet, som endnu ikke er ekspederet. Det anførte beløb er opgjort som risikosummen. På kollektive forsikringer er risikosummen opgjort på kollektivt grundlag. For anmeldte invalideskader afsættes der dog til to typer af RBNS skader.

Den første type er karakteriseret ved at have været underlagt en grundig faglig vurdering, og der er foretaget en første afgørelse.

Hensættelse efter første afgørelse (kode 031):

Hensættelsen beregnes efter principperne i afsnit 1.2.4.2.

Den anden type er karakteriseret ved endnu ikke at have været underlagt faglig vurdering.

Hensættelse uden første afgørelse (kode 030):

Hensættelserne til disse beregnes efter principperne i afsnit 1.2.4.2 For disse anmeldelser kendes en eventuel skadedato ikke, og resultatet kan være et afslag, halv dækning eller fuld dækning. Ved beregning af hensættelsen anvendes dato for anmeldelse af skaden som skadedato, og der hensættes som om alle anmeldte skader vil resultere i fuld dækning. Dog reduceres hensættelserne med 10 procent i forhold til dette.

1.4.7.4 Erstatningshensættelse

Erstatningshensættelse omfatter ikke betalte men forfaldne forsikringsydelse. Den indbefatter derudover et skøn over forsikringsydelse for endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret, hvis sagen havde været anmeldt og færdigbehandlet.

Beløbet beregnes som summen af

- Optalt engangsbeløb ved anmeldte dødsskader
- $0,0005 \times T$
- $0,005 \times TR$
- $0,015 \times$ anmeldte, men endnu ikke ekspederede invalideskader
- $0,01 \times$ IBNR-erstatningsreserve ved invaliditet

Endelig indeholder den i regnskabet anførte erstatningshensættelse ekspederede sager, der endnu ikke er udbetalt.

1.5 Regulering af anvendelsen af beregningsgrundlagene

Nedenfor er der i oversigtsform gennemgået anvendelsen af de enkelte grundlag.

Alle bonusberettigede gennemsnitsrentepolicer oprettet til og med 1. april 2011 er etableret på uni98 2 %.

Alle bonusberettigede gennemsnitsrentepolicer oprettet fra og med 2. april 2011 er etableret på U10 1 %.

1.5.1 Garanti på gamle grundlag ved ændring

Regler for omskrivning af gamle dele på en sag med blandet grundlag, gældende fra 1. juli 2011 og indtil videre:

1. Summen af præmier på gamle grundlag må ikke være større end teknisk præmie.
2. For hvert gammel beregningsgrundlag gælder, at nutidsværdi af fremtidige præmier efter ændring må ikke være større end nutidsværdi af fremtidig præmie før ændring.
3. Delreserver på gamle grundlag overføres uforandret (på en præmiefri sag er det den samlede reserve på hvert grundlag, der overføres uforandret, og delreserver fastsættes, så alle delpræmier på hvert gammelt grundlag er 0). Ved delvis udbetaling af reserve eller ved delvis overførsel af reserve fra forsikringer med andele på gamle grundlag vil ske en proportional reduktion af reservene på de enkelte beregningsgrundlag. Der udbetales kun af den oparbejdede styrkelse, hvis reserverne på de enkelte beregningsgrundlag er fuldt udbetalt.
4. Ydelser på gamle grundlag skal være proportionale med samlede ydelser (gælder dog ikke for koncessions nr. 125, hvis det er valgt, at al præmie, som skulle anvendes til skattekode 3, i stedet efter forsikredes ønske anvendes til skattekode 2)

5. Hvis koncessions nr. 265 eller 165 er oprettet som erstatning for koncessions nr. 115 som følge af PBL-begrænsninger, vil dækningen på en police med forhøjelsesgrundlag U10 alene blive købt på U10.

"Gamle grundlag" omfatter grundlagene U09 og uni98.

2 De forsikringsformer, som selskabet agter at anvende

De forsikringsformer, der ønskes anvendt, fremgår af beregningsgrundlaget, jf. afsnit 1.

3 Regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne

3.1 Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlaget Uni98G og U10G

§ 1. Lovgrundlag m. v.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Soraarnej beregner og fordeler realiseret resultat til forsikringsaftalerne - jf. § 20, stk. 1 nr. 3 i anordning om ikrafttræden for Grønland af Lov om Finansiell virksomhed.

Dette regulativ erstatter det anmeldte "Bonusregulativ" af 1. december 2005.

§ 2. Løbende ændringer

PFA Soraarnej skal anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne. PFA Soraarnej anmelder løbende ændringer af reglerne.

Regulativet giver PFA Soraarnej adgang til at ændre bonusanvendelsen for policer udstedt før 1. december 2005. For policer udstedt pr. 1. december 2005 følger adgangen til at ændre bonusanvendelsen af policen.

Kapitel 1: De realiserede resultater

§ 3. Det realiserede resultat

Det realiserede resultat for PFA Soraarnej opgøres i henhold til § 2 i Bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

Det realiserede resultat fordeles ifølge de til Finanstilsynet anmeldte regler mellem egenkapital og forsikringer efter kontributionsprincippet jf. § 4 i kontributionsbekendtgørelsen.

Konkret overføres forsikringernes andel af det realiserede resultat til det kollektive bonuspotentiale, hvorfra der sker en udjævnet fordeling af de realiserede resultater til den enkelte forsikring jf. § 5 i kontributionsbekendtgørelsen. Overførslen til den enkelte forsikring fordels til

1. Styrkelse, som er beskrevet i kapitel 2
2. bonus, som er beskrevet i kapitel 3

§ 4. Beregning af forsikringens andel af overførsel fra de realiserede resultater

Forsikringens andel af overførslen fra de realiserede resultater opgøres som hovedregel månedligt, som forskellen mellem (1) det opgjorte depot ved periodens slutning og (2) forsikringens nettoreserve.

Nettoreserven er det beløb, som PFA Soraarnej ifølge forsikringens beregningsgrundlag skal hensætte med de gældende forsikringsydelse.

Forsikringens depot gøres op på følgende måde:

Depot ved periodens start	
+ rente af depot	(§ 5)
+ indbetalinger efter arbejdsmarkedsbidrag	
- forsikringsdækning	(§ 6)
- administration	(§ 7)
- <u>udbetalinger</u>	
Depot ved periodens slutning	

§ 5. Rente af depot

Depotet bliver forrentet med den fastsatte depotrente efter skat.

Den del af depotet, der var opsparet 1. januar 1983, er friholdt for pensionsafkastskat. Denne del forrentes derfor med depotrenten før skat.

Depot for forsikringer tegnet i henhold til Pensionsbeskatningslovens § 53A er friholdt for pensionsafkastskat. Depotet forrentes derfor med depotrenten før skat.

De anvendte satser for depotrente fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 6. Forsikringsdækning

PFA Soraarnej fastsætter sandsynligheder for død og invaliditet mv. på basis af vores erfaringer om - og forventninger til - udviklingen i dødelighed og invaliditet mv.

Betalingen for forsikringsdækningen beregnes ved hjælp af de fastsatte sandsynligheder og forskellen mellem det nuværende depot og det beløb, der i henhold til teknisk grundlag skal afsættes til at dække fremtidige udbetalinger ved død eller invaliditet mv.

For store grupper eller grupper med særlige risikoforhold kan PFA Soraarnej fastsætte en særlig betaling afhængig af de forventede forhold for gruppen.

For grupper af forsikringer kan der være indgået aftale om tilbageførsel af risikooverskud til forsikringerne.

De anvendte satser for betaling for forsikringsdækning fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 7. Administration

PFA Soraarnej beregner et fradrag i indbetalingerne til dækning af administrationsomkostninger. Fradragsprocenten afhænger af, hvor enkel administrationen er, og hvor stor indbetalingen er.

For forsikringer med små eller ingen indbetalinger trækkes et gebyr fra depotet.

Hvis kunder ønsker særlig omkostningskrævende beregninger eller ændringer, kan PFA Soraarnej beregne et gebyr.

De anvendte satser for omkostninger fremgår af det tekniske grundlag. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

Kapitel 2: Styrkelse

§ 8. Hvad er styrkelse

Styrkelse er en integreret del af forsikringens depot. Styrkelse anvendes til sikring af de aftalte udbetalinger. Dette betyder, at selvom depotet forøges mere end forudsat ved forsikringens oprettelse, forøges de aftalte udbetalinger ikke. Depotet kan således selv finansiere de aftalte udbetalinger, selvom rente, omkostninger og / eller risiko er mindre gunstige end forudsat ved forsikringens oprettelse. Opbygning af styrkelse stopper senest, når depotet kan finansiere de allerede aftalte udbetalinger, beregnet på baggrund af det beregningsgrundlag, som vil blive anvendt ved eventuelle forhøjelser af udbetalingerne på forsikringen.

§ 9. Hvordan opbygges styrkelse

Overførslen fra forsikringernes andel af de realiserede resultater kan helt eller delvist anvendes som styrkelse.

Styrkelsen kan reduceres, hvis periodens overførsel fra de realiserede resultater er negativ - eller hvis behovet til sikring af de aftalte ydelser reduceres. Styrkelsen kan dog ikke blive negativ.

Kapitel 3: Bonus

§ 10. Bonusberegning

Bonus beregnes som forsikringens tildelte andel af det realiserede resultat efter eventuel fradrag til styrkelse jævnfør kapitel 2. Er ovenstående difference negativ, sættes bonus til 0, men underskuddet registreres. Definitionen indebærer, at underskuddet først skal dækkes, inden der kan opstå bonus.

Kapitel 4: Ikrafttrædelse.

§ 11. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 2. april 2011.

3.1.1 Opbygning af styrkelse jf. § 17 i ”Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene Uni98G % og U10G”

Det fordelte realiserede resultat på eventuelle forsikringer, hvor dele af forsikringen beregnes på uni98G, bliver anvendt til at fundere disse dækninger på U10 1 %.

Når samtlige udbetalinger er funderet på U10 1 %, vil yderligere fordelt realiseret resultat blive anvendt som bonus.

Andel af fordelt realiseret resultat på dækninger i aktuel bestand, bliver anvendt som bonus.

Underskud i bonusoptjeningen på dækninger, der oprindeligt er købt på uni98G og U10G, kan blive dækket af den på policen optjente styrkelse.

3.1.1.1 Beskrivelse af reglerne

For policer med andele på U10G 1 % og desuden andele på uni98G beregnes der en samlet andel af det fordelte realiserede resultat.

Den samlede andel af det fordelte realiserede resultat anvendes til styrkelse – d. v. s. til at fundere de samlede uni98G ydelser på U10 1 %.

Opstår der underskud på forsikringen, kan ydelser funderet på en lavere rente end oprindelig tegningsgrundlagsrenten blive ændret til ydelser funderet på den oprindelige tegningsgrundlagsrente.

Notation:

1. HR-yd(yd-nr; grl): størrelse af ydelsen "yd-nr" på grundlaget "grl" [$HR-yd(yd-nr; grl) = \sum_{funderings-grl} HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl)$]
2. HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl): størrelse af ydelsen "yd-nr" på grundlaget "grl", som er funderet på grundlaget "funderings-grl"
3. HR-prm(grl; funderings-grl; skk; antal liv): størrelse af præmien på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv, som er funderet på grundlaget "funderings-grl".
4. HR-del-res(grl; skk; antal liv): størrelse af reserven på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv opgjort på grundlaget grl. ($= \sum_{yd-nr \in \{skattekode\ skk, antal\ liv\}} HR-yd(yd-nr; grl) * passiv(yd-nr; grl) - \sum_{funderings-grl} HR-prm(grl; funderings-grl; skk; antal\ liv) * omregning\ til\ nettopræmie(grl) * præmiebetalingssrente(grl; skk; antal\ liv)$)
5. HR-del-res(grl; funderings-grl; skk; antal liv): størrelse af reserven på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv, som er funderet på grundlaget "funderings-grl".

Generel ydelsesfastsættelse / definition af garantitillæg:

For den samlede sag incl. bonus og forhøjelse på U10G 1 % er der følgende generelle sammenhæng mellem ydelser, reserve og præmie:

$$ydelse * K_x(1\%) = \text{reserve} + \text{prm} * \text{prm-rnt}(1\%) * "p^m \rightarrow \pi''_{1\%} + \sum_{grl, funderings-grl} \text{garantitillæg}(grl; funderings-grl),$$

hvor

$$\text{garantitillæg}(grl; funderings-grl) =$$

$$HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) * K_x(U10\ 1\%) - HR-prm(grl; funderings-grl) * \text{prm-rnt}(U10\ 1\%) * "p^m \rightarrow \pi''_{U10\ 1\%}$$

$$- (HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) * K_x(funderings-grl) - HR-prm(grl; funderings-grl) * \text{prm-rnt}(funderings-grl) * "p^m \rightarrow \pi''_{funderings-grl}) =$$

$$HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) * K_x(U10\ 1\%) - HR-prm(grl; funderings-grl) * \text{prm-rnt}(U10\ 1\%) * "p^m \rightarrow \pi''_{U10\ 1\%}$$

$$- HR-reserve$$

Som alt overvejende hovedregel vil HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) blive holdt proportionale med de samlede ydelser

Ændring af HR-ydelser og HR98-ydelser i fremregning:

Hvis der er andele funderet på en højere grundlagsrente end 1 %, og policen er eventuel, udgør det månedlige overskud (/underskud), som kan anvendes til at ændre funderingen:

$$\text{bonus}_{\text{fund}} = \max \{ \text{overskud}; * \},$$

Som følge af forsikringens andel af det fordelte realiserede resultat kan og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) HR-ydelserne (men ikke HR-yd(yd-nr; grl)) reduceres med

$$\text{bonus}_{\text{fund}} / [K_x(\text{U10 1 \%}) - K_x(\text{funderings-grl})]$$

og HR-yd(yd-nr; grl; U10 1 %) ændres så $\Delta \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; funderings-grl}) = - \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; U10 1 \%})$

"*" er det tilskud, der er nødvendigt, for at reserven på HR-delen kan finansiere ydelser på gamle grundlag på de oprindelige tegningsgrundlag – f. eks. er det på en 5% -> 3% -> 2% sag:

$$\begin{aligned} & \sum_{\text{grl}} \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl}) * K_x(\text{grl}) \\ & - \sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) * \text{prm-omregn}(\text{grl}) * \text{prm-rnt}(\text{grl}) \end{aligned}$$

Formlen skal sikre, at

1. hvis der er overskud på den samlede sag, så anvendes det til styrkelse
2. $\sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-del-res}(\text{grl; funderings-grl})$ kan købe ydelserne på gamle grundlag på de oprindelige grundlag.

Hvis den betalte præmie excl. amb er mindre end præmien på gamle grundlag, så reduceres HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) i fremregningen. Reduktionen tager udgangspunkt i den manglende betaling mb

$$\text{mb} = \max\{0; \min\{\sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl; skk; antal liv}) - \text{betalt præmie} * \text{AMB-faktor}\}\} * 0,89$$

Hvor AMB-faktor = 0,92, hvis der skal betales arbejdsmarkedsbidrag og ellers 1.

Beløbet mb anvendes til at reducere HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl), hvor grl = laveste grundlag, hvor grl=funderingsrente.

Ændringer:

Præmienedsættelse:

Den tekniske præmie excl. amb og styktillæg må ikke være mindre end $\sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl})$.

Ved hver præmieændring vil der derfor ske følgende reguleringer:

Regulering af gamle præmier = $\max\{0; \sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) - \text{ny skg-prm excl. amb og stk-tillæg}\}$

nummerer grundlagene så

i = 0 er U10 1 %;

i = 1 er næstnyeste grundlag

o. s. v.

sæt i = 1:

(*)

HR-prm($\text{grl}_{i=1}$; funderings-grl_j) reduceres til

HR-prm^{ny}($\text{grl}_{i=1}$; funderings-grl_j) =

$\max \{0; \text{HR-prm}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j) * (1 - \text{Regulering af gamle præmier} / \sum_j \text{HR-prm}^{\text{gl}}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j))\}$

Regulering af gamle præmier = Regulering af gamle præmier - $\sum_j \text{HR-prm}^{gl}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j) - \sum_j \text{HR-prm}^{ny}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j)$

Hvis Regulering af gamle præmier > 0: $i = i + 1$, gå til (*) ellers stop.

Indskud:

Indskud efter fradrag af 11 % (*) omkostninger anvendes til reduktion af HR-prm, indtil $\text{HR-prm} + \text{HR-prm-lav} = \text{MR-præmie}$ - derefter anvendes den til reduktion af MR-præmie. Reduktionen af MR-præmien resulterer i en nedsættelse af HR-præmie og HR-præmie-lav, hvor fordelingen er som anført ovenfor under "præmienedsættelse".

Andel af det realiserede resultat, som følger af, at omkostningsfradrag og fradrag til KundeKapital® er mindre end 11 %(*), indgår i styrkelsen.

(*): for overførsler i henhold til jobskifteaftalen erstattes de anførte 11 % af 5 %, hvis der er fradrag til KundeKapital® - og ellers af 0 %.

Tarifændring:

Ved ændring af præmiebetalingsophør bestemmes den maksimale nye tekniske præmie $\text{HR-prm}^{ny}(\text{grl}_i; \text{funderings-grl})$ ud fra

$$\text{HR-prm}^{ny}(\text{grl}_i; \text{funderings-grl}) * \text{ny omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{ny præmiebetalingsrente} = \text{HR-prm}^{gl}(\text{grl}_i; \text{funderings-grl}) * \text{gl omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{gl præmiebetalingsrente}$$

Ved ændring af tarifform fastsættes MR, HR98- og HR-ydelser ud fra sammenhængene:

$$\text{HR-yd}(\text{yd-nr}; \text{grl}; \text{funderings-grl}) * K_x(\text{funderings-grl}) = \text{HR-reserve}(\text{grl}; \text{funderings-grl}) + \text{HR-prm}^{ny}(\text{grl}_i; \text{funderings-grl}) * \text{prm-rnt}(\text{funderings-grl}) * "p^m \rightarrow \pi"_{\text{funderings-grl}}$$

3.2 Depotrenter

Depotrenten fastsættes for en måned ad gangen og kan ændres til det førstkomende månedsskifte.

Depotrenten udgør fra den 1. juli 2012 2,00 % p.a. og er gældende indtil videre.

3.3 2. ordens grundlag

Satserne er gældende fra 1. januar 2011 og indtil videre.

3.3.1 2. ordens grundlaget ved død

2. ordens dødeligheden for eventuelle og aktuelle forsikringer bestemmes ved beregningsgrundlagets dødelighed på Uni98G multipliceret med

aldersinterval	formel
-> 20	0,0941

20 -> 45	-0,0619 + 0,0078 * alder
45 -> 65	-0,2149 + 0,0112 * alder
65 -> 75	-0,0849 + 0,0092 * alder
75 ->	-0,1521+ 0,0101 * alder

2. ordens dødeligheden for eventuelle og aktuelle forsikringer bestemmes ved beregningsgrundlaget U10G's dødelighed multipliceret med

aldersinterval	Formel
-> 20	0,5
20 -> 45	0,2840+0,0108 * alder
45 -> 65	0,2525+0,0115 * alder
65 -> 85	0,6945+0,0047 * alder
85 ->	0,8730+0,0026* alder

3.3.2 2. ordens grundlaget ved invaliditet

Satserne for beregningsgrundlagene uni98G og U10G fås af:

- a. μ_x^{ai} på 2. orden bestemmes som μ_x^{ai} på 1. orden på Uni98G multipliceret med:

aldersinterval	Formel
-> 45	0,4313
45 -> 60	0,0803+0,0078 * alder
60 ->	0,5483

- b. For invaliderenter, hvor forsikrede er i tilstand aktiv, ændres $S_x^{ai} = \bar{a}_{x:n-x}^{-i} = \bar{a}_{x:n-x}$ i bonusfremføringen til

$$\bar{a}_{x:n-x}^{-i} = \bar{a}_{x:n-x} * \min\left(1, \frac{5+x}{65}\right) \text{ hvor } \bar{a}_{x:n-x} \text{ er den almindelige livrente på Uni98.}$$

Ved efterfølgende invaliditet afsættes sædvanlig reserve $\bar{a}_{x:n-x}^{-i}$, der består af summen af på den ene side

$\bar{a}_{x:n-x}^{-i}$, konteret ved tilstandsskift og på den anden side et risikobidrag, der finansieres af bestandsgevinsterne ved reaktivering og invalidedødelighed.

Punkt b. udtrykker, at gevinster, opstået efter invaliditet ved reaktivering eller død, kapitaliseres til invaliditetstidspunktet.

De anførte satser er inkl. betaling for halv invalidepension.

3.3.3 2. orden på kollektiv g(x)

$g(x)$ multipliceres for beregningsgrundlagene uni98G og U10G med formlen $0,6 + 0,006 * x$, hvor x angiver alderen på forsikrede.

3.4 Teknisk præmie

Den tekniske præmie må ikke være negativ. Der må ikke med hjælp af teknisk præmie opnås en større dækning, end der kan opnås ved følgende formel,

$$\frac{\text{Præmiereserve} + \text{nettoværdi af aftalt præmie} + \text{garantitillæg}}{\text{risikopassiv}},$$

$$\text{hvor risikopassiv} = \sum_i \text{ydelse}^i \cdot \left(K_x^i - \frac{D_{x+m}}{D_x} \cdot K_{x+m}^i \right).$$

Det skal endvidere gælde, at det for

$$K_1 \cdot m \cdot \text{prm} \cdot \prod_{j=1}^m (1 + r_j) + K_z \cdot V_x \cdot \prod_{j=1}^m (1 + r_j) + \text{udløbsgarantitillæg}$$

på beregningstidspunktet skal være muligt at købe de på forsikringen gældende ydelser ved udløb, hvor

$$K_1 = \begin{cases} 0,5 & \text{for } x < 20, \\ 0,8 - (60 - x) \cdot 0,0075 & \text{for } 20 \leq x \leq 60, \\ 0,8 & x > 60. \end{cases}$$

m = restvarighed i år

$$\text{prm} = \begin{cases} \text{gældende årlig gage} \cdot \sum_i \text{prm}_i \% \cdot \frac{m_i}{m}, & \text{hvis prm bestemmes ud fra en stigende \% af gage,} \\ \text{aftalt præmie,} & \text{ellers.} \end{cases}$$

$$\text{prm}_i \% = \text{præmie - \% gældende i år } m_i, \text{ hvor } \sum_i m_i = m.$$

r_j = den i prognoser anvendte depotrentefter skat i år j .

$$K_z = \begin{cases} 0,40 & \text{for } x < 30, \\ 0,40 - (x - 0,30) \cdot 0,02 & \text{for } 30 \leq x \leq 60, \\ 1,0 & \text{for } x > 60. \end{cases}$$

V_x = den i alder x gældende kontoreserve.

udløbsgarantitillæg =

Ydelser må altid være mindst de ydelser, der kan opnås for teknisk præmie = aftale præmie.

Uanset ovenstående vil de ved en regulering fastsatte ydelser altid være gældende i mindst et år, hvis der ikke sker præmieregulering eller alderspensionering inden.

Er teknisk præmie forskellig fra aftalt præmie, som følge af at præmiebetaling indstilles før det i policen anførte tidspunkt, anvendes ovenstående ikke.

På visse ordninger er størrelsen af såvel alle dækninger som præmiebetalingen som udgangspunkt givet.

Den efterfølgende anførte beskrivelse gælder kun for policer, som ikke er knyttet til investering i puljer.

De aftalte / tilstræbte dækninger forhøjes med faktoren (reserver + garantitillæg) / passiv såfremt

$$\text{reserver} + \text{garantitillæg} > \text{passiv},$$

hvor

- garantitillæg er bestemt i overensstemmelse med afsnit 3.2.6
- passiv er passivet af de aftalte / tilstræbte ydelser opgjort på U10G 1 % eller uni98G 2 % – afhængig af sagens grundlag ved forhøjelse

De aftalte / tilstræbte dækninger nedsættes, såfremt FAKTOR er mindre end 1, hvor

$$\text{FAKTOR} = \max \{ \text{FAKTOR3}; \min \{ \text{FAKTOR1}; \text{FAKTOR2} \} \}$$

$$\text{FAKTOR1} = [\text{reserve} + \text{præmie} * a^a + \text{garantitillæg}] / \text{risikopassiv}$$

hvor

- præmie er den betalte årlige præmie excl. amb
- garantitillæg er bestemt som anført i afsnit 3.2.6. Er kun forskellig fra 0, såfremt der er mere end én grundlagsrente
- risikopassiv = $\sum_i yd_x(i) * (K_x(i) - K_x(E) * K_{(udløb)}(i))$ – opgjort på uni98G 2 % eller U10G 1 % – afhængig af sagens grundlag ved forhøjelse

$$\text{FAKTOR2} = [K1 * n * \text{gsnprm} * (1 + r)^{n/2} + K2 * \text{reserve} * (1 + r)^n + \text{udløbsgarantitillæg}] / \text{udløbspassiv}$$

hvor

- $\text{udløbsgarantitillæg} = \sum_{\text{grl, funderingsgrundlag, yd-nr}} \text{nuværende HR-yd}(\text{yd-nr}; \text{grl}; \text{funderings-grl}) * (K_{\text{udløb}}(\text{forhøjelsesgrundlag}) - K_{\text{udløb}}(\text{funderings-grl}))$. Med betegnelser i overensstemmelse med afsnit 3.2.1. Er kun forskellig fra 0, såfremt der er mere end ét grundlag
- n: restvarighed i år og brøkdele af år
- r: er årlig prognosedepotrenter (efter afgift) i hvert af årene indtil pensionerings-dato. Også for §53A-policer anvendes depotrenter efter afgift. På beregningsdatoer tilbage i tiden anvendes ikke de nugældende prognosedepotrenter, men derimod de prognosedepotrenter, der var gældende på det pågældende tidspunkt. Er prognosedepotrenten ikke konstant fra beregningsdato til pensioneringsdato beregnes $(1 + r)^n$ i småbidder:
 $(1 + r1)^{n1} * (1 + r2)^{n2} * \dots * (1 + rj)^{nj}$,
hvor n1, n2 hhv. nj er antal år og brøkdele af år som prognosedepotrente r1, r2 hhv. rj er gældende i;
(n = n1 + n2 + ... + nj)
- gsnprm: vægtet gennemsnitspræmie excl. arbejdsmarkedsbidrag - regnet ud fra den gældende gage med en gennemsnitspræmie-procent:
 $((a * p1\% + b * p2\% + \dots + m * px\%) / n) * \text{gage}$
hvor
- gage er gældende årlige gage
- p1%, p2%, ..., px% er de forskellige præmie-%-er
- a er perioden i år og brøkdele af år, som præmie-% p1% er gældende
- b er perioden i år og brøkdele af år, som præmie-% p2% er gældende
::

- m er perioden i år og brøkdele af år, som præmie-% $px\%$ er gældende
- n fortsat er restvarighed i år og brøkdele af år: $n = a + b + \dots + m$
- udløbspassiv: $\sum yd_x(i) * K_{(udløb)}(i)$

	0,50	for alder < 20
K1:	$0,80 - (60 - \text{alder}) * 0,0075$	for $20 \leq \text{alder} \leq 60$
	0,80	for $60 < \text{alder}$

	0,40	for alder < 30
K2:	$0,40 + (\text{alder} - 30) * 0,02$	for $30 \leq \text{alder} \leq 60$
	1,00	for $60 < \text{alder}$

FAKTOR2 foretager en meget summarisk fremregning af præmie og reserve til udløb - og sørger for, at ydelserne ikke bliver større end, at de ved udløb ville kunne købes for det summarisk beregnede beløb.

FAKTOR3 = [depot + nettosol-præmie * $a^a_{x:n}$] + garantitillæg] / passiv

FAKTOR3 stopper nedtrapning, hvis ydelser kan købes i henhold til beregningsgrundlaget for den betalte præmie.

3.5 Omkostninger

Præmie

Omkostningsbidraget beregnes ved den månedlige fremregning som 4% af den månedlige brutto-præmie reduceret med GEBYR.

Indskud

Omkostningsbidraget for enkelt indskud vil udgøre 4% af bruttoindskuddet. For den del af bruttoindskuddet, der overstiger 283.000 kr. (reduceret med den på indskudstidspunktet gældende årlige præmie) beregnes dog kun 2 pct.

Knækgrænsen på 283.000 kr. reguleres årligt hver 1. januar i takt med det månedlige gebyr, og det beregnes som $4.722 * \text{det månedlige gebyr for fripolicer}$ – afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Overførsel af bestående pensionsopsparing sker omkostningsfrit til PFA Soraarnej fra 1. januar 2005, hvis

- forsikrede er omfattet af en frivillig eller obligatorisk pensionsoverenskomst i PFA Soraarnej,
- der for den forsikrede er aftalt en præmiebetaling til police i PFA Soraarnej,
- der ikke betales provision af overførslen.

Løbende Gebyr

Det månedlige gebyr udgør fra 1. januar 2016

- 30 kr. pr. måned for eventuelle forsikringer med præmiebetaling (2. ordens styktillæg) samt præmiefri forsikringer
- min (60 kr.; max (30 kr.; $1/6\%$ af årlig udbetalt pension)) for aktuelle forsikringer
- 60 kr. for fripolicer

Det månedlige gebyr for fripolicer forhøjes fremadrettet hver 1. januar med 1 kr. – første gang 1/1 2017 til 61 kr. Det månedlige minimumsgebyr for aktuelle forhøjes fremadrettet i takt med det månedlige gebyr, og det beregnes som halvdelen af det månedlige gebyr for fripolicer – rundet op til nærmeste hele kr.

På forsikringer med hel præmiehenstand vil der blive beregnet gebyr efter reglerne for fripolicer.

På forsikringer med delvis præmiehenstand vil der blive beregnet omkostninger af den betalte præmie efter sædvanlige regler, herunder 2. ordens styktillæg.

Der kan fritages for månedligt gebyr, såfremt begrænsninger i de tekniske systemer nødvendiggør en deling af en forsikring i 2 policer, og den ene police derved skal fortsætte som fripolice. Det er en forudsætning for fritagelsen for månedligt gebyr, at der på den anden police fortsat er præmiebetaling.

Det månedlige gebyr 2. ordens stykomkostninger beregnes ikke på kapitaliseringsproduktet Aggu-Konto tegnet under forsikringsklasse VI, hvis der er tegnet en anden præmiebærende police på samme person.

Gebyret for eventuelle (2.ordens styktillæg) fastsættes således, at der er balance mellem omkostningsbidragene fra 2. ordens styktillægget og PFA Soraarneqs driftsomkostninger.

Engangsgebyr

I henhold til paragraf 7 i ”Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlaget Uni98G og U10G” – jf. afsnit 3.1 - kan der beregnes et gebyr ved særligt omkostningskrævende beregninger eller ændringer.

Der beregnes engangsgebyr på 1.660 kr. for følgende

- ophør af igangsat alderspension efter ønske fra forsikrede
- ændring af ydelsessammensætning på en forsikring, hvorfra der sker løbende udbetaling.

Regler for gebyrberegning i forbindelse med koncerninterne overførsler og tilbagekøb er beskrevet i afsnit 6.2. Regler for gebyrberegning i forbindelse med jobskifteoverførsel er beskrevet i afsnit 7.

3.6 Koncerninterne policeflytninger

Overførsel af en risikodækning vil kunne ske uden afgivelse af helbredsoplysninger. Såfremt der sker en risikoforøgelse i forbindelse med overflygningen skal der afgives nye helbredsoplysninger.

Såfremt overførsel af depot sker mellem selskaberne PFA Pension og PFA Soraarneq, er overførslen gebyrfri. Der vil dog ved delvis overførsel fra PFA Soraarneq til PFA Pension kunne tages et gebyr jf. 6.2.1.1.

Der beregnes kursværn efter de til enhver tid gældende regler for kursværn i det afgivende selskab, i forbindelse med genkøbet.

3.7 Fremføring af underskud

Såfremt den i bonusregulativets §2 beskrevne bonus bliver negativ for en eventuel police, vil der blive givet et reservetilskud. Dette tilskud vil blive opsummeret og summationen betegnes eventuel skyggeindskud.

$$\text{Eventuel skyggeindskud} = - \text{bonus}$$

En periodes reservetilskud på grund af bonusunderskud opgøres som:

$$\text{reservetilskud} = \text{nyt eventuelt skygge-indskud} - \text{gl. eventuel skyggeindskud}$$

Livsforsikringshensættelsen vil blive opgjort ud fra depotet, der ikke er reduceret med skyggeindskudet.

D. v. s. efter en fremregning fra tidspunkt n til tidspunkt $n+1$ fastsættes ydelserne ud fra passiv = aktiv + reserve, hvor reserve = $\max \{(1); (2)\}$, og hvor

$$(1) = 1. \text{ ordens reserve}^{n+1}$$

$$= \Sigma \text{ydelse}^n * K_x(n+1) - \text{skygge-prm}^n * p^m \rightarrow \pi * \text{prm-rnt}_x(n+1)$$

$$(2) = 2. \text{ ordens reserve}^{n+1}$$

$$= \text{reserve}^n - \text{evt. skygge-indskud}^n + \text{rente} + \text{indbetaling} - \text{omkostninger} - \text{udbetaling} +/- \text{risiko}$$

Eventuel skyggeindskud efter fremregning til tidspunkt $n+1$ er bestemt som
evt. skygge-indskud $^{n+1} = \max \{0; (1) - (2)\}$

Ovenstående 1. ordens reserve (1) bygger på en forudsætning om, at pensioner udbetales fra det aftalte alderspensioneringstidspunkt.

Nedenstående regler anvendes, såfremt tidspunktet for alderspensionering løbende udskydes med netop den periode, der regnes bonus for.

For at kunderne skal få noget ud af at undlade at få pensionen udbetalt fra det aftalte tidspunkt foretages fra 1/1-2003 nedenstående korrektion til "1. ordens reserve", når der foretages fremregninger efter aftalt alderspensioneringstidspunkt – og pensionen ikke udbetales:

- den ikke udbetalte alderspension skal tillægges
- den betalte præmie og grundlagsomkostninger (11%) tillægges
- en forrentning af sumreserven svarende til den opgørelsesrente, der på pågældende police anvendes ved køb af bonusydelser tillægges.
- alderspension skal ikke indeholde BIU
- sumreserve skal ikke reduceres med andel af eventuelt skyggeindskud, da sumreserve er udtryk for det engangsbeløb, som kunden kunne have fået udbetalt.
- sumreserve antages alene at indeholde hensættelse vedrørende summer, der er aftalt udbetalt ved pensioneringsdato.

Idet prm-rnt er 0 efter vs-dato bliver (1) ved udsættelser:

(1) = 1. ordens reserveⁿ⁺¹

$$\begin{aligned} &= \Sigma ydelse^n * K_x(n+1) - skyggeprm^n * "p^m \rightarrow \pi" * prm-rnt_x(n+1) \\ &+ 1/12 * \text{årlig pension} + 1/12 * \text{årlig præmie} * (1 - 11\%) \\ &+ \text{sumreserve} * [(1 + \text{opgørelsesrente})^{1/12} - 1], \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \Sigma ydelse^n * K_x(n+1) \\ &+ 1/12 * \text{årlig pension} + 1/12 * \text{årlig præmie} * (1 - 11\%) \\ &+ \text{sumreserve} * [(1 + \text{opgørelsesrente})^{1/12} - 1], \end{aligned}$$

hvor

- "amb%" er 0, hvis der ikke betales amb
- "p^m → π" er omregningsfaktor fra brutto- til nettopræmie
- værdier med anført "potens" n eller n+1 er værdier gældende pr. tidspunkt n hhv. n+1.
- "opgørelsesrente" er den opgørelsesrente, der anvendes ved køb af ydelser for bonus på pågældende police
- årlig pension er den pension der i henhold til policen kunne have været udbetalt, som følge af opnået alder – dog indregnes der ikke noget vedr. konc. nr. 945.
- sumreserve skal ikke reduceres med andel af eventuelt skyggeindskud
- den anførte formel forudsætter, at der er en måned mellem tidspunkter n og n+1 – regnes der generelt over en periode på x dage erstattes "1/12" af "x/360".

Er der fuld sikkerhed for, at skyggeindskuddet vil blive modregnet, vil livsforsikringshensættelsen dog blive fastsat ud fra depotet, der er reduceret med skyggeindskud. Det drejer sig om policer, hvor forsikringsdækningen bevares uændret i en henstandsperiode efter ophør af præmiebetalingen. Ved omskrivning til fripolice eller ved genoptagelse af præmiebetalingen, vil kontoreserven i alle tilfælde blive reduceret med skyggeindskuddet.

Over for de forsikrede (i depotregnskaber m. v.) vil der blive kommunikeret med et depot, der er reduceret med skyggeindskuddet.

Ved overgang til aktuel på grund af alderspensionering vil det eventuelle skyggeindskud bliver overført til det aktuelle skyggeindskud – og reserven vil blive reduceret.

Ved overgang til aktuel på grund af skade falder skyggeindskuddet bort – svarende til den risiko, der er taget betaling for.

Depotentetilskrivningen og beregning af risikogevinst vil ske på et beløb, der er reduceret med skyggeindskuddet.

Ved fripolice samt anden ændring af forsikringsaftalen end

- ændring af præmiebetalingens størrelse eller
- indskud,

vil ydelser blive beregnet ud fra et depot, der er reduceret med skyggeindskuddet.

Skal der oplyses deldepoter, som er reduceret med skyggeindskud, vil skyggeindskud blive fordelt forholdsmæssigt i forhold til de ikke reducerede deldepoter.

3.8 Regler for egenkapitalforretning mv.

Egenkapital tildeles afkastet før pensionsafkastskat (N_1). Hvis der er ført beløb på skyggekonto for egenkapital, forrentes dette med samme afkast, som tildeles egenkapitalen.

Det tilstræbes, at forsikringer efter kontributionsprincippet yder et driftsherretillæg til egenkapitalen. Driftsherretillægget udgør 0,6 % af summen af årets gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for disse forsikringer og årets gennemsnitlige kollektive bonuspotentiale. Livsforsikringshensættelserne indgår med værdien før et eventuelt træk på bonuspotentiale på fripolicydelser.

Nedenfor følger en procesbeskrivelse af fordelingen af det realiserede resultat.

Forsikringer efter kontributionsprincippet tildeles deres andel af det realiserede resultat.

Hvis tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet er positiv, udlignes eventuelle fremførte tab for forsikringer efter kontributionsprincippet ud over kollektivt bonuspotentiale. Fremførte tab dækker både træk på bonuspotentiale på fripolicydelser samt beløb ført på skyggekonti pga. dækning af tab ud over kollektivt bonuspotentiale. Udligningen for forsikringerne på den ene side og egenkapitalen på den anden side sker med udgangspunkt i, hvorledes disse har bidraget til dækning af tabene. Når der sker ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, vil fordelingen af det fremførte tab dog alt andet lige omfordeles mellem forsikringerne på den ene side og egenkapitalen på den anden side.

Hvis tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet herefter er positiv, reduceres tildelingen med værdien af tilbageværende skyggekonti pga. manglende driftsherretillæg i tidligere år. Ved udligning af skyggekonto kan tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet herefter ikke blive negativ.

Herefter reduceres tildelingen med det beregnede driftsherretillæg, idet tildelingen til forsikringsaftalerne hermed ikke kan blive negativ. Tilgodehavende driftsherretillæg føres på skyggekonti.

Den heraf følgende tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet reduceres med beløb der forlods er tilskrevet forsikringstagernes depoter i form af bonus. Resultatet heraf benævnes "tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet ud over forlodstildeling".

Er tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet ud over forlodstildeling positiv, overføres der til kollektivt bonuspotentiale.

Er tildeling til forsikringer efter kontributionsprincippet ud over forlodstildeling negativ, trækkes beløbet i kollektivt bonuspotentiale. Såfremt kollektivt bonuspotentiale ikke fuldt ud kan dække det negative beløb, reduceres forsikringernes bonuspotentiale på fripolicydelser forholdsmæssigt med det resterende negative beløb i forhold til bonuspotentiale på fripolicydelser på de enkelte forsikringer. Såfremt forsikringstagernes bonuspotentiale på fripolicydelser ikke er tilstrækkeligt dækkes det manglende beløb af egenkapitalen. Når egenkapitalen dækker en andel af de forsikredes negative resultat, føres beløbet på skyggekonto.

3.9 Regulativ for krigsrisiko

§1

Krigsregulativet finder anvendelse for krig og krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art i Grønland og på øvrige danske områder eller hvor følgerne af en fareforøgelse rammer disse områder. I det følgende anvendes betegnelsen "krig" for krig og krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art. Herved forstås væbnede konflikter eller andre handlinger, der beror på anvendelse af magt mellem Danmark og en fremmed magt eller mellem fremmede magter indbyrdes samt borgerkrige, oprør eller borgerlige uroligheder. Betegnelserne "dansk område", "her i landet" o.l. omfatter Danmark inkl. Grønland og Færøerne.

§2

Krigsregulativet finder anvendelse for følgende personer:

- a. Civile forsikrede.
- b. Forsikrede, der under krigen deltager i Hæren, Søværnet, Flyvevåbenet, Hjemmeværnet, Beredskabskorpset o. lign., herefter betegnet Forsvaret.

§3

I forbindelse med krig på dansk område, er forsikringsdækningen som følger:

- a. For civile omfattes krigsrisikoen obligatorisk under forsikringen.
- b. For personer, der deltager i Forsvaret, omfattes krigsrisikoen ligeledes obligatorisk under forsikringen, dog forudsat at forsikringen ved krigens indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 1 år.

§4

For alle forsikrede omfattet af krigsregulativet, jf. § 2, kan selskabet fra krigens indtræden forlange betaling af en ekstrapræmie. Ekstrapræmien fastsættes som en forhøjelse af risikobetalingen for forsikringsdækningerne. Ekstrapræmien opkræves for at tage højde for ekstra udbetalinger forårsaget af krigen. Den forhøjede risikobetaling fastsættes som en procentvis forhøjelse af risikobetalingen for hvert produkt, hvor forhøjelsen afhænger af produktet. Satserne vil endvidere afhænge af om risikoen er positiv eller negativ. Satserne for de forhøjede risikobetalinger anmeldes til Finanstilsynet ved krigens indtræden. Satserne kan løbende justeres. De nye satser vil i givet fald blive anmeldt.

Stk. 2. Hvis et forsikringsprodukt bortfalder ved krigens indtræden, fremgår det af selskabets forsikringsbetingelser for forsikringer.

Stk. 3. For de forsikringer, hvor der opkræves ekstrapræmie i henhold til stk. 1, vil der for forsikringer med månedlig præmiebetaling gælde, at den forhøjede risikobetaling trækkes i betalingspræmien.

For forsikringer, der ikke har månedlig betaling, vil ekstrapræmien indtil næste forfald blive trukket med det samme i forsikringens depot. Hvis dette ikke er muligt, vil ekstrapræmien blive opkrævet hos forsikringstageren. Herefter vil den forhøjede risikobetaling blive trukket i betalingspræmien. En evt. ændring af ekstrapræmien vil blive behandlet tilsvarende.

Såfremt betalingspræmien ikke kan indeholde ekstrapræmien, hæves betalingspræmien eller det manglende beløb fratrækkes i depotet.

Betaling af ekstrapræmie fortsætter, indtil selskabet ikke længere vurderer, at den er nødvendig til at dække merudbetalinger i forbindelse med krigen. Betalingen ophører dog senest ved forsikredes død eller ved forsikringens ophør.

Stk. 4. Hvis ikke andet meddeles aftaleparterne ved krigens indtræden, suspenderes selskabets risikoaftaler vedr. beregning af risikooverskud. Dette indebærer, at der ikke vil blive udarbejdet risikoregnskaber, så længe der er krig.

Stk. 5. Hvis ikke andet meddeles aftaleparterne ved krigens indtræden, suspenderes selskabets regler for ophævelse af pensionsordninger, regler for ændring til indbetalingsfrie pensionsordninger samt regler for omregning i forbindelse med udbetaling ved førtidspension. Nye regler vil blive anmeldt til Finanstilsynet.

Stk. 6. Ved krigens indtræden kan selskabet vælge, at det ikke er muligt at forøge risikoen ved død og invaliditet. Dette betyder, at der ikke kan ske nytægning og forhøjelse af forsikringsdækninger ved død og tab er erhvervsevne. Selskabet anmelder regler herfor til Finanstilsynet.

Stk. 7. Der foretages løbende opgørelse over døds- og invaliditetsskader blandt de forsikrede, hvor der betales ekstrapræmie, jf. stk. 1. Efter krigens afslutning tages stilling til, hvorledes et evt. overskud skal indgå i selskabets overskudsudlodning.

§5

Forsikrede, der under krigen deltager i Forsvaret og for hvem krigsrisikoen i henhold til §3, litra b, ikke obligatorisk er omfattet af forsikringen, skal straks gøre anmeldelse til selskabet om deltagelse i Forsvaret. Selskabet afgør i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt og på hvilke vilkår, det vil overtage risikoen.

Stk. 2. I de tilfælde, hvor forsikrede under krigen deltager i Forsvaret og ikke har anmeldt dette, jf. stk. 1, udbetaler selskabet i tilfælde af forsikringsbegivenhedens indtræden som følge af krigen forsikringens indbetalingsfri ydelse, beregnet på tidspunktet umiddelbart forud for forsikringsbegivenhedens indtræden efter selskabets regler herfor. For produkter, hvor der ikke kan defineres en indbetalingsfri ydelse, vil der ikke være dækning.

4 Selskabets principper for genforsikring

4.1 Kontrakternes hovedprincip

Egetbeholdet er 0 kr.

Positive risikosummer for død og invaliditet målt på personbasis genforsikres hver for sig på exedentbasis i moderselskabet PFA Pension.

5 Regler for oplysninger, som de forsikrings søgende skal afgive til bedømmelse af risikoforholdene

5.1 Generelle regler

Reglerne gælder forsikringer, der tegnes, reguleres eller ændres efter reglernes ikrafttræden den 1.12.2005.

5.1.1 Risikobeløb

Ved risikobeløbet forstås den største risiko, som selskabet har for den enkelte forsikrede hvad enten det er dødsrisiko eller invaliderisiko.

Ved en risikoberegning forstås en beregning af risikoen på opsparerens policer. Risikoberegning foretages i de situationer, hvor vi vil undersøge, om der er en stigning i risiko. Det er vigtigt at vide, om vi skal udbede helbredsoplysninger, og om vi kan tegne forsikringen til opsparereren, eller om grænserne, for hvor stor en risiko PFA Soraarnej vil påtage sig, overskrides.

For at kunne lave en hurtig og simpel beregning, regnes der stigning i risiko på følgende måde:

Der regnes på invaliderisiko (incl. præmiefritagelse) og dødsrisiko hver for sig.

Invaliderisiko - summen af:

løbende ydelser ved invaliditet x 10 og
rateydelser ved invaliditet x 10 og
sumydelser ved invaliditet x 1 og
den årlige præmie x 10, hvis der er præmiefritagelse

Dødsrisiko – summen af:

løbende ydelser ved død x 10 og

rateydelser ved død x 10 og
sumudbetaling ved død x 1

Den individuelle børnerente regnes for hvert barn, dog ikke for nye børn under 2 år i gruppe A – C (jf. 5.1.3) i den beregning, de tilknyttes.

Den kollektive børnerente regnes med 1 barn, da vi ikke kender antallet af børn.

5.1.2 Obligatorisk forsikringsordning

Ved en obligatorisk forsikringsordning forstås en ordning, hvor en arbejdsgiver efter faste kriterier tegner forsikringer for sine medarbejdere i henhold til kontrakt med et forsikringsselskab.

Det skal være aftalt, hvilke grupper af medarbejdere der skal med i ordningen.

For hver gruppe skal der være truffet aftale om ensartet regulering af præmien eller forsikringsdækningen.

Ordningen kan også være baseret på en aftale, som indgås mellem et forsikringsselskab, en arbejdsgiverorganisation og/eller en arbejdstagerorganisation.

5.1.3 Inddeling

Forsikringerne er inddelt i 4 grupper.

Gruppe A: Obligatoriske forsikringsordninger med mere end 9 forsikrede og arbejdsmarkedspensionsordninger

Gruppe B: Frivillige forsikringsordninger med firmaaftaler og små obligatoriske forsikringsordninger med under 10 forsikrede

Gruppe C: Forsikringsordninger, der har deres egne antagelsesvilkår, som ikke harmonerer med antagelsesvilkårene i gruppe A eller B.

Gruppe E: Privattegnede forsikringer og frivillige firmaforsikringer uden firmaaftale.

Det er hensigten, at nye firmaaftaler skal placeres i gruppe A eller B.

5.1.4 Overførsler

Der kan ske undtagelser fra reglerne om helbredsoplysninger som følge af overførselsregler anmeldt til Finanstilsynet (Jobskifteaftalen og anordning om ikrafttræden for Grønland af aftale om virksomheds-overdragelse).

5.1.5 Udsættelser

Der forlanges ikke helbredsoplysning ved udsættelse i et år af udbetaling af en pensionsforsikring eller en livsforsikring.

5.1.6 Undersøgelse for HIV-antistof

Der kræves kun undersøgelse for HIV-antistof på forsikrede, der bliver superrisiko, jf. punkt 5.7.

5.1.7 Genkøb

I forbindelse med genkøb i henhold til reglerne i afsnit 6.2 kan vi kræve tilfredsstillende helbredsoplysninger.

5.1.8 Ændring af forsikringsydelse i forbindelse med pensionering.

Hvis forsikringsydelse ændres i forbindelse med, at den forsikrede går på pension kan vi kræve tilfredsstillende helbredsoplysninger.

5.1.9 Nedsættelse/bortfald af individuel ægtefælle dækning.

Hvis den forsikrede ønsker at nedsætte/fjerne den individuelt valgte ægtefælledækning, kan vi kræve en helbredserklæring udfyldt af ægtefællen.

5.2 Gruppe A

Obligatoriske forsikringsordninger med mere end 9 forsikrede og arbejdsmarkedspensionsordninger

5.2.1 Nytegninger

Her anvendes der en erklæring, som er begrænset til spørgsmål om førtidspension og fleksjob, en såkaldt pensionserklæring. Erklæringen er vedlagt som bilag 5.4.

I de fleste pensionsordninger indhentes pensionserklæringen på følgende måde. Forsikredes police udstedes med en påtegning om, at forsikrede ikke er dækket ved invaliditet herunder præmiefritagelse, hvis han er omfattet af en række forhold om førtidspension eller fleksjob. I et følgebrev til policen gøres den forsikrede opmærksom på, at han skal indsende en vedlagt pensionserklæring, hvis han er omfattet af forhold om førtidspension eller fleksjob.

Indsender den forsikrede pensionserklæringen pga. ovennævnte, kan vi bede om yderligere helbredsoplysninger for at se, om vi i stedet for et afslag eventuelt kan tilbyde forsikrede bedre dækninger evt. på særlige vilkår.

5.2.2 Ændringer

Ændringer, der medfører en stigning i risikosummen, kan kun foretages mod afgivelse af helbredsoplysninger. Her anvendes en kort helbredserklæring (vedlagt som bilag 5.1).

Der kan dog forlanges en helbredsattest og udfyldelse af diverse spørgeskemaer, hvis der er behov for supplerende oplysninger ud over, hvad der er oplyst på den korte helbredserklæring.

Undtagelser:

Der kan ses bort fra helbredsoplysninger i følgende situationer:

- ved gageforhøjelser samt stigning i obligatorisk præmieprocent.
- ved tilknytning/forhøjelse af børnerente, hvis barnet er under 2 år
- hvis frivillig præmieprocent ikke overstiger 10% på gagerelaterede ordninger henholdsvis årets kapitalmax (det maksimale fradragsberettigede beløb, der på et år kan indbetales til en kapitalpension) for ikke gagerelaterede ordninger
- ved indskud uanset størrelse, der ikke medfører risikostigning
- ved indskud, der medfører risikostigning, men hvor indskuddet er under årets kapitalmax

Desuden kan det aftales i firmaaftalen, at der uden afgivelse af helbredsoplysninger kan foretages objektive omvalg i forbindelse med indgåelse af ægteskab, skilsmisse, ægtefælles død, barns fødsel eller død. Det er dog en betingelse, at forhøjelsen af invaliderenten og børnerenten hhv. engangsbeløb ved død i procent ikke overstiger den gældende præmieprocent multipliceret med 1 hhv. 10, samt at anmodningen om forhøjelsen fremsættes senest 3 måneder efter en af de ovennævnte begivenheder.

Ved generelle ensartede ændringer kan man nøjes med en erklæring fra arbejdsgiveren om, at alle forsikrede i ordningen er fuldt arbejdsdygtige, ikke søger/modtager offentlig førtidspension og ikke søger/er ansat i fleksjob.

5.3 Gruppe B

Frivillige forsikringsordninger med firmaaftaler og små obligatoriske forsikringsordninger med under 10 forsikrede

5.3.1 Nytegninger.

Ved nytegning tegnes forsikringen på grundlag af en kort helbredserklæring (bilag 5.1) fra den forsikrede.

Der kan dog forlanges en helbredsattest og udfyldelse af diverse spørgeskemaer, hvis der er behov for supplerende oplysninger ud over, hvad der er oplyst på den korte helbredserklæring.

5.3.2 Ændringer

Følger de samme regler som under punkt 5.2.2.

5.4 Gruppe C

Forsikringsordninger, der har deres egne antagelsesvilkår.

Gruppe C er for firmaer med egne specifikke helbredsregler, som fremgår af firmaaftalerne. Det vil typisk være ordninger med over 500 medarbejdere eller poolede ordninger, der har lempeligere antagelsesvilkår end i gruppe A eller B, f.eks. hvor ingen helbredsoplysninger kræves.

Det kan også være ordninger, der ønsker skrappe antagelsesvilkår end i gruppe A eller B.

5.5 Gruppe E

Privattegnede forsikringer og frivillige firmaforsikringer uden firmaaftale.

5.5.1 Nytegninger.

Ved nytegning tegnes forsikringen på grundlag af en udvidet helbredserklæring (bilag 5.2) fra den forsikrede.

Der kan dog forlanges en helbredsattest og udfyldelse af diverse spørgeskemaer, hvis der er behov for supplerende oplysninger ud over, hvad der er oplyst på den udvidede helbredserklæring.

Hvis risikobeløbet overstiger 1.500.000 kr. skal der yderligere afleveres en helbredsattest (bilag 5.3).

5.5.2 Ændringer

Ændringer, der medfører en stigning i risikobeløbet, kan kun foretages mod afgivelse af helbredsoplysninger. Her anvendes en udvidet helbredserklæring (vedlagt som bilag 5.2).

Der kan dog forlanges en helbredsattest og udfyldelse af diverse spørgeskemaer, hvis der er behov for supplerende oplysninger ud over, hvad der er oplyst på den udvidede helbredserklæring.

Skyldes ændringen en forhøjelse af gage eller præmie, kan der dog forhøjes med 25 % pr. år uden afgivelse af helbredsoplysninger. Der ses hele tiden 12 måneder tilbage, når det checkes, om der skal udbedes helbredsoplysninger. Når helbredsoplysninger er afleveret, starter man på nye 25 %.

Hvis risikobeløbet ved en ændring overstiger 1.500.000 kr. skal der både afleveres en udvidet helbredserklæring og en helbredsattest.

Består ændringen i, at forsikringen flyttes fra en af grupperne A-C til E (videreførsel), er det dog kun risikostigningen, der skal overstige 1.500.000. kr. før vi beder om helbredsattest.

5.6 Overtagelse af hel ordning fra et andet pensionselskab

Overtagelse af en hel pensionsordning fra et andet pensionselskab betragtes som nyttegning i relation til reglerne.

5.7 Særlige regler for store risikobeløb.

Uanset hvad der står i ovenstående vedrørende helbredsoplysninger, kan vi altid kræve udvidede helbredsoplysninger og helbredsundersøgelser (herunder undersøgelse for HIV-antistof), når en forsikret bliver en superrisiko.

Risikobeløbet ved afgørelse af superrisiko beregnes anderledes end beskrevet i kap. 5.1.1., som benyttes ved beregning af stigning i risikobeløbet.

Risikobeløbet ved invaliditet beregnes som summen af:

løbende ydelser ved invaliditet $\times 0,75$ \times risikoens restvarighed og

rateydelser ved invaliditet $\times 10$ og

sumudbetaling ved invaliditet $\times 1$ og

den årlige præmie $\times 0,75$ \times præmieperiodens restvarighed, hvis der er præmiefritagelse

Den løbende invalideydelses restvarighed beregnes som forsikredes hele fyldt alder ved udløb fratrukket forsikredes hele fyldt alder på beregningstidspunktet.

Præmieperiodens restvarighed beregnes som forsikredes hele fyldt alder ved præmieophør fratrukket forsikredes hele fyldt alder på beregningstidspunktet.

Risikobeløbet ved død beregnes som summen af:

løbende ydelser ved død $\times 0,75$ \times risikoens restvarighed og

rateydelser ved død $\times 10$ og

sumudbetaling ved død $\times 1$

minus den opsparede reserve på beregningstidspunktet.

Restvarigheden beregnes som et helt antal år, ydelsen skal udbetales.

For visse løbende ydelser kendes restvarigheden ikke f.eks. ved kollektiv ægtefællepension/ børnepension, her regnes risikobeløbet som ydelsen x 10.

Den kollektive børnepension regnes med 1 barn, da vi ikke kender antallet af børn.

Hvornår kræver vi omfattende helbredsoplysninger (super helbredsoplysninger)

a) Ny superrisiko

Antagelsesgruppe A-C:

Hvis risikobeløbet ved nytegning eller ved ændring overstiger 40 mio. kr. ved død eller invaliditet (inkl. præmiefritagelse) kræves nye super helbredsoplysninger. Dette gælder også ved gagestigning.

Antagelsesgruppe E:

Hvis risikobeløbet ved nytegning eller ved ændring overstiger 20 mio. kr. ved død eller invaliditet (inkl. præmiefritagelse) kræves nye super helbredsoplysninger. Dette gælder også ved gagestigning.

b) Bestående superrisiko

Antagelsesgruppe A-C:

Ved forsikredes ønske om at forhøje forsikringsdækningen kræves nye super helbredsoplysninger hver gang.

Ved gagestigning kræves nye superhelbredsoplysninger, hvis risikobeløbet passerer de 50 mio., og næste gang de 60 mio. osv. med 10 mio. kr. mellem hver grænse.

Antagelsesgruppe E:

Ved forsikredes ønske om at forhøje forsikringsdækningen kræves nye super helbredsoplysninger hver gang

Ved gagestigning/præmiestigning kræves nye superhelbredsoplysninger, hvis risikobeløbet passerer de 25 mio., og næste gang de 30 mio. osv. med 5 mio. kr. mellem hver grænse.

Har forsikrede både forsikringer i gruppe E og gruppe A-C, benyttes grænsen i den gruppe, der ønskes forhøjet, men det er alle opsparerens forsikringer, der indgår i beregningen.

Godkendelse og dispensation

PFA Soraarneqs direktion skal acceptere risikoens størrelse, inden vi beder den forsikrede om super helbredsoplysninger.

Direktionen kan dispensere fra reglerne om indhentning af super helbredsoplysninger.

5.8 Erklæringer

Til bedømmelse af risikoforholdene afgiver de forsikringsøgende følgende erklæringer:

- a) Kort helbredserklæring, anvendes ved nytegning i gruppe B og ved ændring i gruppe A og B (BX0610), bilag 5.1.
- b) Udvidet helbredserklæring, anvendes i gruppe E (BX0316), bilag 5.2.
Den anvendes også for alle grupper ved genkøb, ændring af forsikringsydelse i forbindelse med alderspensionering og nedsættelse/bortfald af individuel ægtefælle dækning.
- c) "Helbredsattesten" anvendes, når der skal afgives lægeattest (BX0093), bilag 5.3.
- d) Pensionserklæring anvendes ved nytegning i gruppe A (BX0465), bilag 5.4.
- e) Ved opfølgning af tidligere afgivne helbredsoplysninger anvendes kontinuitetserklæring (BX0009), bilag 5.5.
- f) I gruppe C kan der muligvis blive behov for at anvende "Rask- og arbejdsdygtigheds-erklæringen" (BX0377), bilag 5.6.
- g) Helbredsspørgeskemaerne anvendes i forbindelse med supplerende oplysninger, vedlagt som bilag 5.8 - 5.31
 - 5.8 Astma, bronkitis og høfeber (ABS) (BX0311)
 - 5.9 Generelt vedrørende lidelse (ALM) (BX0643)
 - 5.10 Basedow's sygdom og struma (BAS) (BX0385)
 - 5.11 Epilepsi og besvimelsesanfald (EPS) (BX0387)
 - 5.12 Galdesten, galdeblærebetændelse og gulsot (GAS) (BX0475)
 - 5.13 Hjertesygdomme (HJS) (BX0476)
 - 5.14 Hovedpine og svimmelhed (HPS) (BX0487)
 - 5.15 Hudsygdomme (HUS) (BX0353)
 - 5.16 Knælidelser (KNS) (BX0493)
 - 5.17 Gigt, led- og bløddelgener (LES) (BX0322)
 - 5.18 Mave- og tarmsygdomme (MAS) (BX0300)
 - 5.19 Malaria (MLS) (BX0496)
 - 5.20 Nyrekolik (nyresten) (NYS) (BX0396)
 - 5.21 Polio (børnelammelse) (POS) (BX0490)
 - 5.22 Nervøsitet, stress, angst, depression samt psykiske sygdomme(PYS) BX0486)
 - 5.23 Nakke og ryglidelser (RYS) (BX0313)
 - 5.24 Sukkersyge (SUS) (BX0485)
 - 5.25 Øjenlidelser (ØJS) (BX0489)
 - 5.26 Ørelidelser (ØRS) (BX0495)
 - 5.27 Årelidelser (ÅRS) (BX0491)
 - 5.28 Rygeskema (BX0055)
 - 5.29 Bløddelgener eller skader på skulder, arm og håndled (SAS) (BX0498)
 - 5.30 Brug af euforiserende stoffer (EUS) (BX0488)
 - 5.31 Blodtryksforhøjelse (BT) (BX0518)

- h) Bilag 5.32. Albumenattest (ABA) anvendes i forbindelse med supplerende oplysninger om æggehvide i urinen. (BX0510)
- i) Bilag 5.33. Blodtryksattest (BTA) anvendes i forbindelse med supplerende oplysninger om forholdet blodtryk, vægt og urin (BX0497)
- j) Bilag 5.34. Lipidattest (LIA) anvendes i forbindelse med supplerende oplysninger om fedt (lipider) i blodet (BX0492)
- k) Bilag 5.35. "Kiropraktorattest" (KIR) anvendes i forbindelse med indhentning af oplysninger fra kiropraktor (BX0521)
- l) Bilag 5.36. "HIV-antistof" attesten anvendes, når der skal afgives HIV-antistofattest (BX0337)

6 Regler for beregning af tilbagekøbsværdier og fripolicer

6.1 Fripoliceregler

6.1.1 Fripoliceregler

Forsikringsdækningen efter omskrivning til fripolice vil blive beregnet med udgangspunkt i kontoreserven uden fradrag af skyggeindskud, hvor skyggeindskud er omtalt i afsnit 3.7.

Som hovedregel nedsættes ydelserne proportionalt inden for hver skattekode, dog således at eventuel depotsikring bevares så vidt muligt.

6.2 Genkøbsregler

Genkøb finder sted efter de til enhver tid gældende regler. Reglerne fra 1. januar 2007 er beskrevet nedenfor.

6.2.1 Genkøbsfradrag

Genkøbsfradraget er opdelt i 2 elementer.

6.2.1.1 Fradrag for transaktionsomkostninger

Fradraget for transaktionsomkostninger $Fradrag_{trans}$ udgør 1.660 kr.

Anvendes også ved delvis overførsel til PFA Pension, hvor overførsel er mindre end 100.000 kr. Øvrige overførsler til PFA Pension er omkostningsfri. Der indregnes evt. kursværn – jf. afsnit 6.2.1.2.

6.2.1.2 Fradrag for kursværn

Fradrag for kursværn udgør $Fradrag_{kurs} = depot * Kurs_{faktor}$, hvor

$Kurs_{faktor} = 1 - Aktiver/Passiver$.

$Kurs_{faktor}$ er mindst 0 og rundes op.

I formlen er passiver defineret som summen af livsforsikringshensættelser og erstatningshensættelser hørende til forsikringer efter kontributionsprincippet. Passiverne opgøres før eventuelt træk i bonuspotentiale på fripoliceydelse.

Aktiver er defineret som værdien af de aktiver, som modsvarer ovenstående passiver tillagt kollektivt bonuspotentiale. Aktiverne fradrages værdien af en eventuel skyggekonto.

Det samlede fradrag ved genkøb fastsættes som summen af Fradrag_trans og Fradrag_kurs, jf. pkt. 6.2.1.1.

6.2.1.3 Delvist tilbagekøb

Det er muligt at foretage et delvist tilbagekøb. I denne situation fratrækkes Fradrag_trans i transaktionsomkostninger. Fradrag for kursværn beregnes forholdsmæssigt.

$\text{Fradrag_delvis} = \text{Udbetaling/depot} * \text{Fradrag_kurs} + \text{Fradrag_trans}$.

6.2.1.4 Små fripolicer

For små fripolicer vil depotet kunne udbetales uden fradrag for transaktionsomkostninger.

Kravet for at et depot kan udbetales uden omkostningsfradrag er, at depotet er mindre end 5.000 kr. For overførsler i forbindelse med jobskifte er grænsen dog 20.000 kr.

Genkøbet efter ovenstående regler vil altid kunne ske uden afgivelse af helbredsoplysninger.

Er forsikringen tegnet via arbejdsgiver, er det en forudsætning for tilbagekøbet, at forsikringen kan genkøbes i henhold til arbejdsgiverens aftale/overenskomst med PFA.

6.2.1.5 Individualisering af kollektive ordninger

Hovedreglen er, at den reserve der benyttes ved tilbagekøbsberegningen individualiseres, når den forsikrede fylder 54 år. Ved genkøb efter fyldt alder 54 får den forsikrede dog altid mindst det beløb, han ville have fået ved genkøb ved alder 53 år og 11 måneder. Dette sidste beløb afregnes uden tilskrivning af renter.

6.2.1.6 Tilbagekøb af en Aggu-Konto, hvor forsikrede er invalid

Depotet på invaliditetstidspunktet kan udbetales uden tilbagekøbsomkostninger, hvis den generelle erhvervsevne - efter selskabets skøn og uafhængigt af offentlige myndigheders vurdering - varigt nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne alene på grund af helbredsæssige forhold.

7 Regler, hvorefter pensionsordninger med løbende udbetalinger tegnet eller aftalt som obligatoriske ordninger i et forsikringselskab eller en pensionskasse kan overføres fra eller til selskabet i forbindelse med overgang til anden ansættelse eller i forbindelse med virksomhedsoverdragelse eller virksomhedsomdannelse.

7.1 Jobskifteaftalen

PFA Soraarneq har tilsluttet sig jobskifteaftalen "Aftale om overførsel af pensionsmidler mellem selskaber i forbindelse med forsikredes overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)".

Gebyr i henhold til

- §13, stk. 8 i jobskifteaftalen – jf. afsnit 7.1
- §4 i generelle overførselsregler – jf. afsnit 7.2
- i henhold til pkt. 11.8 i "aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse m.v." – jf. afsnit 7.3

fastsættes fra 1. januar 2016 til 1.660 kr. pr. police. Hvis policens genkøbsværdi før fradrag af gebyr udgør mindre end 20.000 kr., kan overførslen dog foretages uden omkostningsfradrag.

Aftale af 1. december 2011

Aftale
om
overførsel af pensionsmidler
mellem selskaber i forbindelse med
forsikredes overgang til anden ansættelse
(obligatoriske og frivillige ordninger)
Jobskifteaftalen¹

§ 1

Anvendelsesområde

Denne aftale finder anvendelse ved overførsel af pensionsmidler som følge af selskabsskifte i forbindelse med forsikredes individuelle overgang til anden ansættelse (jobskifte).

Stk. 2. Aftalen finder ikke anvendelse, hvis forsikredes jobskifte sker i forbindelse med virksomhedsomdannelse eller virksomhedsoverdragelse m.v.

Stk. 3. Pensionsordningen skal enten såvel i det afgivende som i det modtagende selskab være obligatorisk, jf. § 2, stk. 5, eller såvel i det afgivende som i det modtagende selskab være frivillig, jf. § 2, stk. 6 og 9.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 3 er det muligt ved overførsel af pensionsmidler mellem livs- og pensionsforsikringselskaber at overføre fra en obligatorisk til en frivillig ordning og vice versa.

§ 2

¹ Jobskifteaftalen består desuden af bilag A og bilag 1 til 3.

Definitioner

Ved "selskaber" forstås livs- og pensionsforsikringselskaber, tværgående pensionskasser og firmapensionskasser.

Stk. 2. Ved "forsikrede" forstås ejeren af en pensionsordning.

Stk. 3. Ved "pensionsordninger" forstås pensionsforsikringer og pensionskasseordninger.

Stk. 4. Ved "pensionsmidler" forstås det beløb, som overføres fra det afgivende til det modtagende selskab.

Stk. 5. Ved en "obligatorisk pensionsordning" forstås en ordning, hvor en arbejdsgiver efter fastsatte kriterier skal pensionsforsikre sine medarbejdere eller bestemte grupper af medarbejdere i henhold til en lønoverenskomst eller en aftale med et selskab.

Stk. 6. Ved en "frivillig pensionsordning" forstås en ordning, hvor en arbejdsgiver har truffet aftale med et selskab om, at medarbejderne kan blive omfattet af en pensionsordning efter nærmere retningslinjer, der typisk bestemmer og definerer rammerne for forsikringsform, pensionsbidragets størrelse og helbredsoplysninger.

Stk. 7. Ved "opgørelsesdato" forstås den dato pr. hvilken værdien af pensionsordningen opgøres. Ved "overførselsdato" forstås den dato, hvor pensionsmidlerne overføres.

Stk. 8. Ved "særlige bonushensættelser" forstås særlige bonushensættelser som nævnt i FIL §§ 134 og 138 samt medlemskonti som nævnt i FIL § 133.

Stk. 9. Om den frivillige ordning skal for så vidt angår det modtagende selskab gælde:

- Omfatter potentialet af pensionsordningen mere end 500 personer, skal mindst 40 pct. deraf være præmiebetalende.
- Omfatter potentialet af pensionsordningen fra 400 og op til 500 personer, skal mindst 200 deraf være præmiebetalende.
- Omfatter potentialet af pensionsordningen mindre end 400 personer, skal mindst 50 pct. deraf være præmiebetalende. Antal præmiebetalende personer skal dog altid være større end 10.

§ 3

Betingelser for overførsler

Et selskab har pligt til at modtage pensionsmidler fra et andet selskab, hvis samtlige nedennævnte betingelser i 1-4 er opfyldt:

1. Forsikrede ansættes på grund af jobskifte hos en arbejdsgiver, hvor der stilles krav om, at en eventuel ordning skal tegnes i et bestemt selskab i henhold til en bestående pensionsaftale mellem arbejdsgiveren og det pågældende selskab eller i henhold til en lønoverenskomst. De overførte pensionsmidler skal indgå som en del af pensionsordningen i det modtagende selskab.
2. Det modtagende selskabs ordning afviger ikke væsentligt, jf. stk. 3, nr. 1, fra det afgivende selskabs ordning med hensyn til risiko.
3. Helbredsoplysningerne, som forsikrede eventuelt har afgivet i henhold til stk. 3, er tilfredsstillende.
4. Forsikrede har underskrevet en erklæring, der indeholder en accept af overførslen af pensionsmidlerne.

Stk. 2. Det modtagende selskab kan gøre overførslen af frivillige ordninger betinget af afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Stk. 3. Det modtagende selskab kan kræve fornyet helbredsbedømmelse, hvis den nye pensionsordning afviger fra den gamle ordning på et af følgende 2 punkter:

1. Risikosummen² forøges med mindst 25 pct.

² Vedr. beregning af risikosum, se bilag A til aftalen.

2. Der stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger ved optagelse i den nye ordning, end ved optagelsen i den tidligere ordning. Til dette formål indeles helbredsoplysningerne i 4 former: 1) helbredsattest, 2) helbredserklæring, 3) kortfattet erklæring, 4) ingen helbredsoplysninger. Helbredsattest indeholder de mest omfattende helbredsoplysninger, herefter helbredserklæring osv. En eventuel overstået karenperiode kan ikke sidestilles med afgivelse af helbredsoplysninger.

Stk. 4. Det modtagende selskab er i den af § 8, stk. 2, omfattede situation berettiget til at afkræve forsikrede nye helbredsoplysninger. Selskabet kan på baggrund af helbredsoplysningerne afslå modtagelse af pensionsmidler. Såfremt det modtagende selskab anvender karenstidsbestemmelser, kan selskabet beslutte at anvende disse på det modtagne beløb.

Stk. 5. Den i stk. 3 nævnte forøgelse af risikosummen beregnes som differencen mellem på den ene side risikosummen i det modtagende selskab efter modtagelsen af overførselsbeløbet og på den anden side risikosummen i det afgivende selskab. Risikosummerne beregnes i henhold til principperne i bilag A til aftalen.

§ 4

Et modtagende selskab, der anvender karenstidsbestemmelser, har pligt til at medregne den seneste periode, hvor forsikrede i det afgivende selskab har været fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling ved opgørelse af, om karenstid er udstået, efter det modtagende selskabs almindelige regler om udståelse af karens.

§ 5

Kan forsikrede ikke overføre pensionsmidler til det modtagende selskab uden at blive antaget på helbredsmæssigt dårligere vilkår, er det afgivende selskab forpligtet til at videreføre pensionsordningen på individuelle vilkår, hvis forsikrede ønsker at opretholde sin pensionsordning der.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan dog ikke tilsidesætte det afgivende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det afgivende selskab.

§ 6

Det påhviler det afgivende selskab at meddele det modtagende selskab alle nødvendige tekniske og aftalemæssige oplysninger om den pågældende ordning, herunder tidligere afgivne helbredsoplysninger, hvis forsikrede har afgivet et samtykke.

§ 7

Overførslen af pensionsmidlerne sker uanset, at den forsikrede igen er fratrådt det ansættelsesforhold, der er knyttet til den pensionsordning, hvortil pensionsmidlerne skal overføres. Dette er dog under forudsætning af, at anmodning om overførsel er fremsat inden fratrædelsen.

§ 8

Procedure for overførslen

Det modtagende selskab skal til det afgivende selskab fremsende forsikredes anmodning om overførsel af dennes pensionsmidler. Anmodningen må tidligst fremsendes på det tidspunkt, hvor forsikrede er optaget i pensionsordningen i det modtagende selskab. Anmodningen skal være modtaget af det afgivende selskab senest 36 måneder efter forsikredes fratrædelse af det job, hvortil pensionsordningen i det afgivende selskab var knyttet.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 gælder ikke, såfremt en pensionsordning repræsenterer en mindre værdi, og såfremt der ikke derved spekuleres mod det modtagende selskab. Værdien af den enkelte pensionsordning opgøres i overensstemmelse med § 13 stk. 1 eller 2, og ved en mindre værdi forstås et beløb på 46.000

kr. eller derunder. Beløbet reguleres årligt i overensstemmelse med § 20 i lov om indkomstskat af personer (personskatteloven).

§ 9

Det afgivende selskab skal opføre pensionsordningen og overføre pensionsmidlerne hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

Stk. 2. Det afgivende selskab skal overføre pensionsmidlerne til det modtagende selskab umiddelbart efter, at pensionsordningen er opgjort. Overførslen skal dog være foretaget allersenest 5 bankdage efter opgørelsesdatoen. Overtrædes fristen som nævnt i 2. punktum, skal der foretages en ny opgørelse af pensionsordningen.

Stk. 3. Uanset stk. 1 skal pensionsmidlerne overføres allersenest inden for løbende måned samt én måned efter det tidspunkt, hvor det afgivende selskab har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

§ 10

I forbindelse med overførslen skal alle relevante oplysninger afgives, jf. aftalens bilag 1-3.

§ 11

Ved for sen overførsel af pensionsmidler, jf. § 9, stk. 3, skal der tillægges morarente. Det afgivende selskab er dog alene forpligtet til at tillægge morarente, såfremt renten udgør 100 kr. eller mere.

Stk. 2. Rentesaftens fastsættes efter reglerne i renteloven³.

Stk. 3. Ligger overførselsdatoen uden for den i § 9, stk. 3, nævnte tidsfrist plus 5 bankdage, beregnes morarente med virkning fra udløb af fristen i § 9, stk. 3, til og med overførselsdatoen.

§ 12

Morarente efter § 11 skal som udgangspunkt tilskrives den forsikredes pensionsordning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Har det modtagende selskab forrentet de overførte pensionsmidler fra et tidspunkt før overførselsdatoen, er det modtagende selskab berettiget til helt eller delvist at oppebære morarenten som kompensation for renteudgiften.

Stk. 3. Giver det modtagende selskab tidligst forrentning fra overførselsdagen, skal forsikredes pensionsordning altid have tilført morarenten.

§ 13

Ved overførsel af pensionsmidler efter denne aftale har det afgivende selskab pligt til som minimum at overdrage værdien af den pågældende ordning⁴, dog mindst den pågældende ordnings genkøbsværdi og maksimalt ordningens retrospektive hensættelse med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

Stk. 2. Ved overførsel af pensionsmidler fra en markedsrente-ordning har det afgivende selskab pligt til at overdrage realisationsværdien fratrukket handelsomkostninger⁵ med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

Stk. 3. De overførte pensionsmidler, jf. stk. 1 og stk. 2, indgår fuldt ud som retrospektiv hensættelse eller opsparingsværdi i det modtagende selskab jf. dog stk. 4. Dog kan der i modtagne midler vedrø-

³ Jf. § 5 i lovbekendtgørelse nr. 743 af 4. september 2002 om renter ved forsinket betaling m.v.

⁴ Værdien af den pågældende ordning kan opgøres som værdien af den retrospektive hensættelse jf. regnskabsbekendtgørelsens bilag 1, nr. 58 eller på baggrund af en gennemsnitligt fastlagt opgørelse af værdien af den retrospektive hensættelse. Opgørelsen skal være i overensstemmelse med det enkelte selskabs anmeldte regler herom.

⁵ De rene omkostninger ved handel med værdipapirer.

rende en markedsrente-ordning fratrækkes de handelsomkostninger⁶, der knytter sig til etableringen af ordningen i det modtagende selskab.

Stk. 4. Anvender det modtagende selskab særlige bonushensættelser, er selskabet uanset stk. 3, 1. punktum, berettiget til at anvende en del af de overførte pensionsmidler som indskud på særlige bonushensættelser efter regler anmeldt til Finanstilsynet i medfør af FIL § 20, stk. 1, nr. 7.

Stk. 5. Sker der overførsel af pensionsmidler mellem grønlandske og danske selskaber, og skal der fratrækkes statsafgift af beløbet, er det hensættelsen eller opsparingsværdien efter fradrag af statsafgift, som indgår i det modtagende selskab.

Stk. 6. Ved overførsel af pensionsmidler fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag kan beregning af den overførte hensættelse ske analogt med reglerne i pkt. 8.3.5. i koncessionen G 82 (særregel vedrørende beregning af tilbagekøbsværdi af kollektiv ægtefællepension og kollektiv livsforsikring for ugifte).

Stk. 7. Ved overførsel af pensionsmidler er værdien af den forsikredes eventuelle frivillige bidrag og videreførelse af bidrag, såvel eget- som arbejdsgiverbidrag eller dele heraf, omfattet af aftalen, medmindre andet aftales.

Stk. 8. Uanset stk. 1-7, er det afgivende selskab berettiget til at opkræve et ekspeditionsgebyr.

§ 14

Risikoen i det afgivende selskab opretholdes uændret efter det afgivende selskabs almindelige regler indtil overførselsdatoen, medmindre andet er aftalt.

Stk. 2. Overførsel af pensionsmidler sker dog ikke, hvis den forsikrede inden overførselsdatoen afgår ved døden, bliver berettiget til invalidepension eller har påbegyndt udbetaling af aldersbetinget pension.

§ 15

Det modtagende selskab skal hurtigst muligt og senest pr. den 1. i måneden efter overførselsdatoen registrere de overførte pensionsmidler, eventuelt reduceret i overensstemmelse med Jobskifteaftalens regler herom, på forsikredes pensionsordning i det modtagende selskab. Uanset bestemmelsen i 1. punktum har det modtagende selskab dog altid indtil 5 arbejdsdage til gennemførelse af den fornødne registrering.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, kan dog ikke tilsidesætte det modtagende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det modtagende selskab.

§ 16

Bliver den forsikrede berettiget til ydelser efter pensionsordningen i det modtagende selskab efter, at selskabet har modtaget pensionsmidlerne fra det afgivende selskab, men inden at selskabet har registreret disse på forsikredes pensionsordning, hæfter selskabet som om, at de overførte pensionsmidler var registreret på berettigelsestidspunktet.

§ 17

Andre aftaler

Overførselsreglerne i denne aftale forhindrer ikke, at selskaberne kan fastsætte mere liberale regler eller indgå mere liberale aftaler indbyrdes.

§ 18

Aftalens indgåelse

Aftalen finder anvendelse for overførsler mellem selskaber, der har tilsluttet sig aftalen.

Stk. 2. Det enkelte selskabs tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemsselskaberne om tilslutningen.

⁶ Jf. note 5.

§ 19

Opsigelse af aftalen

Et selskab kan opsig aftalen med 3 måneders varsel. Kortere varsel kan af det enkelte selskab opnås efter forelæggelse for Finanstilsynet.

Stk. 2. I tilfælde af at det modtagende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det modtagende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger, som modtages efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

Stk. 3. I tilfælde af at det afgivende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det afgivende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger, som modtages efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

Stk. 4. Opsigelse af aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemsselskaberne om opsigelsen.

§ 20

Ikrafttrædelse og revision

Aftalen træder i kraft den 1. december 2011 for selskaber, der inden denne dato har tilsluttet sig aftalen. For selskaber, der senere tilslutter sig aftalen, træder den i kraft på den dato, hvor selskabets brancheorganisation modtager meddelelse om selskabets tilslutning til aftalen.

Stk. 2. Aftalen gælder for anmodninger om overførsel, der modtages i det afgivende selskab fra og med 1. december 2011.

Stk. 3. Den tidligere indgåede aftale af 1. januar 2010 om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med forsikredes overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger) Jobskifteaftalen ophæves pr. 1. december 2011.

7.2 Generelle overførselsregler

Såfremt overførsel i forbindelse med overgang til anden ansættelse af en obligatorisk pensionsordning med løbende udbetalinger sker fra eller til et selskab som ikke er tilsluttet jobskifteaftalen, sker overførslen efter følgende regelsæt.

Fradraget i henhold til pkt. 4 fastsættes til 0 kr.

Regelsættet gælder for danske livsforsikringselskaber, generalagenturer for udenlandske forsikringselskaber, der driver livsforsikringsvirksomhed her i landet, og pensionskasser omfattet af lov om forsikringsvirksomhed.

Ved selskaber forstås i det følgende livs- og pensionsforsikringselskaber, generalagenturer og tværgående pensionskasser. Ved pensionsordninger forstås pensionsforsikringer og pensionskasseordninger.

1. Overførselsreglerne finder anvendelse i forbindelse med individuel overgang til anden ansættelse (jobskifte) (overførselsreglerne gælder således ikke i forbindelse med fusion, fission og virksomhedsoverdragelse m.v. Tiltrædelse af det nye ansættelsesforhold behøver ikke ske i umiddelbar forlængelse af det hidtidige ansættelsesforhold, men anmodning om overførsel skal ske inden den i afsnit 6 anførte frist på 12 måneder), hvis pensionsordningen såvel i det afgivende som modtagende selskab opfylder følgende to betingelser:

- 1.1. Pensionsordning med løbende udbetalinger, enten almindelig ordning omfattet af pensionsbeskatningslovens §2, nr. 4, litra a-d, ordning med garanterede ydelser, som opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens §5 eller ordning, der er omfattet af overgangsreglerne i pensionsbeskatningslovens §7.
 - 1.2. Pensionsordningen er obligatorisk, dvs. ordningen er oprettet som led i et ansættelsesforhold, hvor en arbejdsgiver efter fastsatte kriterier skal pensionsforsikre sine medarbejdere i henhold til en aftale/kontrakt med et selskab eller i henhold til en overenskomst.
2. Et selskab har pligt til at overtage en pensionsordning fra et andet selskab, hvis samtlige nedenævnte betingelser i 2.1-2.3 er opfyldt:
- 2.1. Arbejdstageren ansættes på grund af jobskifte hos en arbejdsgiver, der stiller krav om, at en eventuel pensionsordning skal tegnes i et bestemt selskab i henhold til en bestående pensionsaftale mellem arbejdsgiveren og det pågældende selskab eller i henhold til en overenskomst. Den overførte pensionsordning skal indgå som en del af pensionsordningen i det modtagende selskab.
 - 2.2. Det modtagende selskabs ordning afviger ikke væsentligt fra det afgivende selskabs ordning med hensyn til risiko, og helbredsoplysningerne, som arbejdstageren har afgivet til det modtagende selskab, ved overførslen er tilfredsstillende.

Der skal ske fornyet helbredsbedømmelse, hvis den nye pensionsordning afviger væsentligt fra den gamle pensionsordning på et af de følgende to punkter:
 - 2.2.1. Risikosummen forøges med mindst 25 pct. Er der valgmuligheder i den nye pensionsordning, skal risikoforøgelsen vurderes i forhold til den maksimale dækning, der vil kunne opnås i den nye pensionsordning uden supplerende helbredsoplysninger. Der kan dog ikke stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger, end hvad der gælder for arbejdstagere uden tidligere pensionsordning, og som skal optages i den nye ordning.
 - 2.2.2. Der stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger ved optagelse i den nye pensionsordning end ved optagelsen i den tidligere pensionsordning. Til dette formål inddeles helbredsoplysningerne i fire former: 1) helbredsattest, 2) helbredserklæring, 3) kortfattet erklæring og 4) ingen helbredsoplysninger. Helbredsattesten indeholder de mest omfattende helbredsoplysninger, herefter helbredserklæringen osv. En eventuel overstået karenperiode kan ikke sidestilles med afgivelse af helbredsoplysninger.
 - 2.3. Arbejdstageren har underskrevet en erklæring, der indeholder en accept af overførslen af pensionsordningen.
3. Det påhviler det afgivende selskab at meddele det modtagende selskab alle nødvendige og aftalemæssige oplysninger om den pågældende pensionsordning, herunder tidligere afgivende helbredsoplysninger.
4. Det afgivende selskab er berettiget til inden overførsel at foretage et fradrag i nettoreserven på 850 kr., dog højst 70 promille af nettoreserven. Fradraget reguleres svarende til det i beregningsgrundlaget (G82) fastsatte GEBYR.

Det modtagende selskab kan ikke fastsætte noget gebyr.

5. Ved overførsel af en pensionsordning har det afgivende selskab pligt til at overføre pensionsordningens nettoreserve beregnet på det tekniske grundlag, jf. §30, stk. 1 i lov om forsikringsvirksomhed, samt den bonus der er knyttet til pensionsordningen med fradrag som nævnt ovenfor i afsnit 4 (tarifordninger). Det modtagende selskab har pligt til at modtage nettoreserven beregnet på det tekniske grundlag, jf. §30, stk. 1 i lov om forsikringsvirksomhed, samt den bonus der er knyttet til pensionsordningen med fradrag som nævnt ovenfor i afsnit 4 (tarifordninger). Værdien af arbejdstagerens eventuelle frivillige bidrag til pensionsordningen er ikke omfattet af overførslen. For så vidt angår ikke-tarifordninger, er der pligt til at overføre en tilsvarende værdi (dvs. den til selskabets forpligtelse svarende nettopræmiereserve).
6. For at overførselsreglerne kan finde anvendelse, skal anmodning om overførsel være fremsat over for det afgivende selskab senest 12 måneder efter fratrædelsen.
7. Overførslen sker den 1. i måneden efter arbejdstagerens accept af overførslen, dog tidligst på tidspunktet for arbejdstagerens optagelse i det modtagende selskab. Beløbet overføres kontant på ovennævnte dato med en betalingsfrist på 14 dage. Risikoen i det afgivende selskab opretholdes indtil overførselsdagen, med mindre andet er aftalt. Overførsel sker dog ikke, hvis arbejdstageren inden overførselstidspunktet afgår ved døden, blive berettiget til invalidepension eller aldersbettinget pension.
8. Overførselsreglerne forhindrer ikke selskaberne i med Finanstilsynets godkendelse at fastsætte mere liberale regler eller at indgå mere liberale aftaler indbyrdes.

7.3 Virksomhedsomdannelsesaftalen

PFA Soraarnej har tilsluttet sig virksomhedsoverdragelsesaftalen "Aftale om pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse m.v.

Aftale af 1. december 2011

Aftale
om
pensionsoverførsel ved virksomhedsomdannelse m.v.
Virksomhedsomdannelsesaftalen⁷

Anvendelsesområde

1.1.

For selskaber, der har tilsluttet sig denne aftale, finder aftalen anvendelse på overførsel af pensionsmidler mellem obligatoriske pensionsordninger i forbindelse med en virksomhedsomdannelse eller en virksomhedsoverdragelse.

⁷ Virksomhedsomdannelsesaftalen består desuden af bilag A og bilag 1 til 3.

1.2.

Det er en forudsætning for aftalens anvendelse, at virksomhedsomdannelsen eller virksomhedsoverdragelsen ikke har til hensigt at ændre virksomhedens pensionsordning.

1.3.

Aftalen finder anvendelse ved virksomhedsomdannelser og virksomhedsoverdragelser, der er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. Følgende situationer betragtes som virksomhedsomdannelser/virksomhedsoverdragelse:

1. To eller flere virksomheder sammensmeltes til en ny virksomhed. De sammensmeltede virksomheders aktiver og forpligtelser overdrages til den nye virksomhed. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at *en* af de sammensmeltede virksomheders pensionsordning anvendes.
2. To eller flere virksomheder sammensmeltes. De ophørende virksomheders aktiver og forpligtelser overdrages til en fortsættende virksomhed. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at *en* af de sammensmeltede virksomheders pensionsordning anvendes.
3. En bestående virksomhed spaltes. Ved spaltningen overdrages visse aktiver og forpligtelser fra en bestående til en bestående og en eller flere nystiftede virksomheder. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at den eller de nystiftede virksomheder er tvunget til at anvende en bestemt pensionsordning såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området.
4. En bestående virksomhed spaltes. Ved spaltningen overdrages aktiver og forpligtelser til to eller flere nystiftede virksomheder. Det er en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at de nystiftede virksomheder er tvunget til at anvende en bestemt pensionsordning såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området. Aftalen finder *ikke* anvendelse dersom de nystiftede virksomheder frit kan vælge nyt pensionselskab.
5. Der sker et helt eller delvist salg af en virksomhed til en anden virksomhed og de berørte medarbejdere skal optages i den eksisterende pensionsordning i den nye virksomhed.
6. Når en offentlig virksomhed eller dele heraf privatiseres eller udliciteres, og de berørte medarbejdere som følge heraf skifter arbejdsgiver og såfremt det følger af en gældende kollektiv lønoverenskomst på området eller af en virksomhedsoverenskomst, at de berørte medarbejdere skal optages i den eksisterende pensionsordning.
7. Når dele af en virksomhed, offentlig eller privat, outsources eller bortforpagtes og de berørte medarbejdere som følge heraf skifter arbejdsgiver og dermed pensionsordning. Såfremt der i det nye ansættelsesforhold er en eksisterende pensionsordning, er det en betingelse for, at denne aftale finder anvendelse, at de outsourcete medarbejdere skal optages i denne ordning.
8. Når en koncern ændrer på medarbejdernes ansættelsesforhold, således at medarbejderne kollektivt overgår til ansættelse i en anden af koncernens virksomheder og medarbejderne dermed skal indtræde i den modtagende virksomheds eksisterende pensionsordning i henhold til gældende kollektiv lønoverenskomst på området eller i henhold til en virksomhedsoverenskomst.

Afgrænsning af anvendelsesområde

2.1.

Omdannelse til anden selskabsform betragtes ikke som virksomhedsomdannelse i relation til denne aftale.

2.2.

Aftalen finder ikke anvendelse ved overdragelse af aktier og anpartar i aktie- eller anpartsselskaber.

Definitioner

3.1. Selskab

Ved selskaber forstås i denne aftale livs- og pensionsforsikringselskaber, tværgående pensionskasser og firmapensionskasser.

3.2. Virksomhed

Ved virksomhed forstås i denne aftale den juridiske enhed, hvor forsikrede er ansat.

3.3. Virksomhedsomdannelse og virksomhedsoverdragelse

Virksomhedsomdannelse og -overdragelse er defineret under pkt. 1.3.

3.4. Obligatorisk pensionsordning

Ved en obligatorisk pensionsordning forstås i denne aftale, en ordning, hvor en arbejdsgiver efter fastsatte kriterier skal pensionsforsikre sine medarbejdere eller bestemte grupper af medarbejdere i henhold til en lønoverenskomst eller en aftale med et pensionsselskab.

Både den afgivende og den modtagende pensionsordning betragtes som obligatorisk i ovenstående forstand, selvom der er grupper af medarbejdere, der i forbindelse med overdragelsen eller omdannelsen gives mulighed for på individuel basis at træffe valg om, hvilken af de involverede pensionsordninger de ønsker at være medlem af for fremtidige bidrag.

Medarbejdere, der i overensstemmelse hermed har valgt at lade deres fremtidige pensionsbidrag indgå på en anden af de involverede pensionsordninger end den oprindelige, er også omfattet af aftalens overførselsmuligheder.

3.5. Forsikrede

Ved forsikrede forstås i denne aftale ejeren af en pensionsordning.

3.6. Pensionsmidler

Ved pensionsmidler forstås i denne aftale det beløb, som overføres fra det afgivende til det modtagende pensionsselskab.

3.7. Opgørelsesdato og overførselsdato

Ved opgørelsesdato forstås i denne aftale den dato, pr. hvilken pensionsordningen opgøres. Ved overførselsdato forstås den dato, hvor pensionsmidlerne overføres.

Betingelser for overførsler

4.1.

Et afgivende og et modtagende selskab har pligt til - efter skriftlig anmodning fra forsikrede - at overføre pensionsmidler til henholdsvis modtage pensionsmidler fra andre selskaber efter reglerne i denne aftale.

4.2.

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, højst udgør 1 pct. af såvel det enkelte afgivende som det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser, sker overførslen i henhold til pkt. 11.

4.3.

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, udgør mellem 1 og 5 pct. af et af selskabernes livsforsikringshensættelse, sker overførslen også med udgangspunkt i pkt. 11. Dog gives det selskab, hvor den potentielle overførsel udgør mellem 1 og 5 pct., mulighed for at fastsætte særlige overførselsvilkår. Det er en forudsætning, at det kan godtgøres over for det andet berørte selskabs ansvarshavende aktuar, at anvendelsen af pkt. 11 i det konkrete tilfælde vil føre til urimelig behandling af de berørte forsikringsbestande.

Overførselsvilkår, der er fastsat efter denne bestemmelse og som fraviger pkt. 11, kan af det andet involverede selskab bringes op over for Finanstilsynet.

4.4.

Udgør den samlede sum af pensionsmidler, der potentielt kan overføres, mindst 5 pct. af et af selskabernes livsforsikringshensættelser, sker overførslen efter denne aftale. Såvel det eller de afgivende selskaber som det modtagende selskab har dog mulighed for at fastsætte visse værn. Det afgivende selskabs mulighed for at fastsætte visse værn er beskrevet i pkt. 4.5. Det modtagende selskabs mulighed for at fastsætte visse værn er beskrevet i pkt. 4.6. Også i forhold til muligheden for at indhente helbredsoplysninger gør særlige regler sig gældende for denne størrelse overførsler, se pkt. 7.6.

4.5.

Et afgivende selskab kan gøre fradrag i værdien af de overførte ordninger i det omfang merværdier svarende til den overførte bestand er mindre end de uamortiserede erhvervsomkostninger eller eksempelvis som følge af et kurs- og/eller risikoværn, jf. pkt. 4.4.

4.6.

Det modtagende selskab kan eksempelvis opkræve bidrag til solvensdækning eventuelt kombineret med oprettelse af medlemskonti og/eller særlige bonushensættelser, jf. pkt. 4.4. og regler for tildeling af udbetalings- eller udløbsbonus. Desuden kan der eksempelvis oprettes en særlig bonusgruppe for den overførte bestand, ligesom risikoværn kan være nødvendigt.

Karenstidsbestemmelser

5.

Et modtagende selskab, der anvender karenstidsbestemmelser, har pligt til at medregne den seneste periode, hvor forsikrede i det afgivende selskab har været fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling ved opgørelse af, om karenstid er udstået, efter det modtagende selskabs almindelige regler om udståelse af karens.

6.

Det er en forudsætning for selskabernes pligt til at overføre pensionsmidlerne, at der skal betales pensionsbidrag for den enkelte forsikrede i det modtagende selskab. Aftalen omfatter ikke overførsel af pensionsmidler, hvis den forsikrede inden overførselsdatoen afgår ved døden eller har anmeldt en forsikringsbegivenhed.

Helbreds vurdering

7.1.

Det modtagende selskab er forpligtet til at modtage de fremtidige bidragsbetalinger og de tilhørende opsparede pensionsmidler uden helbredsbedømmelse, såfremt risikodækning i det modtagende selskab ikke afviger væsentlig fra risikodækningen i det afgivende selskab, jf. pkt. 7.3. Bestemmelsen regulerer også det modtagende selskabs adgang til at indhente nye helbredsoplysninger, hvor forsikrede allerede er antaget.

7.2.

Det afgivende selskab skal oplyse det modtagende selskab om risikoforløbet for den pensionsordning, som de forsikrede, hvis pensionsmidler potentielt kan overføres, er omfattet af. På baggrund af disse oplysninger skal det modtagende selskab vurdere, på hvilke fælles forsikringsvilkår selskabet vil tilbyde en pensionsordning til de personer, hvis pensionsmidler potentielt kan overføres, jf. dog pkt. 7.1.

7.3.

Hvis risikosummen⁸ for den enkelte forsikredes pensionsordning forøges med mere end 25 pct., kan det modtagende selskab gøre forsikringsvilkårene for den pågældende forsikrede - herunder overførslen af reserver - afhængig af individuelle helbredsoplysninger. Er der valgmuligheder i den nye ordning, skal risikoforøgelsen vurderes i relation til den maksimale dækning, der vil kunne opnås i den nye ordning uden supplerende helbredsoplysninger. Der kan dog ikke stilles krav om mere omfattende helbredsoplysninger, end hvad der gælder for forsikrede uden en tidligere ordning, som skal optages i den nye ordning.

7.4.

Såfremt det modtagende selskab i henhold til pkt. 7.3. gør forsikringsvilkårene afhængig af individuelle helbredsoplysninger, kan det eller de afgivende selskaber afvise at overføre pensionsmidler efter pkt. 11 for hele ordningen. Overførslen reguleres i så fald af de almindelige regler for genkøb/overførsler i det eller de afgivende selskaber.

7.5.

Hvis risikosummen for den enkelte forsikredes pensionsordning forøges med mere end 25 pct., kan det modtagende selskab dog gøre forsikringsvilkårene for den del af risikoforøgelsen, der ligger ud over 25 pct., betinget af individuelle helbredsoplysninger, uden at det afgivende selskab under henvisning til pkt. 7.4. kan afvise at overføre pensionsmidlerne.

7.6. Særregel for store overførsler - min. 5 pct. af det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser

Hvis den samlede sum af de pensionsmidler, der potentielt kan overføres, udgør mindst 5 pct. af det modtagende selskabs livsforsikringshensættelser, finder bestemmelserne 7.1. til 7.5 ikke anvendelse for det modtagende selskab.

Indhenter det modtagende selskab i denne situation helbredsoplysninger, kan det eller de afgivende selskaber imidlertid anvende bestemmelsen i pkt. 7.4.

7.7. Antagelse på helbredsmæssigt dårligere vilkår

Kan forsikrede ikke overføre sin pensionsordning til det modtagende selskab uden at blive antaget på helbredsmæssigt dårligere vilkår, er det afgivende selskab forpligtet til at videreføre pensionsordningen på individuelle vilkår, hvis forsikrede ønsker at opretholde sin pensionsordning der.

⁸ Beregning af risikosum, se bilag A til aftalen.

7.8.

Bestemmelsen i pkt. 7.7. kan dog ikke tilsidesætte det afgivende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det afgivende selskab.

Procedure for overførslen

8.1.

Det påhviler det eller de afgivende selskaber at meddele det modtagende selskab nødvendige tekniske og aftalemæssige oplysninger om den pågældende ordning.

8.2.

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter, at selskabet er blevet bekendt med, at en virksomhedsomdannelse eller -overdragelse har fundet sted, og at selskabet er valgt som det fortsættende selskab at afklare, hvorvidt nærværende aftale kan finde anvendelse i forbindelse med de berørte medarbejders skift af arbejdsgiver og dermed pensionsordning og at rette henvendelse til det eller de afgivende selskaber med anmodning om de nødvendige oplysninger.

8.3.

Det påhviler det eller de afgivende selskaber senest 1 måned efter modtagelsen af den i pkt. 8.2. nævnte henvendelse at meddele det modtagende selskab de nødvendige oplysninger samt i dialog med det modtagende selskab at afgøre, hvilken størrelse den potentielle overførsel har og dermed, hvilket præcist regelsæt der er gældende for overførslen.

8.4.

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter modtagelsen af de i pkt. 8.3. nævnte oplysninger at anmode de forsikrede om at afgive samtykke til udveksling af de nødvendige oplysninger. Forsikrede anmodes om at returnere samtykket senest 1 måned efter modtagelsen.

8.5.

Det påhviler det modtagende selskab senest 1 måned efter modtagelsen af samtykket at indhente de nødvendige oplysninger vedrørende den enkelte forsikredes pensionsordning fra det eller de afgivende selskaber.

8.6.

Det påhviler det eller de afgivende selskaber senest 2 måneder efter modtagelsen af de i pkt. 8.5. nævnte oplysninger at returnere besvarelsen af disse oplysninger.

8.7.

Det påhviler det modtagende selskab senest 2 måneder efter modtagelsen af de i pkt. 8.6. nævnte oplysninger at meddele de forsikrede på egne og det eller de afgivende selskabers vegne, om og i givet fald på hvilke vilkår overførslen kan finde sted.

8.8.

Forsikrede opfordres til at fremsætte sin anmodning om overførsel af pensionsmidler over for det modtagende selskab senest 1 måned efter forsikrede, har modtaget de i pkt. 8.7. nævnte tilbud. Forsikrede orienteres om konsekvensen af passivitet.

8.9.

Ønsker forsikrede at overføre pensionsmidlerne, påhviler det det modtagende selskab hurtigst muligt at meddele det til det eller de afgivende selskaber. Meddelelsen må tidligst fremsendes på det tidspunkt, hvor forsikrede er optaget i pensionsordningen i det modtagende pensionselskab.

Opgørelse af pensionsordningen og overførsel af pensionsmidlerne

9.1.

Det afgivende selskab skal opgøre pensionsordningen og overføre pensionsmidlerne hurtigst muligt efter, at selskabet har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

9.2.

Det afgivende selskab skal overføre pensionsmidlerne til det modtagende selskab umiddelbart efter, at pensionsordningen er opgjort. Overførslen skal dog være foretaget allersenenest 5 bankdage efter opgørelsesdatoen. Overtrædes fristen som nævnt i 2. punktum, skal der foretages en ny opgørelse af pensionsordningen.

9.3.

Uanset pkt. 9.1. skal pensionsmidlerne overføres allersenenest inden for løbende måned samt én måned efter det tidspunkt, hvor det afgivende selskab har modtaget forsikredes anmodning om overførsel.

10.1.

I forbindelse med overførslen skal alle relevante oplysninger afgives.

10.2.

Ved for sen overførsel af pensionsmidler, jf. pkt. 9.3., skal der tillægges morarente. Det afgivende selskab er dog alene forpligtet til at tillægge morarente, såfremt renten udgør 100 kr. eller mere. Rentesatsen fastsættes efter reglerne i renteloven⁹. Ligger overførselsdatoen uden for den i pkt. 9.3., nævnte tidsfrist plus 5 bankdage, beregnes morarente med virkning fra udløb af fristen i pkt. 9.3. til og med overførselsdatoen.

10.3.

Morarente efter pkt. 10.2 skal som udgangspunkt tilskrives den forsikredes pensionsordning, jf. dog 2. punktum. Har det modtagende selskab forrentet de overførte pensionsmidler fra et tidspunkt før overførselsdatoen, er det modtagende selskab berettiget til helt eller delvist at oppebære morarenten som kompensation for renteudgiften. Giver det modtagende selskab tidligst forrentning fra overførselsdagen, skal forsikredes pensionsordning altid have tilført morarenten.

Pensionsmidlerne, der overføres

11.1.

Ved overførsel af pensionsmidler efter denne aftale har det eller de afgivende selskaber pligt til som minimum at overdrage værdien af den pågældende ordning¹⁰, dog mindst den pågældende ordnings genkøbsværdi og maksimalt ordningens retrospektive hensættelse med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

⁹ Jf. § 5 i lovbekendtgørelse nr. 743 af 4. september 2002 om renter ved forsinket betaling m.v.

¹⁰ Værdien af den pågældende ordning kan opgøres som værdien af den retrospektive hensættelse jf. regnskabsbekendtgørelsens bilag 1, nr. 58 eller på baggrund af en gennemsnitligt fastlagt opgørelse af værdien af den retrospektive hensættelse. Opgørelsen skal være i overensstemmelse med det enkelte selskabs anmeldte regler herom.

11.2.

Ved overførsel af pensionsmidler fra en markedsrente-ordning har det afgivende selskab pligt til at overdrage realisationsværdien fratrukket handelsomkostninger¹¹ med tillæg af forsikredes eventuelle andel af selskabets særlige bonushensættelser.

11.3.

De overførte pensionsmidler, jf. pkt. 11.1. og 11.2., indgår fuldt ud som retrospektiv hensættelse eller opsparingsværdi i det modtagende selskab jf. dog pkt. 11.4. Dog kan der i modtagne midler vedrørende en markedsrente-ordning fratrækkes de handelsomkostninger¹², der knytter sig til etableringen af ordningen i det modtagende selskab.

11.4.

Anvender det modtagende selskab særlige bonushensættelser, er selskabet uanset pkt. 11.3., 1. punktum, berettiget til at anvende en del af de overførte pensionsmidler som indskud på særlige bonushensættelser efter regler anmeldt til Finanstilsynet i medfør af FIL § 20, stk. 1, nr. 7.

11.5.

Sker der overførsel af pensionsmidler mellem grønlandske og danske selskaber, og skal der fratrækkes statsafgift af beløbet, er det hensættelsen eller opsparingsværdien efter fradrag af statsafgift, som indgår i det modtagende selskab.

11.6.

Ved overførsel af pensionsmidler fra et kollektivt grundlag til et individuelt grundlag kan beregning af den overførte hensættelse ske analogt med reglerne i pkt. 8.3.5. i koncessionen G 82 (særregel vedrørende beregning af tilbagekøbsværdi af kollektiv ægtefællepension og kollektiv livsforsikring for ugiftte).

11.7.

Ved overførsel af pensionsmidler er værdien af den forsikredes eventuelle frivillige bidrag og videreførelse af bidrag, såvel eget- som arbejdsgiverbidrag eller dele heraf, omfattet af aftalen, medmindre andet aftales.

11.8.

Uanset pkt. 11.1-11.7, er det afgivende selskab berettiget til at opkræve et ekspeditionsgebyr.

12.1.

Risikoen i det eller de afgivende selskaber opretholdes uændret efter det eller de afgivende selskabers almindelige regler indtil overførselsdatoen, med mindre andet er aftalt.

12.2.

Det modtagende selskab skal hurtigst muligt og senest pr. den 1. i måneden efter overførselsdatoen registrere de overførte pensionsmidler, eventuelt reduceret i overensstemmelse med Virksomhedsaftalens regler herom, på forsikredes pensionsordning i det modtagende selskab. Uanset bestemmelsen i 1. punktum har det modtagende selskab dog altid indtil 5 arbejdsdage til gennemførelse af den fornødne registrering.

¹¹ De rene omkostninger ved handel med værdipapirer.

¹² Jf. note 5.

12.3.

Bestemmelsen i pkt. 12.2., 1. punktum, kan dog ikke tilsidesætte det modtagende selskabs forsikringsbetingelser eller andre vilkår for pensionsordningen i det modtagende selskab.

12.4.

Bliver den forsikrede berettiget til ydelser efter pensionsordningen i det modtagende selskab efter, at selskabet har modtaget pensionsmidlerne fra det afgivende selskab, men inden at selskabet har registreret disse på forsikredes pensionsordning, hæfter selskabet som om, at de overførte pensionsmidler var registreret på berettigelsestidspunktet.

Andre aftaler

13.1.

Aftalen forhindrer ikke, at selskaberne kan fastsætte mere liberale regler eller indgå mere liberale aftaler indbyrdes.

Tilslutning til aftalen

14.1

Det enkelte selskabs tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orientering samtidig medlemsselskaberne om tilslutningen.

Opsigelse af aftalen

15.1.

Et selskab kan opsigte aftalen med 3 måneders varsel. Kortere varsel kan af det enkelte selskab opnås efter forelæggelse for Finanstilsynet.

15.2.

I tilfælde af at det modtagende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det modtagende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger som modtaget efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

15.3.

I tilfælde af at det afgivende selskab har opsagt aftalen, behandles anmodninger om overførsel fra den forsikrede, som er modtaget i det afgivende selskab inden opsigelsesvarslets udløb, efter reglerne i denne aftale. Anmodninger som modtaget efter dette tidspunkt, er ikke omfattet af aftalen.

15.4.

Opsigelse af tilslutning til aftalen meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation. Brancheorganisationen orienterer samtidig medlemsselskaberne om opsigelsen.

15.5.

Efter forelæggelse for Finanstilsynet kan pligter efter denne aftale bortfalde, f.eks. som følge af manglende ligevægt mellem overførsler fra og til selskabet. Dette skal i givet fald meddeles det pågældende selskabs brancheorganisation samt andre selskaber, der måtte være involveret i påbegyndte overførsler, der berøres heraf.

Ikrafttræden og revision

16.1.

Aftalen træder i kraft den 1. december 2011 for selskaber, der inden denne dato har tilsluttet sig aftalen. For selskaber, der senere tilslutter sig aftalen, træder den i kraft på den dato, hvor selskabets brancheorganisation modtager meddelelse om selskabets tilslutning til aftalen.

16.2.

Aftalen gælder ikke virksomhedsomdannelser og -overdragelser, der har fundet sted før den 1. december 2011.

16.3.

Den tidligere indgåede Aftale om pensionsoverførsel af pensionsmidler ved virksomhedsomdannelser m.v. (Virksomhedsomdannelsesaftalen) af 1. januar 2010 ophæves pr. 1. december 2011. Dog finder aftalen fortsat anvendelse på virksomhedsomdannelser og -overdragelser, der har fundet sted før den 1. december 2011.

Teknisk grundlag: Markedsværdigrundlag (Soraarnej)

30. juni 2016

Dette dokument indeholder afsnit 1.4.5.1, 1.4.6.4 og 1.4.6.5, der indgår i beskrivelsen af markedsværdigrundlaget. Hvis ikke andet er angivet, anvendes kønsafhængige intensiteter. PFA Pensions observationer anvendes til estimation af invalide-, invalidedøds- og reaktiveringsintensiteterne. Da de forsikrede i PFA Soraarnej forventes at have et forløb svarende til funktionærer, som udgør PFA Pensions bestand, og da PFA Pensions materiale bygger på langt flere observationer, anses det for mere rimeligt at anvende PFA Pensions tal ved estimation af sandsynlighederne for disse overgange.

1.4.6.1 Forsikringsrisiko

Dødeligheden modelleres ved den *nuværende dødelighed* samt *fremtidige levetidsforbedringer*.

Den nuværende dødelighed for hele aldre x og køn k primo 2015 modelleres ved en reduceret udgave af Finanstilsynets dødelighedsmodel,

$$\mu_{2015,x}^k = e^{\beta_1^k r_1(x-\frac{1}{2}) + \beta_2^k r_2(x-\frac{1}{2})} \mu_{2014,x}^{FT,k} (1 - R_x^k)^{\frac{1}{2}},$$

hvor $\mu_{2014,x}^{FT,k}$ angiver Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed medio 2014 for alder x og køn k , og hvor R_x^k angiver de forventede fremtidige levetidsforbedringer for alder x og køn k . Funktionerne $\mathbf{r} = (r_1, r_2)^\top$ er givet ved

$$r_i(x) = \begin{cases} 1, & x \leq x_{i-1}, \\ \frac{x_i - x}{x_i - x_{i-1}}, & x_{i-1} < x \leq x_i, \\ 0, & x_i < x, \end{cases}$$

for $i = 1, 2$ og $(x_0, x_1, x_2) = (40, 60, 80)$. For $x > 110$ anvendes konstant parametrene fra alder 110 givet ved $\mu_{2014,110}^{FT,k}$ og R_{110}^k .

Det kønsafhængige benchmark for den nuværende observerede dødelighed medio 2014 er offentliggjort for heltallige aldre af Finanstilsynet d. 30. september 2015. For ikke-heltallige aldre interpoleres lineært imellem de nærmeste heltallige værdier for den observerede nuværende dødelighed og de forventede fremtidige levetidsforbedringer.

Estimaterne for β ses i Tabel 1.

	Mænd	Kvinder
β_1^k	1,45915	1,07062
β_2^k	0,00000	0,00000

Tabel 1: Estimerede β -værdier for basisdødeligheden. Estimaterne er baseret på dataperioden 2010-2014.

De **fremtidige levetidsforbedringer (trenden)** i Finanstilsynets levetidsbenchmark er baseret på data fra HMD for perioden 1984-2011, mens data for 2012 og 2013 er anvendt direkte fra Danmarks Statistik via de såkaldte "befolkningsregnskaber". PFA Soraarnej benytter den af PFA Pension beregnede trend. PFA Pension har beregnet trenden med modellen bag Finanstilsynets model. Trenden benævnes R_x^k for hele aldre x og køn k og fremgår af Tabel 2.

For generelt $t > 2015$ er dødeligheden givet ved

$$\mu_{t,x}^k = \mu_{2015,x}^k (1 - R_x^k)^{t-2015}.$$

Invalidedødeligheden modelleres ved samme reducerede udgave af Finanstilsynets benchmark og er afhængig af, om forsikrede har været invalid i mindre eller mere end 2 år. De fremtidige levetidsforbedringer er identiske med dem anvendt for den generelle dødelighed. De anvendte β -værdier fremgår af Tabel 3. Invalidedødeligheden benyttes kun for invalideprodukter.

Invalideintensiteten er bestemt som

$$\mu_{x,k}^{ai} = e^{a_{k,0} + a_{k,1}x + a_{k,2}x^2 + a_{k,3}x^3 + a_{k,4}x^4 + a_{k,5}x^5},$$

Alder	Mænd	Kvinder	Alder	Mænd	Kvinder	Alder	Mænd	Kvinder
0	0,040821	0,038336	37	0,028817	0,033251	74	0,021001	0,011521
1	0,041774	0,042642	38	0,027957	0,032575	75	0,020367	0,010695
2	0,043666	0,047269	39	0,026849	0,031561	76	0,019644	0,010033
3	0,047147	0,051745	40	0,025867	0,030204	77	0,018848	0,009606
4	0,049471	0,055341	41	0,024974	0,028915	78	0,017939	0,009274
5	0,052237	0,057152	42	0,023669	0,027706	79	0,016947	0,009046
6	0,054779	0,055300	43	0,022334	0,026953	80	0,015916	0,008989
7	0,056690	0,053027	44	0,021365	0,026386	81	0,014804	0,009041
8	0,056749	0,049934	45	0,020351	0,025687	82	0,013655	0,009232
9	0,057062	0,047775	46	0,019421	0,024680	83	0,012443	0,009564
10	0,056021	0,048552	47	0,018848	0,024083	84	0,011224	0,009870
11	0,052498	0,048781	48	0,018237	0,023254	85	0,010157	0,010116
12	0,048981	0,046823	49	0,017511	0,022741	86	0,009192	0,010183
13	0,044866	0,044315	50	0,016892	0,022363	87	0,008355	0,010034
14	0,040766	0,039317	51	0,016631	0,021940	88	0,007529	0,009685
15	0,036631	0,033121	52	0,016438	0,021547	89	0,006657	0,009231
16	0,034529	0,030246	53	0,016670	0,021075	90	0,005767	0,008723
17	0,031975	0,028889	54	0,017419	0,020799	91	0,004866	0,008205
18	0,030177	0,027991	55	0,018150	0,020533	92	0,004155	0,007723
19	0,029103	0,029313	56	0,018914	0,020466	93	0,003588	0,007176
20	0,028412	0,030046	57	0,019919	0,020534	94	0,003197	0,006569
21	0,028142	0,028947	58	0,020873	0,020651	95	0,002847	0,005873
22	0,027833	0,028589	59	0,021564	0,020711	96	0,002572	0,005077
23	0,027711	0,028188	60	0,022264	0,020669	97	0,002241	0,004269
24	0,027705	0,028693	61	0,022856	0,020469	98	0,001946	0,003538
25	0,028129	0,029404	62	0,023241	0,020132	99	0,001718	0,002929
26	0,028977	0,030033	63	0,023627	0,019682	100	0,001538	0,002447
27	0,030105	0,029958	64	0,024020	0,019191	101	0,001409	0,002090
28	0,031195	0,029377	65	0,024207	0,018679	102	0,001244	0,001767
29	0,032415	0,028668	66	0,024292	0,018034	103	0,001127	0,001433
30	0,033195	0,029239	67	0,024248	0,017399	104	0,000933	0,001106
31	0,033838	0,030030	68	0,024039	0,016767	105	0,000781	0,000768
32	0,034184	0,030802	69	0,023697	0,015997	106	0,000646	0,000470
33	0,033655	0,032312	70	0,023257	0,015207	107	0,000528	0,000211
34	0,032596	0,032965	71	0,022788	0,014386	108	0,000440	0,000018
35	0,031609	0,033085	72	0,022177	0,013401	109	0,000372	0,000000
36	0,030075	0,033537	73	0,021590	0,012407	110	0,000321	0,000000

Tabel 2: Fremtidige levetidsforbedringer R_x^k for alder (x) og køn (k). Bestemt som modellen bag Finanstilsynets levetidsbenchmark, for dataperioden 1984-2014.

	Mænd		Kvinder	
	$v \leq 2$ år	$v \geq 2$ år	$v \leq 2$ år	$v \geq 2$ år
$\beta_1^{k,v}$	1,060425	0,886423	0,649297	1,154781
$\beta_2^{k,v}$	2,614594	1,385391	2,621190	1,267114

Tabel 3: Anvendte β -værdier til invalide dødeligheden, der er afhængige af varigheden (v) af invaliditeten.

Køn	$a_{k,0}$	$a_{k,1}$	$a_{k,2}$	$a_{k,3}$	$a_{k,4}$	$a_{k,5}$
Mand	35,41445189	-6,22280806	0,33516416	-0,00859413	$1,067078 \cdot 10^{-4}$	$-5,152961 \cdot 10^{-7}$
Kvinde	4,73277824	-2,80348037	0,19271411	-0,00575044	$7,963024 \cdot 10^{-5}$	$-4,186049 \cdot 10^{-7}$

Tabel 4: Parametre til invalideintensiteten, hvor k angiver køn.

hvor x angiver alderen og k er køn. Parametrene fremgår af Tabel 4.

Reaktiveringsintensiteten modelleres under hensyntagen til varigheden af invaliditeten. Reaktiveringsintensiteten er ikke afhængig af kønnet. Intensiteten er givet ved

$$\mu_{x,v}^{ia} = e^{\alpha_v + \beta_v x}.$$

Her angiver x alder og v varighed. Der skelnes mellem varigheder over og under to år. De opdaterede parametre er

	$v \leq 2$ år	$v \geq 2$ år
α_v	0,29018383	0,67292498
β_v	-0,04045664	-0,10641461

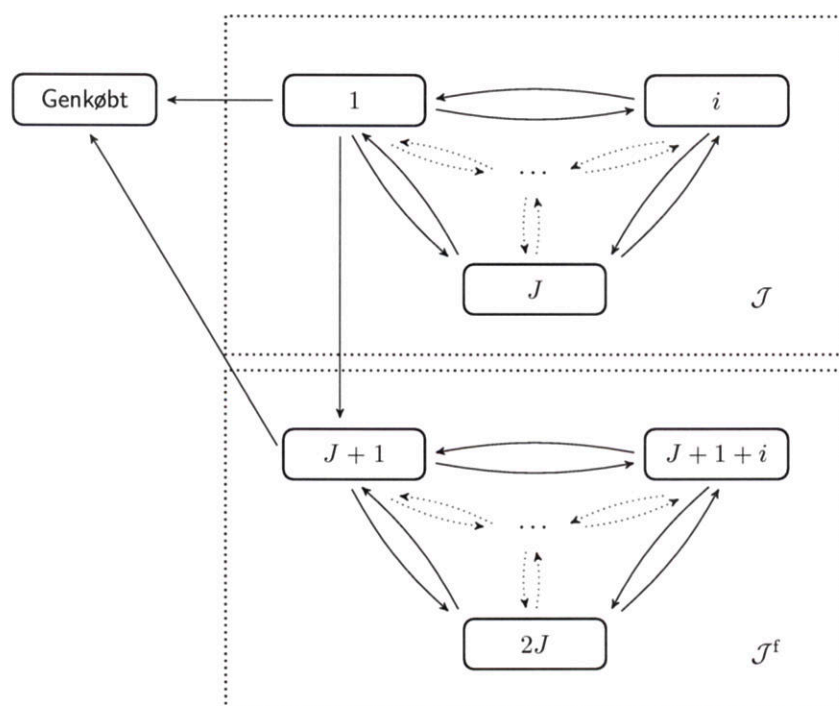
Tabel 5: Anvendte parametre til reaktiveringsintensiteten. Bemærk at parametrene er uafhængige af kønnet og dermed er ens for mænd og kvinder.

For kollektive risikoelementer anvendes 1. ordens G82-satser. Disse satser indeholder risikotillæg.

1.4.6.4 Adfærdsvariable

Forsikringstageradfærd håndteres ved at tilføje særlige tilstande for genkøb og fripolice til de eksisterende Markov- og semi-Markov-modeller for den underliggende forsikringsrisiko. Herefter beregnes modificerede overgangssandsynligheder, som integrerer de underliggende sandsynligheder med fripolicefaktorerne.

Det generelle tilstandsrum for Markov og semi-Markov modellerne er illustreret i Figur 1. For en invalide-model fører dette specielt til den velkendte 7-tilstandsmodel. For mere generelle forsikringsdækninger, fx kollektive ægtefælle-dækninger, tilføjes mulighed for genkøb og overgang til fripolice fra alle tilstande, hvor forsikringstageren er aktiv, via tilsvarende metoder.

Figur 1: Generel Markov-model til modellering af fripolice og genkøb. Tilstandsrummet $\mathcal{J} = \{1, \dots, J\}$ med J tilstande er de sædvanlige tilstande uden fripolice og genkøb, og eksempler på disse er liv-død modellen $\mathcal{J} = \{\text{I live, død}\}$, invalide-modellen $\mathcal{J} = \{\text{Aktiv, Invalid, Død}\}$ eller 2-livs modellen. Tilstandsrummet \mathcal{J}^f angiver, at man er fripolice, og er en kopi af tilstandsrummet \mathcal{J} . Det er kun fra tilstand 1, at der kan ske en overgang til fripolice. Herudover er der en genkøbstilstand, og det er kun fra tilstand 1, eller den tilsvarende fripolicetilstand $J+1$, hvor der kan ske et genkøb.

Selskabet anvender de grundlæggende principper og matematiske metoder, som fremgår af artiklen "Cash flows and policyholder behaviour in the semi-Markov life insurance setup" af Kristian Buchardt, Thomas Møller og Kristian Bjerre Schmidt, Scandinavian Actuarial Journal, Vol. 2015, Issue 8, 2015.

Genkøbsintensiteten er bestemt ved

$$\mu_{x, RG, k}^{\text{ag}} = e^{\alpha_k + \alpha_1 x + \alpha_2 x^2} \cdot 1_{[0, 60]}(x),$$

hvor x er alderen. De kønsafhængige parametre fremgår af Tabel 6.

	Mænd	Kvinder
α_k	-5,925347	-6,106185
α_1	0,129479	0,129479
α_2	-0,001624	-0,001624

Tabel 6: Anvendte parametre til genkøbsintensiteten.

Fripolicyfaktoren $\rho(u)$ beregnes som forholdet mellem den prospektive reserve $V_0(u)$ til tid u , opgjort på førsteordensgrundlaget, og værdien til tid u af ydelserne $V_0^+(u)$, opgjort på førsteordensgrundlaget,

$$\rho(u) = \frac{V_0(u)}{V_0^+(u)}.$$

Hvis der er flere førsteordensgrundlag på en policy beregnes fripolicyfaktoren pr. førsteordens-grundlag.

Fripolicyintensiteten er bestemt ved,

$$\mu_x^{\text{af}} = 0,08 \cdot 1_{[0, 67]}(x),$$

hvor x angiver alderen. Fripolicyintensiteten er uafhængig af køn.

Forsikringstageradfærd inddrages ikke for forsikringstagere, som modtager løbende udbetalinger. Dette betyder specielt, at 7-tilstandsmodellen ikke anvendes for forsikringstagere som modtager invalidepension.

1.4.6.5 Risikotillæg

Ved opgørelse af hensættelser til markedsværdi inkluderes et risikotillæg, som består af modifikationer af bedste-skøn intensiteterne. Risikotillægget ændrer intensiteterne for invaliditet, dødelighed, invalide-dødelighed, reaktivering, genkøb, samt kollektive intensiteter.

Risikotillægget vedrørende dødelighed og invalide-dødelighed er modelleret ved en absolut øgning af trenden R_x^k på 0,002 samt en reduktion af dødeligheden på 5 %.

Risikotillægget vedrørende invalideintensiteten består af en øgning på 5 %.

Risikotillægget vedrørende reaktiveringsintensiteten består af en reduktion på 10 %.

Risikotillægget vedrørende genkøbsintensiteten består af en reduktion på 10 %.

Risikotillægget vedrørende fripolicyintensiteten er en absolut reduktion på 0,02. Intensiteten kan dog ikke blive negativ.

Vedrørende de kollektive intensiteter bidrager forskellen mellem 1. orden og de faktiske intensiteter til risikotillægget.